Anul II.—No. 35. 5 BANI IN TOATA ȚARA Bucureşti, Miercurĭ, 11 Martie, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată țara
» 2.50 « ½ « « «
Abonațiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacția şi Administrația:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe sĕptămână
MARȚEA şi VINEREA

BRIGANZIĬ DIN CAPITANATA. — (Vezĭ explicația)

Briganziĭ din Capitanata

In timpul vereĭ anuluĭ 1861, zgomotul atrocităţilor făcute de briganziĭ italienĭ umplu toată Europa. Intr'una din ultimele zile ale luĭ Iulie, printr'o vale pustie din provincia Capitanata, mergea încet un carabinier călare, care plecase noaptea din San Severo spre a duce un ordin al coloneluluĭ, comandantuluĭ uneĭ coloane. In buzunarul tuniceĭ sale, avea răspunsul ofiţeruluĭ prin care se zicea că la 8 ore dimineaţa, acesta va pleca ca să caute printr'o înfundătură a munţilor, care se spunea, că servă ca ascunzătoare unor bandiţĭ. Aducătorul scrisoreĭ era un om de 30 de anĭ, înalt, slab, cu ochiĭ scânteetorĭ, cu mustăţile ascuţite şi între sprîncene avînd cuta acea dreaptă care îţĭ denotă pe omul deprins să reflecteze. Fisionomia sa denota o gravitate precoce, căreia, pălăria cea neagră, cu două colţurĭ, îĭ dădea aproape un aer de tristeţe. Atitudinea sa dreaptă, mişcările sale scurte şi sigure, arătaŭ o vigoare potrivită cu situaţia în care se găsea.

Mergea la trap, pe o potecă întortochiată, întorcând capul într'o parte şi în alta pentru a inspecta tufişurile abondente, munţiĭ stâncoşĭ, cerul limpede, fără a auzi alt zgomot de cât tropotul caluluĭ şi zdrăngănitul săbieĭ sale. De odată văzu fulgerând o lumină şi auzi o detunătură. Puse mâna pe pistoale şi îşĭ întoarse calul înapoĭ. Calul se împletici, soldatul se plecă să vadă dacă nu fusese rănit; voi să se întoarcă: un om sări din tufiş şi se aruncă asupra luĭ (vezĭ ilustraţia); înapoĭ ca o umbră apăru un al treilea. Carabinierul nu putu nicĭ să se apere de loviturĭ, nicĭ să-şĭ ridice calul. Fu legat şi trântit pe pămînt. Se sbătu, cercă să lovească şi să muşte, fără a putea să se ridice. Totuşĭ, în această luptă nebună, în mijlocul unuĭ nor de praf, el putuse să vîre scrisoarea în gură, fără ca ceĭ-l'alţĭ să observe. Iĭ legară mâinele la spate, îl puseră pe picioare, îĭ atârnară de umerĭ sabia, mantaua făcută sul, şi târând corpul caluluĭ, o luară peste câmp, împingând înaintea lor pe nenorocitul prizonier zăpăcit şi şovăind.

După o jumătate de oră, aflându-se destul de departe de drum pentru a se maĭ teme de o surprindere, răriră pasul. Ajunseră la poalele munteluĭ, într'un loc unde nu era nicĭ o colibă nicĭ un alt semn de locuinţă. Indoit sub greutatea sarcineĭ, carabinierul nu arăta nicĭ o urmă de supărare: faţa sa palidă, fără a fi alterată, arăta că este pregătit la orĭ-ce. A cădea în mâinile briganzilor, în aceste timpurĭ de răsbunărĭ fioroase, nu maĭ rămânea să se gândească la alt-ceva: trebuia să moară. Orĭ şi cine l'ar fi văzut, ar fi murmurat: «acest om merge la moarte.»

Brigandul care mergea în frunte, se întorcea din când în când, pentru a-l privi cu curiozitate şi cu temere; acela care mergea alăturĭ, şi care părea şeful bandeĭ, se uita când la prizonier, când la tovarăşul săŭ, şi schimbând cu acesta din urmă câte un surâs de triumf.

— Ţine! zise el într'o vreme, atârnând puşca sa de umeriĭ carabinieruluĭ, du mi-o.

— Du-mi-o şi pe a mea, adăogă cel l'alt făcând la fel.

— Dar tu? întrebă şeful, întorcându-se spre al treilea brigand care mergea în urmă şi care părea a fi cel maĭ tînăr.

— Eŭ, răspunse acesta, prefer să îmĭ ţin puşca; nu ştiĭ ce se poate întâmpla.

— Fricosule! bombăni şeful cu o privire de dispreţ; apoĭ, punând o mână pe umărul carabinieruluĭ, îĭ zise: Amice! ia spune-ne unde te duceaĭ?

Nicĭ un răspuns

— Oh! oh! făcu brigandul rupând o nuia. M'aĭ înţeles? Şi-ĭ dete o lovitură peste degete. Carabinierul continuă să meargă fără să vorbească.

— Veĭ vorbi *poveretto*, urmă banditul, aruncându-şĭ nuiaua. Toţĭ încep ca tine, dar şi tu veĭ sfîrşi ca şi ceĭ l'alţĭ. Eştĭ de carne şi de oase şi când te-om înţepa veĭ ţipa, da, da!

Zicînd acestea, îl împinse cu bruscheţe pe o potecă, în lungul unuĭ isvor. Trecură peste o punte, ocoliră o coastă, şi începură a urca panta stâncoasă a munteluĭ. Carabinierul, pe care curelele puştilor îl strîngeaŭ de gât, împedicat de legăturile sale, doborît de greutatea uniformeĭ, era lac de sudoare, şi cădea în genuchĭ, se ridica cu greutate şi pornea iar. Briganziĭ îl băteaŭ, îĭ dădeaŭ loviturĭ de picioare, îşĭ rîdeaŭ de el, strigând: «Inainte, fricosule! Voĭ când ne prindeţĭ pe noĭ, ne legaţĭ de păr. Acum e rîndul nostru, haide!»

La jumătatea coasteĭ, eraŭ aşteptaţĭ. Intr'un loc unde stîncile eraŭ maĭ risipite, maĭ sparte, unde nu eraŭ de cât câţĭ-va arbuştĭ uscaţĭ, sub o stâncă găurită şi îndoită ca un acoperiş, era o suprafaţă plană, înconjurată de pietre căzute din întâmplare iar altele aduse de eĭ, pentru a face un fel de redută. Stînca servea drept acoperiş şi drept pereţiĭ uneĭ colibe care ocupa un sfert din acel spaţiŭ închis. Pe partea internă a parapetuluĭ, eraŭ scobite un fel de firide pentru conservarea alimentelor, şi nişte trepte, după carĭ se putea vedea toată coasta munteluĭ. In această redută se intra printr'o deschizătură largă numaĭ cât putea intra un om. De afară, nimic nu arăta că aci pot fi oamenĭ; înăuntru era o vizuină, un bastion, un corp de gardă. Firidele conţineaŭ pahare, ceştĭ de fier, tingirĭ, pîinĭ, cuţite; de colţurile stâncilor eraŭ atârnaţĭ sacĭ şi sticle, într'un colţ era o grămadă de cenuşe şi câţĭ-va tăciunĭ carĭ fumegaŭ; în colibă eraŭ pae şi plapumĭ. De jur împrejur, d'asupra, dedesupt, stâncĭ, prăpăstiĭ fără fund, mase enorme atârnate în aer, cu pomişorĭ rarĭ, carĭ păreaŭ a fi de iarbă. In depărtare se desfăşura câmpia netedă, în spate alţĭ munţĭ.

Pe una din scărĭ era un om în picioare, cu coatele pe stâncă, cu capul ascuns după o piatră, pîndind sosirea celor ce veneaŭ. Zărind pe carabinier, bătu din palme în semn de bucurie mare şi urma să se uite cu mare interes la loviturile ce tovarăşiĭ luĭ dădeaŭ carabinieruluĭ. Când trupa ajunse lângă viziune, el le eşi înainte. Carabinierul, împins înainte, căzu în mijlocul reduteĭ: ceĭ-l'alţĭ îl urmaŭ furioşĭ, gîfîind aruncându-şĭ saciĭ, pălăriile, armele, aşezîndu se pe petre, fără a vorbi, ştergându se pe frunte.

— Iată unul! zise şeful brigandu luĭ care le eşise înainte.

— Frumos! frumos! răspunse acesta; dar observând prieteniĭ prizonieruluĭ, adăogă: Calul luĭ?

— Nu'mĭ maĭ vorbi de el! răspunse şeful. Blestemata mea de carabină m'a păcălit In loc să nemeresc în om, am lovit calul. — Şi în câte-va cuvinte, explică ce se petrecuse.

— Nu e nimic, zise cel l'alt, tot e bine şi aşa.

Apropiindu se de prizonier, îl ajută să se scoale şi după ce'l examină cu o curiozitate stupidă, îĭ luă puşca, mantaua, sabia, apoĭ pălăria pe care o privi şi pe dinăuntru şi pe dinafară, surîse şi o aruncă într'un colţ. Soldatul zăpăcit, se apropie de colibă şi începu să studieze pe fie-care brigand în parte, cu acea privire gravă a unuĭ bolnav, al căruĭ gând se duce deja dincolo de viaţă.

Briganziĭ, aveaŭ nişte figurĭ demne de locul şi de meşteşugul lor. Acela care părea a fi şeful, era un om de vr'o 40 de anĭ, mic dar bine legat, cu un cap mare, cu umeriĭ ridicaţĭ în sus; era păros, aşa că nu avea de cât o frunte de 2 degete şi ochiĭ carĭ nu eraŭ acoperiţĭ de păr. Ceĭ-l'alţĭ doĭ eraŭ tot cam aşa, numaĭ cel maĭ tînăr avea o figură maĭ omenească: el era fără barbă şi mic de stat.

— Acum, zise şeful să'l deslegăm, să mâncăm ceva, şi om vedea.

Briganziĭ se apropiară de carabinier, unul din eĭ îĭ deslegă mâinile

pe când altul îĭ ţinea un pumnal pe pept. Braţele desfăcute îĭ căzură moĭ în lungul trupuluĭ ca la un cadavru.

— Jos uniforma, zise unul din eĭ.

Carabinierul păru a esita, cu fruntea încreţită îşĭ muşca buzele. Cel maĭ tînĕr dintre briganzĭ, se uita la el, cu ochiĭ plinĭ de tristeţe.

— Tu, îĭ zise şeful, mergĭ la postul tĕŭ.

Tînĕrul, ca şi cum ar fi ascultat de un ordin cunoscut deja, se urcă pe scară, puse coatele pe stâncă, îşĭ ascunse capul după piatră, şi rămase de santinelă, nemişcat.

— Jos uniforma, repetară ceĭ doĭ, ridicând mâna.

— O palmă! strigă şeful.

Soldatul avu o tresărire ca un rănit căruia îĭ puĭ mâna pe rană. Apoĭ, plecându şĭ capul cu resignaţie, îşĭ scoase tunica. Briganziĭ îl căutară prin buzunare, prin mânecile tuniceĭ; prin căptuşala, apoĭ o aruncară în colibă. Unul din eĭ îl căută prin buzunarele pantalonuluĭ, şi zise şefuluĭ:

— Nimic.

— Puneţi-l în fiare.

Ceĭ doĭ banditĭ, îĭ legară mâinile la spate, apoĭ îl legară de un cârlig mare, ce era bătut în zidul colibeĭ. Carabinierul era palid ca un mort, şi dinţiĭ îĭ clănţăneaŭ de frigurĭ.

Briganziĭ scoaseră din firide câteva proviziunĭ şi începură să mănânce, vorbind rar, ca oameniĭ carĭ sunt ocupaţĭ maĭ mult cu mâncarea de cât cu vorba.

— Am auzit, zise unul, că a fost învălmăşală la Cevignola.

— Da, între banda luĭ Sloador Codipietro şi Piemonteziĭ. Amiciĭ noştri aŭ fost surprinşĭ şi 7 făcuţĭ prizonierĭ.

— Impuşcaţĭ?

Brigandul făcu semn că da.

— Madonna! exclamă cel-l'alt, întorcându-se spre carabinier. Tu aĭ auzit? Aşa o să'ţĭ facem şi ţie, nu te teme. Va veni ziua, când de fiecare arbor din câmpie o să fie un Piemontez spânzurat.

— Uite, zise un altul, arătând pe prizonier, se gândeşte!

— La ce te gândeştĭ? îl întrebă şeful, răsucindu şĭ mustaţa.

— La mama ta?

— Unde este?

Toţĭ treĭ se întoarseră spre el; bietul băiat închise ochiĭ, apoĭ îĭ deschide, dilataţĭ şi umezĭ, uitându-se în depărtărĭ, peste munţĭ. Briganziĭ începură a rîde.

— Ce e maĭ frumos, zise unul, e că nu vorbeşte. De ce? Din mândrie?

— Din modestie?

— De frică! zise şeful.

Carabinierul dete din cap în semn negativ.

— Nu? strigă brigandul, sărind în sus. O să vedem!

Şi cu un aer hotărît, adresându se tovarăşilor zise:

— Trebue să aibă vr'un ordin, ca să cădem în cursă. Am perdut chiar prea mult timp. Să'l facem să spue ce ştie, de voe saŭ de nevoe.

Soldatul tresări şi'şĭ ridică fruntea ca şi cum ar zice: sunt gata. Ceĭ treĭ briganzĭ se aşezară în faţa luĭ. Cine ar fi observat în minutul acesta pe tînĕrul care era de santinelă, l'ar fi văzut tremurând ca o frunză şi întorcându-se cu faţa spre ceĭ-l'alţĭ, dar puţin, câte puţin, pentru a nu fi observat Insă şeful îl văzu şi'ĭ aduse aminte de datorie. Tînĕrul îşĭ reluă poza dintâĭ.

— Decĭ, zise şeful revenind la victimă, şi cu un accent care nu admitea răspuns, de unde viĭ?

Prizonierul încruntă sprâncenile, ţinti spre el o privire profundă unde se citea o voinţă maĭ hotărîtă ca a sa, şi nu răspunse.

Fără a'l maĭ întreba încă odată, şefut îĭ dete sub barbă un pumn atât de tare, în cât se auzi sgomotul produs de dinţiĭ carĭ se fărâmă.

— O să răspunzĭ acum?

Soldatul plecă capul, lăsă să'ĭ curgă sângele care-ĭ umplea gura, şi ridicându'şĭ privirea asupra brigandului, cu o mândrie neturburată făcu semn că nu. Cel-l'alt îşĭ muşcă buzele, schimbă cu tovarăşiĭ un surîs forţat, apoĭ, liniştit, scoase cuţitul din buzunar, îl deschise, deschee cămaşa prizonieruluĭ, şi puse vârful lameĭ pe gât.

(Sfîrşitul în N-rul viitor)

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA
LA
POLUL NORD

VIII

Piticiĭ însă aŭ construit-o cu atâta dibăcie, în cât găoacea de nucă pluteşte mereŭ de-asupra şi scapă de îmbrăţişarea mortală. Toate poveştile vechĭ despre uriaşĭ, carĭ ridicaŭ în aer munţiĭ şi stâncile şi le aruncaŭ în vale, îmĭ vin în minte când vĕd aceste grămezĭ grozave de ghiaţă carĭ se mişcă la lumina luneĭ. Şi când mĕ uit la oameniĭ carĭ staŭ de asupra colineĭ de ghiaţă şi sapă mereŭ să dea ghiaţa la o parte, mi se par maĭ micĭ de cât piticiĭ, maĭ micĭ chiar de cât furnicile.

Dar deşi furnicile nu pot duce de cât câte un fir de grîŭ dintr'o dată, totuşĭ ele 'şĭ construesc cu vremea un moşoroiŭ, în care trăesc la adăpost de orĭ-ce furtună şi frig.

Dacă însăşĭ rĕutatea ar fi plănuit acest atac împotriva luĭ *Fram*, n'ar fi putut să fie maĭ rĕŭ. Banchiza groasă de $2^3/_{10}$ metri s'a repezit asupra noastră în partea de dindărăt a vaporuluĭ, apoĭ s'a ridicat în sus pe ghiaţa pe care stam şi o apasă cu putere în adîncime.

Cât pot eŭ să judec, cu greŭ ar fi putut suferi vaporul nostru o presiune maĭ puternică şi de aceea nu e nicĭ o minune că pîrîia la un moment dat. Dar a susţinut apăsarea, s'a desprins din ghiaţă şi s'a ridicat iar. Cine o să maĭ spună acum că forma vaporuluĭ e de puţină importanţă? Dacă *Fram* n'ar avea forma pe care o are, n'am maĭ sta acum acĭ. Dar nicăierĭ, în tot vaporul, nu e nicăierĭ nicĭ o picătură de apă... De atuncĭ ghiaţa nu ne-a maĭ strâns de loc. A fost oare ghiara morţiĭ care am simţit-o Sâmbătă? E greŭ de spus, dar a fost foarte puternică.

Azĭ dimineaţă Sverdrup şi eŭ am făcut o plimbare pe ghiaţă. Nicăierĭ nicĭ o urmă de presiune nouĕ; ghiaţa este întinsă şi neîntreruptă ca şi maĭ înainte. Acuma vedem că *Fram* se afla în punctul cel maĭ primejdios al presiuneĭ

După amiazĭ Hansen a socotit observaţiile făcute erĭ; resultatuĭ e 83_0 34,2' lat, şi 102°,51' long. Suntem aşa dar cu 28 kilometri maĭ spre vest şi cu 25 km. maĭ spre nord de cât în ajunul anuluĭ noŭ; în timp ce vêntul a bătut maĭ mult de la sud-vest. Banchiza pare a fi luat maĭ hotărât ca tot d'a-una cursul spre nord-vest, şi de aceea nu e de mirare că este oare-care presiune când vântul împinge ghiaţa de-a curmezişul cursuluĭ nostru.

Astă-seară s'a arătat o lumină foarte ciudată, tocmaĭ sub lună. Era ca un enorm foc de pae la orizont şi ajungea cu partea-ĭ de d'asupra până în cercul din jurul luneĭ; în partea din sus a cerculuĭ se vedea obicĭnuitul arc întors.

In ziua următoare, 8 Ianuarie, am observat din când în când ghiaţa sfărâmându-se în unele locurĭ. Pe când Mogstad şi eŭ lucram la săniile de mână jos, de odată auzirăm pîrîiturĭ deasupra şi dedesubtul nostru, ceea-ce s'a repetat apoĭ de maĭ multe orĭ; dar maĭ târziŭ ghiaţa se linişti iarăşĭ.

Poate că acestea sunt admoniţiunĭ ca să nu ne prea încredem. In realitate este ca şi când am sta pe un vulcan, cum se zice. Isbucnirea poate să se întâmple în tot momentul; de la aceasta depinde succesul, saŭ înfrîngerea. Saŭ *Fram* se va întoarce acasă şi expediţia va reuşi cu desăvîrşire, saŭ vom pierde vaporul, vom trebui să ne mulţumim cu aceea ce am descoperit până acum şi poate, la întoarcere, am maĭ putea explora unele părţĭ din ţara Franţ-Iosef.

Asta-ĭ totul. In tot cazul însă ar fi foarte grea lovitura pentru noĭ să

pierdem vaporul şi o foarte tristă privelişte să-l vedem dispărând.

Câţî-va dintre oamenĭ, sub conducerea luĭ Sverdrup sunt ocupaţĭ cu tăerea ghieţeĭ căzute asupra părţeĭ din dărăt a vaporuluĭ, şi aŭ făcut deja progrese bune. Mogstad şi eŭ lucrăm cu mare zel la săniĭ de oare ce vom avea lipsă de ele fie pentru a merge la nord, fie la sud.

Liv a împlinit azĭ doĭ anĭ. Trebue să fie acum fetiţă mare. Aşĭ vrea să ştiŭ dacă aş maĭ recunoaşte-o. Va fi sărbătoare mare, cu tot felul de cadourĭ pentru ea.

Multe gândurĭ se vor îndrepta spre nord, fără să ştie că suntem înţepeniţĭ aicĭ în ghiaţă, la cea maĭ înaltă latitudine în cea maĭ adîncă noapte polară în care s'a pătruns până astă-zĭ.

In zilele următoare ghiaţa s'a liniştit tot maĭ mult.

In noaptea de 9 Ianuarie, ghieţurile aŭ maĭ pârîit puţin, apoĭ s'aŭ potolit cu desăvîrşire, şi la 10 Ianuarie «totul e liniştit.» Dacă n'ar fi colina de ghiaţă de la spatele vaporuluĭ, de sigur n'ar maĭ rămînea nicĭ o amintire despre turburarea linişteĭ noastre, atât e de pacînic şi de tăcut totul. Câţĭ-va din oameniĭ noştri maĭ lucrează la depărtarea ghieţeĭ, care scade văzînd cu ochiĭ de pe vapor.

Mogstad şi eŭ lucrăm cu zel la săniĭ. In restimpurĭ am făcut şi încercarea de a fotografia *Framul* la lumina luneĭ, din diferite puncte. Resultatele aŭ întrecut toate aşteptările mele. Dar fiind-că acum vîrful colineĭ de ghiaţă este tăiat, aceste fotografiĭ nu reprezintă imaginea exactă a grămeziĭ de ghiaţă ce s'a năpustit asupra vaporuluĭ.

Apoĭ am aranjat toate lucrurile noastre în aşa chip ca pierderea ceam putea suferi prin spargerea fără veste a banchizeĭ, să fie cât se poate maĭ mică. Am pus toate în ordine aşa în cât putem să găsim în orĭ-ce moment orĭ-ce obiect voim.

In seara de 14 Ianuarie am auzit de două orĭ câte un bubuit ca de tun, apoĭ un sgomot ca şi când s'ar fi spart ceva; probabil din cauza friguluĭ intens se spărsese ghiaţa.

De oare-ce timpul trecea, ne puserăm iar pe pregătirile noastre pentru expediţia cu săniĭ.

Marţĭ 15 Ianuarie.—Astă-seară doctorul ne-a dat, luĭ Iohansen şi mie, o lecţie de bandaj a membrelor frînte. Eŭ m'am întins pe o masă şi mi se făcu un bandaj de ghips. Vederea acesteĭ operaţiĭ deja ne sugera ideĭ neplăcute. Un accident de acest fel pe un frig de 40° până la 50°, ar fi fost de sigur o mare pacoste, căcĭ chiar şi cu legătura aceasta, nu ştiŭ cum mi ar fi mers. Dar ast-fel de lucrurĭ nu trebue să se întâmple.

Peste câte-va zile puturăm vedea deja pe la amiazĭ o uşoară lumină, zorile zileĭ în care vom trebui să plecăm încep să se anunţe.

La 18 Ianuarie, începeam a zări această lumină deja de pe la 9 ore dimineaţa. Dar nu cred că va fi cu putinţă ca peste o lună să fie destulă lumină ca să putem pleca. Februarie este o lună pe care, afară de aceasta, oameniĭ «experţĭ» o consideră ca prea timpurie şi prea rece pentru o călătorie pe care puţinĭ ar întreprinde-o chiar şi în Martie. Totuşĭ noĭ va trebui să plecăm maĭ curând: n'avem vreme de pierdut, şi mie nu mi-e frică de frig.

Pregătirile continuă zilnic. Imĭ aranjez acum ziarele, fotografiile, observaţiile, etc., pe care voim să le luăm cu noĭ. Mogstad tălpueşte săniile, pe când Iacobsen a început construcţia uneĭ nouĭ saniĭ. Petersen e ocupat cu fabricarea cuelor de carĭ Mogstad are lipsă la săniĭ. Ceĭ-l'alţĭ aŭ construit din blocurĭ de ghiaţă şi din zăpadă un atelier în care, cu tot frigul de 40°, reuşim să producem destulă căldură pentru înroşirea fieruluĭ.

Amundsen e ocupat cu repararea moriĭ, pe care crede că o va readuce în starea de la început. Aceasta este munca cea maĭ grea, a lucra în vînt, pe un frig de 40° şi la lumina unuĭ felinar. Astă-zĭ văzând lumina acestuĭ felinar, m'am oprit şi am ascultat; sfredelul se auzea scârţîind şi din când în când Amundsen bătea din mâinĭ să se încălzească. Maĭ răŭ e că la un ast fel de lucru nu se pot purta mănuşĭ, ci trebue a se lucra cu mâinile goale. «N'ar fi de mirare să mă trezesc odată cu mâinile îngheţate, zice el, dar lucrul trebue făcut.» Şi nu vrea să'l lase. E un băiat minunat şi stăruitor în tot ce face. I-am răspuns că nu s'ar găsi de sigur mulţĭ carĭ să facă acest lucru dincolo de 83°. «In expediţiile de până acum, îĭ ziseĭ, nimenĭ n'a cutezat să lucreze afară, la o ast-fel de temperatură.» «Adevĕrat? întrebă el, eŭ credeam că în privinţa aceasta, alte expediţiĭ aŭ făcut maĭ mult de cât noĭ, şi că noĭ prea mult am stat la adăpost.»

In zilele din urmă am recitit raportul luĭ Payer asupra expediţieĭ sale cu săniĭ spre nord prin Austria-Sund. Nu prea e încurajator.

Tocmaĭ ţinutul pe care îl descrie ca un imperiŭ al morţiĭ, unde el şi tovarăşiĭ sĕĭ ar fi pierit cum crede dînsul, dacă nu şĭ-ar fi regăsit vaporul, — tocmaĭ acest ţinut este pe care noĭ ne întemeiem speranţa mîntuireĭ noastre; acest ţinut este în care sperăm să ajungem când proviziile ni se vor sfîrşi. Aceasta poate părea o procedare uşuratică din partea noastră, totuşĭ eŭ nu cred aşa. Eŭ socot că un ţinut în care chiar şi în Aprilie mişue urşiĭ, păsĕrile, şi unde focile se încălzesc la soare pe gheaţă, trebue să fie o ţară a făgăduinţeĭ pentru douĭ oamenĭ carĭ aŭ puştĭ bune şi ochiul sigur; nu mĕ îndoiesc că vom găsi acolo nu numaĭ destulă hrană pentru noĭ, ci ne vom putea face chiar proviziĭ pentru călĕtoria maĭ departe spre Spitzberg.

Intr'acestea însă vremea trece; patru saŭ cincĭ săptămânĭ maĭ sunt şi pe urmă vom zice adio acestuĭ cuib un an şi jumătate.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numĕrul viitor)

JULES GROS

PĂŢANIILE

Uneĭ nunţĭ pariziane in jurul lumeĭ

XLIII

Făcuĭ toate pregătirile, maĭ mulţumit de cât s'ar fi crezut de această hotărâre a neveste; mĕ îmbrăcaiŭ cu un costum de şef şi pornirăm, împreună cu un car, care ducea bogăţia noastră.

Câţĭ-va prietenĭ comaşĭ mĕ însoţiră, până ce dădurăm de munţĭ. Imĭ luaĭ adio de la eĭ oare-cum mişcat, în schimb nevasta nu arăta nicĭ o emoţiune.

XLVI

O avere de 5.800.000 leĭ

D. Champion întrerupse firul povestireĭ.

— Incep a înţelege, zise el. D ta cauţĭ ascunzĕtoarea acesteĭ comorĭ.

— Da, negreşit, dar e trebuincios să ştiĭ şi ce mi s'a întêmplat pe urmă, voiŭ fi scurt.

— Poftim urmează.

D. Dick Moor stătu o clipă la gândurĭ.

Pe drum spuseĭ Regineĭ Câmpiilor:

— Trebue să'ţĭ daŭ alt nume căcĭ la noĭ nu se obişnueşte limbagiul vostru simbolist.

Te veĭ numi Atala.

Ea primi.

La San Francisco, mĕ îndreptaiŭ fără a sta la gândurĭ spre bancherul francez.

Mĕ primi cu braţele deschise.

— Bine aĭ venit. Mi-era teamă să nu ţi se fi întêmplat vre-o nenorocire.

— Ce s'a făcut Salomon, întrebaiŭ eŭ.

— A intrat într'un biuroŭ.

— Dar bine nu ţi-a adus douĕ bucăţĭ de aur.

— Da, carĭ făceaŭ 2.900.000 miĭ de francĭ.

— De ce Salomon nu şi-a luat partea ?

— N'a vrut de loc. Te aştepta pe dumneata.

— Bietul băiat, strigaiŭ eŭ bine că m'am întors.

Domnule Gervais, ziseiŭ eŭ bancheruluĭ ducênd în faţa luĭ pe Regina Câmpiilor, care până atuncĭ stătuse la o parte, îţĭ prezint pe nevastă-mea.

Negustorul de aur rĕmase uimit de atâta frumuseţe.

— Până când se va pregăti dejunul, să vorbim de afacerĭ, zise el.

Dumneata aĭ lipsit an un întreg, a m crezut de datoria mea de a specula capitalul. Ştiţĭ ce scumpe sunt paralele la San-Francisco, totuşĭ am reuşit să îndoesc capitalul. Ţi-am făcut două milioane.

Incepuiŭ a vorbi şi eŭ.

— Dragă prietene, îĭ ziseĭ, n'am putut scăpa toată comoara, pe care am descoperit o, cu toate acestea aduc în furgonul meŭ, patru bucăţĭ maĭ groase şi maĭ greoae de cât celea aduse de Salomon.

Fără să mă maĭ asculte d. Gervais eşi să dea ordin oamenilor săĭ, apoĭ veni să ne anunţe, că masa e gata.

A doua zi mă duseĭ să caut pe Salomon. Il găsiĭ plecat pe registrele de biroŭ. Când ne am îmbrăţişat, nu ne am putut opri lacrămile.

Declaraĭ patronuluĭ sĕŭ că vreaŭ să'l iaŭ cu mine.

Imediat îl socoti.

Iĭ povestiĭ toate întâmplările mele, care îl mirară în cel maĭ mare grad.

In sfîrşit îmĭ regulaĭ afacerile. Averea mea atingea respectabila sumă de 5.800.000 de francĭ. Cu mare greutate îl siliĭ pe Salomon să primească 500.000 de francĭ.

Plecaiŭ la Paris. Acolo cumpăraĭ un otel la Champs-Elysees, avuĭ o lojă la operă, caĭ de rasă, trăsurĭ luxoase.

Mĕ întâlniră pretutindenĭ unde oamenii bogaţĭ îşĭ arată belşugul; la curse, în cercurile elegante, la «Bois», la băile de mare.

Intr'un cuvînt aruncaĭ paralele pe fereastră.

Atala maĭ cu seamă era obiectul unuĭ cult idolatru. Toţĭ croitoriĭ marĭ, giuvaergiiĭ, negustoriĭ de tot felul fură puşĭ, pe cuţite, să arate în toată lumina acea frumuseţe fără de pereche, pe care toată lumea o admira.

Tot Parisul bogat, nobil şi elegant se înhăma la carul eĭ, prezenţa eĭ la ,,Bois'', într'un bal, saŭ într'un teatru, era privită ca apariţia unuĭ meteor.

Atala era tot aşa de inteligentă, pe cât de frumoasă, învĕţă îndată limbele Europene şi în curînd, mulţumită unor profesorĭ bunĭ, vorbi cu uşurinţă franţuzeşte, englezeşte, spanioleşte, italieneşte şi chiar limba rusească.

Eram foarte fericit.

Ast-fel trecură cincĭ anĭ; atâţea anĭ câte milioane aveam.

Degeaba notarul, pe care îl însărcinasem cu direcţia avereĭ mele, îşĭ înmulţea înştiinţările.

Nu făceam de cât să rîd de ameninţările luĭ de ruină.

In sfîrşit într'o zi, veni să 'mĭ spuie, că sunt pe sfîrşite şi trebue să 'mĭ lichidez situaţia.

Vestea asta nu mĕ scoase din fire şi Atala o primi ca un lucru nepăsător.

— Ne vom întoarce în ţara comaşilor, îĭ ziseiŭ:

— Vom pleca, zise ea.

Ne duserăm într'un apartament de la hotelul cel mare, si puseĭ în vînzare casa, mobilierul, echipajurile şi o superbă galerie de tablourĭ. Din toate maĭ scoseiŭ 200.000 de francĭ.

Spuseĭ Ataliĭ să pregătească bagajurile, căcĭ vom pleca cu cel dintĕiŭ vapor.

După douĕ zile primiĭ următorul bilet.

,,Prietene

,,Am luat o hotărîre nestrămutată ,,când veĭ primi acest bilet voiŭ fi ,,departe de tine.

,,Te-am iubit din tot sufletul, dar ,,aĭ făcut rĕŭ, că m'aĭ obişnuit cu ,,luxul.

,,Maĭ bine să mor, de cât să mĕ ,,întorc la viaţa sĕlbatecă. Iată de ,,ce am consimţit să te părăsesc şi ,,să fug cu un om, pe care nu l iubesc.

,,Voiŭ gîndi tot d'a-una la tine, tu ,,gândeşte-te une orĭ la aceea, care ,,nu te părăseşte de cât cu părere ,,de rĕŭ''.

Adio
Atala ta.

Scrisoarea asta era cât pe aci să mĕ omoare. Crezuĭ că înebunesc.

Imĭ venia să mĕ omor, ca să las vicleaneĭ o căinţă veşnică, saŭ să urmăresc pe răpitor, să 'ĭ omor pe amândouĭ.

Opt zile petrecuĭ în ast-fel de frigurĭ.

Prieteniĭ, care veneaŭ pe la mine, îmĭ spuneaŭ svonurile, care umblaŭ prin oraş.

Atala plecase cu un oare-care conte Orlinoff spre munţiĭ Uraluluĭ, unde acesta exploată nişte mine de aur.

In sfîrşit se produse o reacţiune în mine.

Inteleseĭ prea tîrziŭ că adorasem prea mult o frumuseţe fără de pareche, şi că n'avusesem grijă să 'ĭ întreb inima şi conştiinţa. Mĕ făcuĭ un om hotărît.

Atala avusese delicateţa de a nu'şĭ fi luat cuferele.

După câte-va îndoelĭ, vînduiŭ bijuteriile, gătelele şi dantelele eĭ.

Maĭ făcuiŭ dar vr'o sută de miĭ de francĭ, cu care mĕ întorseiŭ la San Francisco. De acolo mĕ duseiŭ la satul Comaşilor. Acolo găsiiŭ pe toţĭ prieteniĭ meĭ. Le adusesem câte-va darurĭ europene. Imĭ spuseră fără multă împotrivire unde era ascunsă comoara După mult zbucium ajunseiŭ la peştera aceea, dar pătrunzênd înăuntru, nu maĭ găsiĭ nimic. Pricepuiŭ că cine-va luase comoara de acolo.

XLVII

O căsătorie stricată

— Inţeleg acum, zise d. Champion, interesul pe care'l dedeaĭ d-reĭ Lerox, este după cât se pare o fe-

mee, o vrăjitoare bĕtrână, care ar putea să'ţĭ spue unde e ascunsă comoara d-tale.

— Da, reluă americanul. Maĭ mult; acest loc trebue să fie bine ascuns, dacă Răsunătoarea-Tainică nu l'a putut afla.

— E vorba acum să găsim pe acea vrăjitoare, cât despre deslegatul limbeĭ ştiĭ cum să te ieĭ, zise Champion.

Tot vorbind ast fel, ajunseră la lagăr.

O mişcare neobişnuită era acolo. D. Champion îşĭ făcu pumnul pâlnie şi chemă.

— D. Baudoin.

Acesta auzi şi alergă.

— Ce maĭ e noŭ, zise Champion, vĕd o mare învĕlmăşeală

— Este şi de ce.

— Spune iute.

— Ceĭ douĭ şefĭ s'aŭ întors.

— Ş'apoĭ.

— Aŭ adus o scrisoare de la d-ra Allard.

— Ce maĭ face ea?

— Probabil foarte bine, de oarece scrie că nu vrea să se maĭ întoarcă la noĭ.

— Oh! oh! strigă inginerul, trebue să fie la mijloc vr'un mister, pe care e de nevoe să'l pătrundem.

In lagăr găsiră pe unchiul Milion foarte supĕrat.

— Aĭ aflat vestea? întrebă el pe nepotu sĕŭ.

— Da, chiar acum.

— Şefiĭ indienĭ spun, că chiar dînsa a venit călare şi le-a dat scrisoarea, spunêndu-le să nu o maĭ urmărim, căcĭ va rămânea unde se găseşte.

— E neexplicabil, sfîrşi inginerul.

XLVIII

Convorbirea cu Cucuvaia-neagră

Vestea asta întristară pe toţĭ. Ţinură sfat, dar nimenĭ nu se pricepea ce trebue să facă.

Intre acestea sosi şi Guilom Novet; ĭĭ spuseră şi luĭ conţinutul scrisoreĭ. Fu de părere de a lăsa la voia întâmplăreĭ şi de o aştepta reîntoarcerea luĭ Emil, care singur e în drept, să ia o hotărîre în această privinţă.

— Ce face el? întrebară toţĭ.

— E bine acum, peste puţin va veni la lagăr.

D. Champion luă pe Novet la o parte.

— Dragă Guilom, zise el, aş vrea să te întreb ceva.

— Poftim.

— Ia spune'mĭ unde e locuinţa Cucuvaeĭ-Negre. Imĭ trebue s'o ştiŭ numaĭ de cât

— Nu pot să'ţĭ spun; dar fiind-că aĭ fost foarte bun cu Crowiĭ, poate veĭ căpĕta o favoare. Urmează-mĕ, zise vînătorul.

Amândouĭ ajunseră în faţa cortuluĭ luĭ Cioc-de-vultur. Intrară înăuntru, după ce stăpânul le împărţiră lulele, canadianul începu a vorbi:

— Am fost la Cucuvaia neagră.

— Frate meŭ a părăsit lagărul?

— Da, dar frate-meŭ să fie linişit. Guilom ştie să'şĭ ascundă urmele, şi nimenĭ nu'l poate urmări.

— Bine! bine! cum maĭ este bĕtrâna şi tînĕrul frate alb?

— — Cucuvaia neagră urmează de a'şĭ purta cu voinicie greutatea anilor sĕĭ. Cât despre tînĕr, mulţumită îngrijirilor eĭ, e cu totul în afară de orĭ ce pericol.

— Mulţumesc frate-meŭ pentru aceste ştirĭ bune.

— Eŭ, zise d. Champion, aş vrea să cer luĭ frate-meŭ, un serviciŭ.

— Să vorbească frate-meŭ; cu orĭ-ce va putea Cioc-de-Vultur să'l servească, îl va servi.

— Eĭ bine, aş dori ca şeful să mĕ ducă la bĕtrâna care a vindecat pe fratele nostru.

— Ce vrea frate-meŭ de la ea. Frate-meŭ e bolnav şi vrea să ceară din puternicile eĭ doctoriĭ.

— Nu, şefule. Ceea-ce vroiŭ să cer de la vrăjitoare e un secret, pe care singură îl ştie, şi de la care poate depinde fericirea mea viitoare.

Şeful stătu câtă-va vreme tăcut ca un om care se reculege, apoĭ rĕspunse:

— Cioc-de-Vultur va face ceea ce'ĭ cere fratele sĕŭ.

— O să mĕ ducĭ la bĕtrâna?

— Nu, o să duc pe bĕtrână într'un loc, unde veĭ aştepta-o. Pe mâine seară dar.

D. Champion nu vorbi nimănuĭ de asta, nicĭ chiar d-luĭ Moor.

A doua zi spre seară, se întâlni cu canadianul într'un loc ştiut.

— Urmează-mĕ, zise acesta încet.

Canadianul îl conduse în insula Dueluluĭ. Acolo găsiră pe Cucuvaia Neagră şi şeful Crowilor.

D. Champion se adresă bĕtrâneĭ:

— Maica vrea să spue ce s'a făcut cu comoara Comaşilor?

— Cucuvaia neagră jurase de a nu spune nimănuĭ locul ascunzĕtoareĭ, a preferat maĭ bine să moară de cât să descopere secretul. Dar astă-zĭ comoara nu maĭ e în mâna comaşilor, sunt deslegată de jurămînt.

D. Champion rĕspunse:

— Cu ce vrea, mătuşea, s'o rĕsplătesc, dacă mi'l descopere mie.

— Cucuvaia neagră e bĕtrână; în curênd se va duce să viziteze locurile unde Marele Spirit a primit deja pe strămoşiĭ meĭ. Nu maĭ are nevoe de nimic. Dar fiind-că frate-meŭ şi cu aĭ sĕĭ aŭ fost bunĭ cu Crowiĭ care mi-aŭ scăpat viaţa, o să'ĭ spuiŭ ce ştiŭ.

Când comaşiĭ ne-aŭ încredinţat comoara spre păstrare, se hotără a fi pusă, într'o peşteră din munte a căreĭ intrare va fi zidită.

— Ştiŭ asta, rĕspunse d. Champion, dar ştiŭ de asemenea că a fost luată.

— Da, a fost luată, reluă bĕtrâna, şi tocmaĭ de aceea pot să'ţĭ descoper secretul. Acum nu maĭ e în mâna Comaşilor, a fost luată de nişte aliaţĭ aĭ lor, Castoriĭ, carĭ aŭ dus'o în regiunile gheţoase pe unde trăesc eschimoşiĭ, unde aŭ încredinţat'o unuĭ trib al lor, pescarĭ de balene.

După aceste cuvinte bĕtrâna se retrase fără a maĭ spune un cuvînt.

In curênd canadianul şi cu Champion fură într'o barcă în mijlocul lacului.

— Dragă d-le Novet, începu Champion.

— Cu ce vĕ pot servi?

— Cunoştĭ pe eschimoşĭ?

— De care eschimoşĭ vreţĭ să vorbiţĭ. Sunt o mulţime de triburĭ, care locuesc nu numaĭ în America de N. dar în toată Groenlanda.

— De pescariĭ de balenă!

— Ah! da am avut prilejul să'ĭ vizitez odată.

— Ne veĭ conduce şi pe noĭ?

— Da, dar să 'mĭ daţĭ voie să vĕ fac o observaţie. Acolo e foarte frig, şi n'o să putem duce cucoanele în mijlocul ierneĭ.

Dar uite, suntem aproape de ţara crowilor, ar fi bine să stabilim lagărul la eĭ în timpul erneĭ, iar expediţia la Nord s'o facem numaĭ noĭ treĭ, d-ta, d. Moor şi eŭ.

— Bună idee, zise d. Champion, voiŭ vorbi şi unchiuluĭ Petruş.

Ajunseră la mal şi peste puţin în lagăr.

Fără a maĭ întîrzia se duseră în vagonul unchiuluĭ Petruş.

Când îĭ vorbiră de comoară, dădu din cap neîncrezător.

— Adevĕratul isvor a orĭ căreĭ averĭ, zise el, e comerciul şi industria; mi-e teamă că urmărind vedenia asta, să nu perdeţĭ un timp pre ţios.

— Domnule Milion, zise d. Dick Moor, mi-am repetat lucrul acesta de o sută de orĭ, dar stăruesc fiind că averea aceea e a mea şi nu pot să mĕ resemnez să o vĕd în mâinile altora.

Cioc de Vultur arĕta cea maĭ mare bucurie, când cunoscu hotărîrea luată de d. Milion.

Acesta îĭ puse treĭ întrebărĭ:

Vom găsi combustibil ca să ne luptăm cu frigul?

Cam ce fel de hrană pot găsi acolo?

Se va putea face schimburĭ?

Marele şef dădu desluşirile cele maĭ mulţumitoare.

Din acel moment se începu pregătirile. Iar d. Champion şi Dick Moor începură a face planul expediţiuneĭ.

XLX

Reîntoarcerea d-luĭ de Rivières

Intre acestea se vesti sosirea unuĭ servitor care, adusese o scrisoare de la Emil des Rivières.

Unchiul Milion citi cu glas tare:

,,Am scăpat prin minune de la moarte, și ,fără ajutorul facultățeĭ. D. Leroux să mĕ erte, luând în seamă că această trădare a fost fără voia mea.

,,Vorba e că sunt pe deplin lecuit.

,,Prezintă închinăciunile mele respectoase doamnelor, prieteniile mele domnilor, și drageĭ mele logodnice, dovada dragosteĭ cea maĭ sinceră.

,,Sunt ca si înainte prietenul d.-voastră

,,Emil de Rivières".

— Drace, Drace! zise unchiul Petruș, el nu știe se vede că draga noastră Clemența nu numaĭ că n'am reluat'o, dar chiar ea nu vrea să vie la noĭ.

— Adesea femeea schimbă! șopti d. Barbier.

— Nu'ĭ nimic, zise d. Milion, e tot d'a una vreme, să se afle știrile rele.

Guilom Novet făcu semn că vrea să vorbească.

— Să mĕ ertațĭ, zise el, dar vĕzênd pe d. Emil așa de rĕŭ, nu numaĭ că i-am ascuns adevĕrul, dar l'am încredințat că logodnica luĭ s'a dus de la noĭ.

Intre acestea își urmară pregătirile, fiind-că venia iarna, și trebuia să ajungă într'un loc bun, unde să folosească.

D. Champion arătase luĭ Moor galeria, pe care o descoperise că cuprinde bucățĭ de quarț cu vine de aur.

Moor rĕmase surprins; apoĭ declarând că acolo e o bogăție maĭ mare, de cât în pepitele luĭ, se hotărără a scoate planul acestor terenurĭ, și a le cumpĕra de la stat.

Se apucară de lucru.

Unchiul Jean-Pierre nu se împotrivi acesteĭ hotărîrĭ, căcĭ el cu coloana plecă înainte, și lăsă pe ceĭ doui topografĭ improvizațĭ să 'ĭ ajungă pe urmă.

Dar înainte de plecare veni și Emile de Rivières. De prisos să spunem că fu primit cu strigăte de bucurie.

Dar el se întristă nevĕzênd pe scumpa luĭ logodnică printre ceĭ l'alțĭ.

(Va urma)

Numĕrul 36 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Vinerĭ 13 Martie corent.

CĂLĂTORIILE FENICIENILOR

INSULELE DIN NORD-VESTUL AFRICEĬ

In oceanul Atlantic, la nord-vestul Africeĭ, pe un spațiŭ de maĭ bine de un milion de kil. p., sunt răspândite archipelagurile insulelor Madere, Canare, Capuluĭ-Verde.

După ipotezele celor maĭ autorizațĭ savanțĭ, aceste archipelagurĭ aŭ fost cunoscute cu multe sute de anĭ maĭ 'nainte d'a fi descoperite de către navigatoriĭ Spanioliĭ și Portugezĭ.

Prin secolul al VI în. de Chr., un navigator Fenician, *Hanon*, plecă din Cartagina cu șase-zecĭ de corăbiĭ; trecu Gibraltarul — pe atuncĭ Coloanele luĭ Hercule—și se îndreptă spre sud-vest, pe lângă coasta Africeĭ.

Ajutațĭ de vînturile de nord est, carĭ suflă aproape perpetuŭ la aceste latitudinĭ, navigatoriĭ Fenicienĭ, în drumul lor, descoperiră insulele numite acum *Madere.*

Debarcând, locuitoriĭ îĭ primiră cu o ploaie de săgețĭ. Fenicieniĭ, la rindul lor, îĭ măcelăriră pe ceĭ maĭ mulțĭ; ceĭ-l'alțĭ scăpară cu fuga prin munțĭ și prin pădurĭ.

Pe ceĭ prinșĭ, navigatoriĭ îĭ jupuiră de viĭ, iar, la întoarcere, dînșiĭ, drept omagiŭ zeilor lor, le atârnară peile cele păroase — ca la toate popoarele primitive în general—într'un templu din Cartagina. (La anul 147 în. de Chr., data ardereĭ și dărămăreĭ Carthageneĭ, Publiŭ Corneliu Scipione a găsit intacte pieile indigenilor din Madera, agățate acolo cu cincĭ veacurĭ în urmă).

Din Madera unde fu lăsată o mică colonie de Fenicienĭ, Hanon porni înainte spre miază-zĭ și descoperi archipelagul numit astă zĭ al Canarelor.

Guanșiĭ, locuitoriĭ de aci, primiră pe vizitatorĭ ca și indigeniĭ din Madera, din care causă fură și dânșiĭ măcelărițĭ în cea maĭ mare parte.

Vinurile cele bune de Madere și de Santa Cruz — cu toate că aceste titlurĭ nu existaŭ pe atuncĭ,—gustul cel plăcut al portocalelor, carĭ nicĭ de cum nu se asemănaŭ fructelor de *lotos* pe care Fenicieniĭ le mâncaseră pân'atuncĭ în patria lor, — strugurĭ ceĭ dulcĭ, frumusețea peisagelor, vederea vulcanuluĭ Teneriffe, minunară foarte mult pe Tyrienĭ și Carthaginenĭ și le imprimară în memorie suvenirul uneĭ plăcerĭ rare.

Povestirile lor, brodate cu fantezii deveniră un subiect pe care poețiĭ îl exagerară.

Și îndată se născură istovirile grațioase ale *Raiuluĭ, grădineĭ Hesperidelor* și ale *pomilor cu mere de aur...*

Lăsênd și aci o mică colonie, Hanon, se zice, porni înainte spre miază-zi, descoperi insulele Capuluĭ-Verde și apoĭ se reînturnă în patrie.

* *
*

Peste o sută de anĭ, prin veacul al V-lea în. de Chr., un compatriot al luĭ Hanon, Helicon, porni din Cartagina spre insulele unde, cu un secol în urmă, moșul săŭ lăsase o colonie.

Dînsul vizită Maderele, Canarele, apoĭ se îndreptă spre Britania de unde aducea cositor și chilimbar.

Fenicieniĭ lăsațĭ de Hanon în insule, amestecêndu-se cu indigeniĭ scăpațĭ din măcelurĭ, începură să degenereze.

Ca și Nomaziĭ, Fenicieniĭ nu ș-aŭ scris descoperirile, ci le-aŭ păstrat prin tradițiĭ. In urmă, dînșiĭ începură răsboaiele cu Romaniĭ, învinseră și fură învinșĭ, Cartagina fu dărîmată, dînșiĭ se amestecară saŭ dispărură.

Și totul se uită...

*
* *

Uniĭ învățațĭ pretind că Fenicieniĭ ar fi făcut chiar ocolul Africeĭ, din îndemnul luĭ Necho, un Faraon al Egiptuluĭ.

Și ceea-ce ne face să credem că dînșiĭ aŭ întreprins și aceasta e faptul că Herodot, într'o carte relativă la această călătorie, scrie:

,,Eĭ Fenicieniĭ, spun că ar fi vĕzut, în timpul drumuluĭ lor, soarele în spre miază-noapte... S'ar putea una ca asta? Eŭ nu'ĭ cred..."

. . . .

Fenicieniĭ aŭ grăit adevĕrul când, aŭ spus că aŭ văzut soarele la miaza noapte căcĭ după cum noĭ — ceĭ din nordul tropiculuĭ Canceruluĭ—vedem în tot d'auna soarele spre miază-zi, tot ast-fel, ceĭ din miază-zĭ a tropiculuĭ Capricornuluĭ și până la Capul de Buna-Speranță, văd soarele la miază noapte.

Așa dar Fenicieniĭ *aŭ făcut ocolul Africeĭ* intr'adevăr, și nu Bartholomeŭ Diaz și Vasco de Gama aŭ fost primiĭ navigatorĭ carĭ aŭ ocolit Capul Buneĭ Speranțe, dovedind prin aceasta că Africa se îngustează din ce merge maĭ în spre sud.

După niște inscripțiunĭ de curând descoperite în Sumatra (Oceania) se crede că Fenicieniĭ ar fi navigat chiar pân'acolo.

Și nu e lucru de mirare aceasta...

Fenicieniĭ lăsațĭ de Hanon în Madera și în Canare se amestecară cu indigeniĭ carĭ, deși fuseseră foarte mult rărițĭ, totușĭ eraŭ superiorĭ în numĕr și elementul lor triumfă.

Copiĭ din a treia și a patra generațiune deveniră sălbatecĭ, limba Feniciană nu se maĭ vorbi, se uită.

Și când, în veacul al XIV și al XV-lea, Spanioliĭ și Portugeziĭ *descoperiră* (! ?..) insulele din nord-vestul Africeĭ, crezură că dânșiĭ sunt ceĭ d'întâiŭ descoperitorĭ și că locuitoriĭ ce găsiseră acolo eraŭ primitivĭ, neamestecațĭ cu Fenicienĭ saŭ cu alte popoare. **Const. A. Ștefănescu.**

Abonamente cu premii

De la 15 Martie 1898

Cine se va abona cu începere de la 15 Martie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premiĭ :

Pentru 3 lunĭ leĭ 5.30 în toată țara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 10.30 în toată țara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 lunĭ.

Pentru un an leĭ 21.50 în toată țara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniță de metal nichelat, o brățară și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-căreĭ lunĭ, afară de premiile maĭ sus notate, se maĭ acordă, prin tragere la sorțĭ și în mod gratuit, la toțĭ abonațiĭ, alte 3 premiĭ în obiecte de mare valoare.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatuluĭ «Universul».

N.B. De oare-ce *Universul politic* apare și în fie-care Duminecă, prețurile s'aŭ maĭ scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Banĭ cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr un spațiŭ în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 banĭ cuvîntul, anunciurĭ de oferte și cererĭ de funcțiĭ; închirierĭ și vînzărĭ de case, locurĭ, etc.; oferte și cererĭ de banĭ; cererĭ și oferte de profesorĭ, guvernante, administratorĭ de moșiĭ, bone, servitorĭ, servitoare, etc.; corespondențe, etc.

Cassa Dr. Bertelli & C-ie, din Milan, a maĭ descoperit acum două lunĭ cum că renumitele sale hapurĭ de catramină se falșificaŭ în mare cantitate și apoĭ eraŭ expediate în străinătate, Ziarele italiene publică că falșificatoriĭ aŭ fost condamnațĭ la un an închisoare și 50.000 de leĭ despăgubire.

Hapurile de catramină, după cum se știe, se vînd și în România, prin urmare persoanele carĭ doresc să fie sigure că cumpără adevăratele hapurĭ de catramină, sunt înștiințate că fie-care cutie trebue să poarte pe din afară pecetea administrațieĭ *Universuluĭ* și pe dinăuntru o instrucție în limba română tot cu pecetea administrațieĭ *Universuluĭ* de oare ce singurul reprezentant al sus-ziseĭ casse este administrația noastră.

Aceste hapurĭ se vînd la drogheriile Stoenescu, Zamfiresc și Economu, precum și la toate farmaciile din țară.

Orĭ-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

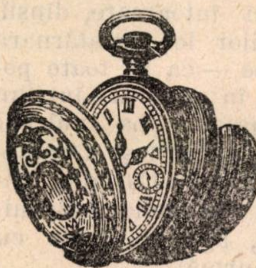
O cutie costă numaĭ leĭ 2.50.

De vînzare în provincie la toate farmaciile și în Bucureștĭ la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 și la drogheria «Caĭnele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscanĭ, Bucureștĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrațieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureștĭ, se vor considera ca falșificate.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasoarnice

se află la administrația ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50.
Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 și 13.50.

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit și oxidat pe argint și de aur, pentru dame și bărbațĭ, carĭ se vînd cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deșteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 și leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea maĭ înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata leĭ 170 pe comptant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin și solid și de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 și de metal oxidat leĭ 19.50

LANȚURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat și de aur, pentru dame și bărbațĭ, cu prețurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparațiĭ de ceasornice

se efectuează în modul cel maĭ perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția douĭ lucrătorĭ din cei maĭ experțĭ.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½, atelierul de reparațiuni este închis

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul II.—No. 36. 5 BANI IN TOATA ŢARA Bucureşti, Sâmbătă, 14 Martie, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « ½ « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe săptămână
MARŢEA şi VINEREA

ULTIMUL VIEŢUITOR DUPA «HUASCAR». — (Vezĭ explicaţia)

ULTIMUL VIEȚUITOR DUPA „HUASCAR"

La 16 Maĭ 1879, zise dom Pedro Arason, «Huascar» și fregata cuirasată «Independencia» părăseaŭ pe furiș portul Callao, și la 21 ajunseră în rada de la Iquique, unde surprinseră pe «Cavadonga» și «Esmeralda», două corăbiĭ chiliene. Nicĭ una din acestea nu păreaŭ în stare să poată lupta cu noĭ, dar comandanțiĭ lor eraŭ hotărîțĭ maĭ bine să moară de cât să se predea.

«Huascar» pe care eram eŭ, somă pe «Esmeralda» să'șĭ ridice pavilionul, dar ea rĕspunse printr'o ploae dĕ foc. La părăitul gloanțelor, la detunarea tunurilor, avuĭ o senzație de mirare, dar nu de spaimă. «Esmeralda» se îndreptă spre larg; noĭ o urmăream de aproape, fără a da focurĭ, căutând să o ciocnim. De două orĭ ne repezirăm asupra eĭ cu toată puterea aburilor, de două orĭ ea scăpă grație uneĭ abile mânuirĭ de cârmă, alunecă pe lângă noĭ și ne salută cu o ploae de gloanțe. A treia oară nu fu tot ast fel: o lovitură teribilă, o sguduitură care mișcă toată corabia noastră, ne arătă că reușisem. In coasta adversareĭ noastre se deschise o spărtură mare în care apa năvălea cu furie. Comandantul nostru ordonă: mașina înapoĭ, când comandantul după «Esmeralda», Prat, în capul unuĭ pumn de oamenĭ, reuși să treacă pe puntea noastră. Lupta fu scurtă dar sângeroasă. Compania de marinarĭ, pe care o comandam eŭ, se îndoui la prima descărcare dar'în urmă se aruncă spre asediatorĭ. Cu un foc de revolver trântiĭ la pământ pe Prat. Tovarășiĭ sĕĭ muriră până la unul, și când încetă focul o grămadă de cadavre acopereaŭ puntea noastră. «Esmeralda» se învîrti în loc și dispăru sub valurĭ, ducênd în fundul oceanuluĭ tot personalul eĭ.

In timpul ăsta, fregata noastră cuirasată «Independencia» urmărea pe «Cavadonga». Cu ochiĭ urmăream peripețiile aceste curse furioase, în care bastimentul peruvian voia să tae drumul corveteĭ chiliane. Comandantul sĕŭ riposta cu energie la focul după «Independencia». Tunurile sale, loveaŭ necontenit pe bord, dar nu puteaŭ rupe cuirasa de fer. Cunoscênd perfect starea măreĭ de acolo, comandantul inimic, căruia noĭ îĭ tăiasem retragerea, se vîrî printre stâncĭ. «Independencia» urmărindu-l mereŭ, se lovi și se înțepeni. Cu toate că «Cavadonga» era ciuruită peste tot de artileria cuirasateĭ noastre, se întoarse, o acoperi de ghiulele și nu plecă de acolo până ce nu o îneca.

Lupta din rada de la Iquique era dezastruoasă pentru noĭ. Inecarea «Esmeraldeĭ» nu ne rĕsplătea de pierderea cuirasateĭ noastre. Acum singur «Huascar» era în stare să ție pept cuirasatelor chiliene.

Ne întoarserăm în Callao pentru a repara stricăciunile produse, să ne complectăm personalul, să ne reaprovizionăm cu hrană și cu cărbunĭ și la 15 Septembrie reluarăm marea, acompaniațĭ de fregata «Union», corabie bună și cu mișcărĭ repezĭ.

Debutul încrucișătoruluĭ nostru fu fericit. In larg de la Antofagasta, prinserăm două bastimente chiliene; maĭ la sud, întâlnirăm pe «Rimac» vapor de mare viteză, încărcat cu hrană și cu muniții, și avênd pe bord 258 de oamenĭ. Ne luarăm tot ce ne trebue și pornirăm din noŭ. La 8 Octombrie ocolirăm capul Agamos și vĕzurăm la sud, luminele a două cuirasate chiliene «Blanco-Encalada» și «Cochrane» urmate de două corvete. In fața acestor forțe superioare, amiralul Gran dădu ordin să virăm spre țĕrm și o luarăm spre Nord, când omul de sentinelă ne spuse că zărește o escadră. Era escadra chiliană de la Nord, care ne închidea drumul și venea spre noĭ.

Situația noastră era din cele maĭ critice. In urma noastră inamicul venea cu toată viteza; înainte, alțiĭ. Amiralul nostru nu era om care să peardă speranța. Totușĭ, neliniștit din pricina situațiuneĭ luĭ «Union», al căreĭ corp de lemn nu putea ține pept cuirasatelor, amiralul îĭ telegrafie să iasă în larg și să refuze or-ce luptă. Grație mersuluĭ sĕŭ repede «Union» putu scăpa și fugi.

Rĕmas singur «Huascar» ținându-se aproape de țĕrm, se îndreptă spre Nord, micșorând distanța care l separa de cuirasatul chilian «Cochrane». Amiralul Gran era hotărît a începe lupta înainte de sosirea luĭ «Blanco Encalada.» La o distanță de douĭ chilometri, ne dete ordin să deschidem focul, apoĭ, ajungând la o mică distanță, printr'o manevră îndemânatică, lansă cu toată puterea aburilor pe «Huascar» contra cuirasateĭ chiliene ca să o sfărime cu ciocul; dar, grație eliceĭ sale duble, «Cochrane» evită lovitura și cele două corăbiĭ alunecară una pe lângă alta, la o distanță de cățĭ-va metri, schimbând între ele descărcăturĭ teribile. Revenind de unde am plecat, ne îndîrjirăm maĭ rĕŭ; trebue, cu or-ce preț, să o aducem în stare să nu maĭ poată lupta, înaintea sosireĭ luĭ «Blanco-Encalada», care'șĭ grăbea mersul ca să ne ajungă. In maĭ puțin de o oră, descărcarăm asupra luĭ 25 de focurĭ de artilerie; el răspunse cu energie, dar simțirăm că resistența sa slăbea. O descărcătură după «Blanco-Encalada» ne anunță că și el intrase în linie de bătae.

In partea dinainte, proectilele nu ne făceaŭ nicĭ un rĕŭ; partea cea dinapoĭ era cea vulnerabilă și aci amiralul chilian îșĭ concentră focul tunurilor sale de 300, iar o bombă ne demontă cârma. In zadar căutarăm să o reparăm. Matelоțiĭ chilieni așezațĭ pe catargurile luĭ «Cochrane» «Blanco-Encalada» trimeteaŭ pe puntea noastră un foc teribil de muschete. Nu maĭ puteam să cârmuim: eram în voia întâmplăreĭ, legănațĭ de valurĭ, dar țineam încă. Somațĭ să ne predăm și să ridicăm bandiera, noĭ rĕspunserăm cu un foc groaznic pornit din turela noastră căptușită cu oțel. Din ordinul amiraluluĭ chilian, cele două cuirasate îșĭ îndreptară focul tutulor tunurilor spre turela noastră. Un obus pătrunse în ea și amiralul Gran fu omorât pe loc.

Orĭ ce resistență părea inutilă, dar nimĕnuĭ nu ĭ veni în gând să înceteze lupta. Căpitanul Elias Aguirre luă comanda și se așeză în turela spartă. «Blanco-Encalada», reușește să se apropie la zece metriĭ de noĭ, tocmaĭ în momentul când încărcaŭ tunul cel mare. Prin ambrazura deschisă, ne aruncă un obuz de 300, care eclată în turelă, omoră pe comandant și pe servanțĭ și ne strică tunul (vezĭ ilustrația). Un singur tun maĭ era în stare de serviciŭ Carbajal, locotenentul vasuluĭ, luă comanda vasuluĭ. Alțĭ servanțĭ, pătrund cu el în turelă, focul reîncepe, maĭ încet, dar întreținu bine, până în momentul când un obuz după «Cochrane», pătrunse prin spărtură, doboră pe comandant și pe soldațĭ și făcu să eclateze căptusala de fer a tureleĭ.

Lupta durase două ore. Puntea noastră era plină de sânge, turela plină de cadavre, catargurile sfărâmate. Și totușĭ lupta continua cu furie. «Huascar» îșĭ înmulțea descărcăturele singuruluĭ tun ce ĭ maĭ rămăsese și locotenentul Rodriguez comanda. O descărcare de muschete îl doboră la pământ

Eŭ rămăsesem singurul ofițer. Eram rănit și în jurul meŭ aveam numaĭ cățĭ-va oamenĭ. Tunariĭ fuseseră omorâțĭ, mateloțiĭ carĭ se cercaŭ a le lua locul cădeaŭ sub focul muschetelor, obuzele luaseră învelitoarea tureleĭ. Pe punte, unde gurile de foc vrăjmașe îșĭ aruncaŭ obuzele, nu era posibil de stat.

Apoĭ nu maĭ știŭ ce s'a întâmplat. O sfărâmătură de obuz mĕ rĕsturnase.

Când mi-am venit în fire, eram în spitalul din Majillones; perdusem un braț, un ochiŭ, o ureche; corpul meŭ era tot o rană și fața mea tă iată mĕ făcea necunoscut.

Ce-mĭ pasă? «Huascar» nu se predase toțĭ ofițeriĭ, afară de mine, muriseră. Numaĭ zece oamenĭ scăpaseră.

Astă-zĭ... nicĭ aceștia nu maĭ trăesc din ceĭ ce aŭ fost pe «Huascar».

Gh. de Varigny.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

VIII

La 23 Ianuarie am zărit prima dungă roşiatică, departe jos la orizont. In zilele următoare am făcut un sondagiŭ şi am găsit o adâncime de 3450 metri.

In vremea aceasta am construit maĭ multe patine de zăpadă, uşoare, lucii, şi mlădioase, carĭ sperăm să ne fie de mare folos.

Marţĭ 29 Ianuarie. — Latitudinea de ierĭ 83° 30'. Acum câte-va zile a junsesem la 83° 40', dar ne-am întors puţin spre sud. Lumina creşte din ce în ce, şi pe la amiazĭ e aproape ziuă. Cred că aş putea să citesc titlul uneĭ cărţĭ. In fie-care dimineaţă fac câte o plimbare pentru a saluta zorile, înainte de a mĕ întoarce la lucru. E un sentiment însufleţitor acesta, de a vedea că toate visurile mele făgăduesc a se realisa. Numaĭ gîndul la despărţirea de credincioşiĭ meĭ prietenĭ şi de casa noastră aceasta mĕ umple une-orĭ de melancolie. Să nu mĕ maĭ plimb pe această punte, să nu mĕ maĭ închid în cabina mea, să nu maĭ aud con vorbirea veselă a tovarăşilor, să nu maĭ petrec între dînşiĭ...

Şi mĕ maĭ gîndesc că atuncĭ când în sfîrşit *Fram* va rupe lanţurile de ghiaţă şi se va îndrepta spre Norvegia, eŭ nu voĭ fi acolo. O despărţire e în tot d'a-una duioasă.

De sute de orĭ 'mĭ arunc privirea asupra hărţiĭ care atîrnă colo pe perete, şi în tot-d'a una mĕ cuprinde un fior rece. Drumul din naintea noastră pare aşa de lung, piedicile aşa de multe. Dar iar mĕ gîndesc că nu se poate alt-fel. Trebue să mergem. Toate sunt pregătite.

Şi vîntul şueră de asupra capetelor noastre şi ne mînă mereŭ spre Nord, spre ţintă.

Când ies pe punte şi mĕ uit în noaptea luminată de miĭ de stele şi de lumina boreală, mi se duc însă toate gîndurile, şi 'mĭ vine să mĕ întreb dacă n'ar fi maĭ bună odihna în acest templu nesfîrşit al natureĭ. Furnică, ce însemnează oare dacă o să ţĭ ajungĭ saŭ nu ţinta cu firul tĕŭ de griŭ? Totul dispare în marea veciniciei, în marea Nirvană. Numele noastre se vor uita cu vremea. De faptele nostre nimenĭ nu 'şĭ va maĭ aduce aminte. Viaţa noastră sboară ca un nor şi dispare ca ceaţa alungată de soare, topită de căldura luĭ.

Vremea noastră e o umbră, care trece şi sfîrşitul nostru pecetluit, nimenĭ nu se maĭ întoarce.

Douĭ dintre noĭ vor porni în curînd şi maĭ departe în acestă pustietate colosală, în şi maĭ mare singurătate şi în tăcere şi maĭ adîncă.

Miercurĭ 30 Ianuarie. — Astă-zĭ un mare eveniment. Moara după o lungă pausă, a început iar să funcţioneze. Cu tot frigul şi întunericul Amundsen a reuşit să o repare aşa, în cât merge maĭ bine ca orĭ când.

Am avut mereŭ vînt de nord-est Acum înaintăm spre Nord.

Dnminecă 3 Februarie.—Suntem la 83° 43'. Vremea plecăreĭ se apropie. Trebue săĭ dăm zor cu pregătirile. Săniile sunt gata. Le-am încercat de maĭ multe orĭ.

Am făcut cu această ocazie experienţa că săniile cu tălpĭ de lemn, sunt cu mult maĭ uşor de tras pe ghiaţă de cât cele ţintuite cu metal, şi anume aproape de două orĭ maĭ uşor, purtând aceiaşĭ greutate.

Dar în schimb cele din urmă sunt necesare din causă că vor resista maĭ bine la drum rĕŭ şi nu trebue sĭ ne temem că se vor frînge. Am făcut însă lucrurile aşa, în cât tălpile le putem schimba uşor, după trebuinţă.

Toţĭ lucrăm cu zel. Sverdrup coase saciĭ şi perinĭ. Iohansen şi alţĭ douĭ umplu saciĭ şi îĭ aşeazǎ. Blesing copiază fotografiĭ, Hansen desemnează o schiţă a drumuluĭ făcut până acum, copiază observaţiile, etc. Cu un cuvînt nicĭ un om nu e pe bord care să nu simtă că momentul plecăreĭ se apropie. Poate bucătăria e singurul loc, unde sub conducerea luĭ Lars totul 'şĭ urmează cursul obicĭnuit.

Posiţia vaporuluĭ era erĭ 83°32',1 latit. şi 102°28' long. Ne-am întors aşa dar iarăşĭ puţin spre sud. Dar ce are a face pentru noĭ câte-va mile maĭ mult saŭ maĭ puţin.

Duminecă 10 Februarie. — Astă zĭ lumina a fost aşa de mare, în cât pe la 1 ceas am putut citi binişor, ţinênd cartea spre răsărit. Era însă imposibil să citesc ţinênd-o spre lună care stă jos spre nord. Inainte de amiazĭ am făcut o mică plimbare cu douĭ din câiniĭ ceĭ tinerĭ, dintre carĭ unul era înhămat pentru întêia oară; cu toate astea aŭ mers foarte bine. Drumul e solid şi uşor pentru câinĭ. Ghiaţa e plană aşa că sper să fac drumurĭ bune, cel puţin la început. Merge maĭ repede de cât mĕ aşteptam.

Nu se poate tăgădui cu toate astea că arare orĭ cine-va şĭ a tăiat ast fel puntea de întoarcere cum vom face noĭ. De om vrea să ne întoarcem; ne-ar fi cu neputinţă să maĭ găsim vaporul, iar înaintea noastră vom avea marele necunoscut. Un singur drum, drept înainte fie uscat saŭ apă, deal saŭ vale.

Va trebui să înaintăm mereŭ şi vom înainta chiar vom da peste ceea de ce mĕ tem maĭ mult, anume de uscat şi de blocurĭ de ghiaţă.

Mercurĭ 13 Februarie. — Provisiile pentru câinĭ sunt aşezate pe fundul caicelor, şi ne vom servi în acelaş timp de saltele. Cutez să afirm că acest fel de saltea, e ceva cu totul noŭ.

Noaptea trecută Iohansen şi eŭ am încercat să dormim afară în saciĭ noştriĭ de piele de ren, ne-a fost cam frig, deşi nu era de cât—37, dar poate eram îmbrăcaţĭ prea uşor; la noapte vom face o nouă încercare cu o îmbrăcăminte maĭ caldă.

Sâmbătă 16 Februarie.—Pregătirile continuă; maĭ sunt unele lucrurĭ micĭ de aranjat, dar carĭ totuşĭ cer timp, aşa nu ştiŭ, dacă vom fi deja gata ca să putem pleca Miercurĭ 20 Februarie, după cum plănuisem întêĭ.

Ziua e acum aşa de luminoasă în cât, în ceea ce priveşte această considerare, am putea să plecăm chiar astă-zĭ. Totuşĭ vom face poate maĭ bine, să maĭ aşteptăm o zi saŭ două.

Treĭ pânze pentru săniĭ sunt gata Le-am făcut din stofă foarte uşoară de bumbac. Aŭ o lărgime de 2 şi 20 metri pe o înălţime 1,30 metri; sunt făcute aşa că pot să fie şi împreunate câte două şi întrebuinţate ca pînză pentru o sanie dublă. Cred că ne vor face serviciĭ bune; cântăresc fie care câte 600 de grame.

Afară de aceasta, cea maĭ mare parte din provisiile noastre sunt deja aşezate în sacĭ.

(Sfîrşitul părţeĭ întêĭ)

PARTEA A DOUA

Călĕtoria luĭ Nansen şi Iohansen cu săniile spre Pol.

CAP. I.

Plecarea

Marţĭ, 26 Februarie 1895.—In sfîrşit a sosit ziua,—ziua cea mare, în care trebuia să ne începem călĕtoria. Sĕptămêna trecută am petrecut'o într'o muncă neobosită pentru ultimele pregătirĭ.

Trebuia să plesăm deja la 20 Februarie, dar ne-am amânat plecarea din zi în zi, căcĭ tot maĭ era câte ceva de îndreptat. Zi şi noapte nu ne maĭ gândeam la alt-ceva de cât la ce trebuia să maĭ facem şi ce trebuia să nu utiăm.

O, această încordare necontenită ce nu ne permite să alungăm un moment măcar grijile rĕspunderiĭ, să dăm frîŭ liber gândurilor şi visurilor! Nerviĭ rĕmân încordaţĭ de dimineaţa de cum ne deşteptăm şi până noaptea târziŭ când închidem ochiĭ. Ah! cunosc prea bine această stare, în care m'am găsit în tot-d'auna când era vorba să plec şi când retragerea era tăiată; dar nicĭ o-dată n'a fost maĭ tăiată de cum o să fie acum.

In nopţile din urmă nu m'am cul-

cat nicĭ odată înainte de $3^1/_2$ saŭ $4^1/_2$ dimineața. Nu trebuia să ne îngrijim numaĭ de obiectele ce aveam să luăm cu noĭ; din moment ce plecăm, trebue să se lase și comanda și rĕspunderea în alte mâinĭ și trebue să ne gândim să nu uităm nimic din cele ce rĕmân în seama celor pe carĭ îĭ lăsăm în locul nostru. Căcĭ observațiile științifice trebuesc continuate, în acelașĭ fel ca și până acum și trebue să se maĭ facă și altele de tot felul etc.

Ast-fel sosi seara din urmă pe care trebuia s'o petrecem pe «Fram», și aranjarăm o serbare de adio. Amintirile despre întregul timp ce petrecusem pe bord, se amestecaŭ cu speranța și încrederea în ceea ce trebuia să aducă viitorul. Eŭ nu m'am culcat până târziŭ, de oare ce maĭ aveam de scris scrisorĭ și de trimis salutărĭ acasă, pentru cazul când s'ar fi întâmplat ceva neprevĕzut.

Maĭ pe urmă am scris urmĕtoarele instrucțiunĭ pentru Sverdrup, căruia i-am trecut conducerea expedițieĭ.

Căpitanul Otto Sverdrup

comandantul vaporuluĭ »Fram»

«De oare-ce acum părăsesc vaporul «Fram» însoțit de Iohansen, pentru a întreprinde o călĕtorie spre Nord — dacă se va putea până la Pol — și de acolo la Spitzberg, probabil prin țara Frantz-Iosef, îțĭ încredințez printr'aceasta comanda asupra expedițieĭ rĕmase. Din ziua în care voiŭ părăsi «Framul», toate atribuțiunile mele vor trece așa dar asupra d-tale și toțĭ ceĭ-l'alțĭ îțĭ vor datora supunere necondiționată. Cred de prisos a'țĭ maĭ da ordine în privința celor de făcut în diferite împrejurărĭ, chiar dacă ar fi cu putință a se da asemenea ordine. Sunt sigur că d-ta veĭ ști maĭ bine ce e de făcut în împrejurărĭ grele, și de aceea sunt încredințat că pot să părăsesc «Framul» fără nicĭ o temere.

«Scopul principal al expedițieĭ este de a pătrunde prin marea Polară necunoscută, din partea insulelor neo-sibiriene spre nord de la țara Frantz-Iosef și maĭ departe spre oceanul Atlantic până la Spitzberg saŭ Groenland. Partea cea maĭ importantă a acesteĭ probleme, după părerea mea, am resolvat-o; restul se va împlini prin înaintarea maĭ departe a expedițieĭ spre vest. Pentru a îmbogăți și maĭ mult resultatele expedițieĭ, întreprind încercarea de a pătrunde și maĭ mult spre nord cu câiniĭ.

«Misiunea d-tale va fi să conducĭ pe oameniĭ încredințațĭ comandeĭ d-tale pe calea cea maĭ sigură spre casă și să nu'ĭ expuĭ la nicĭ-o primejdie inutilă, fie din cauza vaporuluĭ, saŭ a încărcăturiĭ, saŭ resultatelor expedițieĭ. Nimenĭ nu știe cât timp va trece până când «Fram» va ieși iar în apă liberă. Avețĭ încă proviziĭ pentru maĭ mulțĭ anĭ; dacă din vr'un motiv oare-care expediția ar dura prea mult, saŭ dacă sănătatea oamenilor ar începe să sufere, saŭ dacă din alte motive aĭ crede maĭ bine să părăsițĭ vaporul, să facețĭ aceasta fără a sta pe gândurĭ. In ce privește anotimpul când aceasta s'ar putea face, precum și drumul de urmat, în privința aceasta d-ta veĭ ști să judecĭ maĭ bine.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numĕrul viitor)

JULES GROS

PĂȚANIILE

Uneĭ nunțĭ pariziane în jurul lumeĭ

XLX

Iĭ spuseră că fusese înșelat asupra reîntoarcereĭ eĭ în lagă, dar nimenĭ n'avem curagiul să 'ĭ vorbească de hotărîrea și trădarea eĭ.

A doua zi toțĭ fură în picioare de cu zorĭ, după ce se rînduiră toate și luară un mic dejun, porniră.

Nu maĭ rămaseră de cât ceĭ douĭ prietenĭ pentru planul galerieĭ, cu servitoriĭ ceĭ negri aĭ luĭ Moore.

In timpul lucruluĭ Champion zise:

— Știĭ ce prietene? Imĭ vine o idee. Să lăsăm bogățiile d-tale care sunt foarte problematice, și să ne ocupăm de astea serios. Știĭ că e o vorbă „nu lăsa vrabia din mână pentru cea din par".

D. Moore nu rĕspunse nicĭ da, nicĭ nu.

Când lucrările fură isprăvite, ceĭ douĭ negriĭ strînseră instrumentele, care serviseră la desemn, apoĭ așezară masa pe iarbă; mîncară veselĭ și gătiră un cort portativ lângă un foc aprins.

Vom lăsa pe ceĭ douĭ prietenĭ cu servitoriĭ lor, să'șĭ urmeze somnul și vom urmări coloana unchiuluĭ Petruș.

In fruntea coloaneĭ mergea călărețiĭ luĭ Cioc-de-Vultur și a luĭ Ochi-de-Linx.

Maĭ în urmă veneaŭ furgoanele. Cel dintâiŭ furgon era a d-luĭ Milion, numit și furgon-salon. Tineriĭ Europenĭ mergeaŭ călare, afară de d. des Rivières, care prea slab încă să împărtășească aceste obosei, sta de ținea de urit cucoanelor, pe care vremea rea le ținea veșnic închise în furgoanele lor.

In mijlocul acestor furgoane era un cuptor mare plin cu cărbunĭ, care întreținea o temperatură înaltă.

In acest timp frigul creștea, căcĭ pe lângă că venea iarna, apoĭ se apropiaŭ din ce în ce regiunele înghețate.

Cucoanele se ocupaŭ cu lucru de mână, brodaŭ, croșetaŭ, împleteaŭ; doctorul se îndeletnicea cu vr'o preparație anatomică, iar d-l Fontaine sfîrșea toate volumele din bibliotecă.

Cât despre d-l Barbier, pe când tînărul des Rivières se încerca să fie de ajutor cucoanelor, ridicându-le ghemurile de jos, ținându-le la depănat, el se plictisea de moarte, ajungând din ce în ce maĭ melancolic.

Frumoasa d-ra Elena îl maĭ necăjea din când în când cercând să'l înveselească.

D. Barbier sta posomorît și mâhnit

Intr'o zi când părea maĭ mult de

cât orĭ când adâncit în gândurĭ negre, bătrîna d-ră Leroux, care şi ea părea că muţise de când cu aventurile galante cu vrăjitorul Crowilor, se apropiă de el.

— Parĭ, dragă d-le, foarte plictisit.

Fostul fabricant de piepteni, tresări ca şi cum ar fi primit o descărcare electrică. Stătu o clipă ca paralizat, apoĭ rĕspunse:

— Eştĭ d-ră tot atât de bine-voitoare, cât de frumoasă.

— Ştiĭ ceva, că e foarte galant, ceea ce'mĭ spuĭ, d-le Barbier?

— E sincera expresiune a sentimentelor mele cele maĭ intime, şi'ţĭ mulţumesc din toată inima, că maĭ băgat în seamă.

Dacă d. Barbier era încântat că fusese întrebat de d-ra Leroux, aceasta era în cerurĭ sorbind galanteriile cam învechite ale bătrânuluĭ holteiŭ.

Acesta din urmă, cu toată vîrsta înaintată, în fond era cam sficios. Poate n'ar fi dus convorbirea maĭ departe, dacă d-ra n'ar fi apucat mingea din sbor.

— Eştĭ mâhnit d-le Barbier, că aĭ venit cu noĭ, poate îţĭ pare rĕŭ de pasul făcut?

— Nu, nu, nu asta mĕ mâhneşte, d-şoară. Ce'mĭ pasă de locul unde mĕ duc, fiind-că sunt singur, şi nimenĭ pe lume nu se gândeşte la mine, nimenĭ nu mĕ iubeşte?

— Nu'ĭ şi vina d-tale oare? întrebă cu îndrăzneală bătrâna fată. Mi se pare că aĭ tot ce'ţĭ trebue ca să placĭ şi nimenĭ nu te iubeşte, fiind-că nicĭ d-ta nu iubeştĭ pe nimenĭ.

— Să te auză D-zeŭ, d-ră, aş vrea să fie adevărat ce spuĭ. Din nenorocire sunt înaintat în vîrstă, şi vîrsta, în care poţĭ place a trecut de mult.

— Eĭ bine, d-le, eŭ nu vĕd lucrurile ast-fel; eŭ cred că inima n'are vîrstă, şi aşa cum mĕ vezĭ, măcar că nu maĭ sunt aşa de tînără, nu disperez de a întîlni odată un om cinstit, care să'mĭ ceară mâna.

— Şi l'aĭ primi chiar dacă ar fi mult maĭ bătrân de cât d-ta?

— L'aş primi cu multă bucurie, maĭ cu seamă, dacă va fi ca d-ta un om galant, amabil şi bun.

Provocarea era directă, D. Atanase se înroşi ca o pătlăgea, apoĭ zise:

— Aĭ lua de soţ chiar pe d. Barbier?

— Să 'ncerce să'mĭ ceară mâna şi va vedea.

Bĕtrâna cochetă fugi la cea l'altă margine a săleĭ, ca ruşinată de mărturisirea pe care o făcuse.

D. Barbier se sculă şi se îndreptă cu un pas grav spre doctorul Leroux, ocupat în acel moment cu împăiarea unuĭ vultur de munte.

— Domnule Leroux aş dori să'ţĭ vorbesc câte-va momente.

— Poftim, zise doctorul.

— Am onoarea, zise fabricantul de peptenĭ de a cere mâna nepoateĭ d-tale Elisa Leroux.

— Ce?... întrebă doctorul, care credea că n'auzise bine.

— Repet, domnule, că viŭ să cer onoarea de a intra în familia d-tale dând numele meŭ domnişoareĭ Elisa Leroux.

— Dragă prietene, zise doctorul întinzênd mâna, dacă mi-aĭ vorbi serios, n'am nicĭ o obiecţiune de făcut. Aĭ vorbit cu Elisa?

— Intr'un mod general după cum cerea convenienţele; dar d-şoara Leroux mi a spus să vĕ fac d-voastră cererea. Acum fiind că d-ta îmĭ împlineştĭ dorinţa, o voiŭ întreba şi pe ea.

După cum se vede, oamenii nunţeĭ nu'şĭ perdeaŭ timpul şi maĭ multe căsătoriĭ se desemnaŭ la orizont.

Pictorul Beaudoin ceruse şi căpătase de la d. Milion autorizaţia d'a'i un pretendent la mâna domnişoareĭ Bourgeois eleva luĭ, pe când un observator bun, ar fi vĕzut unele cochetăriĭ schimbate între frumosul marchiz şi d-şoara Fontaine.

După două zile d. Champion şi cu d. Moore ajunseră coloana.

Era tocmaĭ la timp, căcĭ ajunseră pe mărginele unuĭ fluviŭ mare, care nu se putea trece de cât cu vaporul.

Poposiră dar, până când mecanicianul Martin, să înşurupeze şi să reconstituiască vaporul.

Aicĭ Indieniĭ Linzĭ îşĭ luară rămas bun de la caravană şi apucară spre sud, căcĭ acolo era pământul strămoşilor între rîul Weenisk şi lacul Cat-Pisk.

Despărţirea fu dureroasă. Aceştĭ sălbatecĭ nenorocițĭ nu ştiaŭ cum să arate compatrioţilor noştri dragostea şi recunoştinţa lor.

Unchiul Ion Petruş, se arăta mărinimos, le dădu proviziunĭ, şi fiecăruĭ războinic câte o puşcă, un revolver şi muniţiunĭ.

L

Plecarea spre ţara pescarilor

In sfîrşit trecură rîul, ajunseră pe cel-l'alt mal.

Cioc-de-Vultur veni în faţa d luĭ Milion.

— Tata, mare şef al albilor, zise el, a sosit pe pământul părinţilor noştri, de azĭ înainte tata, să se creadă ca în ţara luĭ. Corwiĭ sunt recunoscătorĭ, eĭ nu pot uita, că nu numaĭ că vĕ datoreşte viaţa dar şi mijlocul de a fi ajuns cu bine în ţara lor. Tot ce e al lor e şi al d-voastră.

D. Milion mulţumi cu putere mareluĭ şef.

— Mulţumesc luĭ Cioc de Vultur, zise unchiul Petruş, m'am hotărît să petrec iarna în pământurile lor, dar să fie liniştiţĭ, ca voiŭ răsplăti pe Corwĭ şi pe nevestele lor pentru supărarea pe care le vom face.

Işĭ urmară calea înainte.

D. Champion şi d-nu Moore, care mergeaŭ înainte, veniră să spue că aŭ zărit cele dintêĭ căsuţe din sat.

După treĭ ore fură în satul indian.

Toţĭ locuitoriĭ alergară să primească pe străinĭ.

Câiniĭ puţinĭ ospitalierĭ se arătară maĭ întâiŭ în mare numĕr, şi arătaŭ pornirĭ nu tocmaĭ împăciuitoare.

Satul se compunea din vre-o şase sute de corturĭ făcute de piele, a proape toate de aceeaşĭ formă.

D. Milion şi cu tovarăşiĭ săĭ nu se puteaŭ opri de a nu admira hărnicia de stup, care domnea acolo, şi toţĭ chiar, cucoanele se dădură jos pentru a vedea de aproape, acest traiŭ, la care aveaŭ să ia parte câte-va lunĭ.

Cioc-de-Vultur pofti pe toţĭ să vie în cortul luĭ, care era în mijlocul satuluĭ şi maĭ mare de cât al tuturor.

Cel dintêĭ lucru pe care îl făcu şeful Indian fu de a prezinta d-nelor Europene pe femeile sale, care eraŭ în număr de opt, şi care, să ne grăbim a spune, nu eraŭ nicĭ de cum geloase unele de altele.

Ca bune gospodine, se îndeletniceaŭ cu uscarea cărneĭ.

Doamnele europene strânseră mâna indienelor şi desmerdară copiiĭ lor, carĭ se rostogoleaŭ goĭ de tot pe jos.

Fură mirate de înfăţişarea de sănătate şi graţie a unora şi a altora.

Canadianul, care auzi judecăţile schimbate între ele, luă cuvîntul.

— Ştiŭ, zise el, că in Europa se crede, că femeile indiene sunt nişte sclave osândite a face cele maĭ grele treburĭ. N'aveţĭ de cât să vedeţĭ că aceasta nu'ĭ tocmaĭ adevĕrat. Adevĕrat că lucrează foarte mult.

«Dar nimenĭ nu o sileşte şi acest timp bărbatul nu stă să o privească fumându-şĭ luleaua. Nu, încalecă pe cal, se duce după vînat, şi zi şi noapte străbate câmpiile pentru a se apăra împotriva duşmanilor.

Unchiul Petruş se îngrijea de o instalaţiune pentru iarnă.

Guilom Novet dădu un plan care fu urmat.

Era vorba să se construiască două corturĭ foarte marĭ şi concentrice, exteriorul servind de paravan interioruluĭ, şi lăsând între acestea din urmă şi cea-l'altă, un fel de tun de aer, care să servească pentru încălzit.

Inginerul se pregătea să supraveghze lucrările, când a patra zi Guilom Novet veni în cortul sĕŭ.

— Domnule Champion, îĭ zise el, dacă vreţĭ să nu pretrecețĭ iarna aicĭ, şi să nu amânaţĭ pe la anul călĕtoria la Pescariĭ de balene, nu a-

vem nicĭ o clipă de perdut. Ne trebue o lună de mers până acolo.

D. Dick Moore venise în timpul acestuĭ sfat.

— Sunt gata de plecare, asta nicĭ vorbă, dar să'mĭ spuie Novet, de ce vrea să plecăm spre nord tocmaĭ acum iarna, şi nu aşteptăm timpul desgheţuluĭ?

— De ce, reluă d. Guilom, fiind-că pescuitoriĭ de balene n'aŭ de ce sta la nord în timpul îngheţuluĭ, şi se scoboară spre Baia Hudson, unde îĭ vom întâlni.

— Aşa da! exclamă d l Moore.

— Dar încă o vorbă, zise Champion, de ce crezĭ să tocmaĭ acelora le-a încredinţat Castoriĭ comoara.

— Fiind-că Castoriĭ de şi foarte nomazĭ, nu s'aŭ dus nicĭ odată maĭ departe de baia Hudson, şi prin urmare nu pot cunoaşte alţĭ eschimoşĭ de cât aceĭ, care vin acolo.

— Atuncĭ, n'avem de cât să plecăm imediat, zise d. Champion.

Guilom se scărpină după ureche.

— Ce maĭ este?

— Incă ceva. Cu ce facem noĭ drumul.

— Nu cu picioarele? întrebă d. Champion.

— Nu se poate.

— Călare atuncĭ.

— Nicĭ atât.

— Să cer unchiuluĭ un furgon?

— Peste zece zile vom avea toţĭ caîariĭ morţĭ de foame şi de frig.

— Atuncĭ, spuneţĭ părerea.

— Iată ce e, zise Novet. In fiecare an vin de la nord, societăţĭ de vînătorĭ şi de negustorĭ de blănurĭ. Aceştia din urmă sosesc adesea în săniĭ şi pentru eĭ e un prilej să'şĭ dea una din săniĭ, pe aicĭ, de unde nu maĭ aŭ nevoie de ele.

— Cât crezĭ că are să ne ceară? întrebă d-l Champion. Să nu staĭ mult la tocmeală; sunt bogat şi eŭ şi unchiul şi nu ne uităm la zece, două-zecĭ de miĭ de francĭ.

— N'are să fie aşa de scump, zise vînătorul rîzênd. Să'mĭ daţĭ o puşcă încoace. Cu ea capăt ce vroiŭ.

— Bucuros zise d. Champion, care alergă să'şĭ aducă puşca. Guilom, o luă, apoĭ luându-şĭ rămas bun plecă.

LI

Plecarea

Absenţa vînătoruluĭ ţinu patru zile. In sfîrşit se ivi aducênd cu el o sanie foarte frumoasă trasă de douĭ renĭ.

Atuncĭ începură pregătirile.

Nu vom maĭ descrie, mâhnirea care cuprinse pe toţĭ la despărţire şi maĭ cu seamă pe d-na Champion.

Ziua întâiŭ merseră bine, spre seară se opriră într'o pădurice de brazĭ, întinseră un cort făcut din piele de căprioară sub care se adăpostiră. Guilom deshămă reniĭ şi'ĭ lăsă în libertate.

A doua zi însă cerul începu să se înoreze tare.

— Vom avea ninsoare, zise Guilom Novet.

Maĭ merseră o bucată, dar începu a ninge aşa de tare şi de des, că drumeţiĭ noştri trebuiră să se oprească în loc şi să caute să'şĭ facă un adăpost.

Dar peste noapte începu să se însenineze şi să îngheţe. Atuncĭ Guilom Novet propuse, să pornească înainte, ca să nu piardă un timp preţios.

Dar când să înhame reniĭ la sanie, băgă de seamă că nu sunt nicăerĭ.

— Nu ne maĭ lipsea de cât accidentul acesta acum, zise Champion.

— Ce accident, zi nenorocire, întrerupse Guilom.

— Ce e de făcut?

— Nimic alt de cât să mĕ duc în căutarea lor, nu cred să fie departe, zise Guilom, care şi porni.

Medor, despre care am uitat să spun că făcea parte din escortă, se apropiă dând din coadă de stăpânu-sĕŭ.

Atuncĭ d-luĭ Moore îĭ veni un gând:

— Pun rămăşag că eŭ cu câinele meŭ o să găsim maĭ iute reniĭ, de cât Guilom.

Işĭ luă puşca şi urmat de câine porni şi el.

D. Champion se înveli bine în blănurĭ şi, peste puţin adormi. Intr'un târziŭ se sculă cu senzaţiune de frig.

— Ce să fie oare îşĭ zise el, deşteptându-se.

Peste tot tăcere şi pustietate.

— Nenorociţiĭ meĭ tovarăşiĭ se vor fi rătăcit, îşĭ zise el.

Se uită la cer şi se îngriji.

Bolta cerească, înainte aşa de limpede şi de luminoasă, se acoperea de nourĭ cenuşiĭ, stelele se stingeaŭ una câte una, şi un vînt groaznic venind de la Sud, făcea să rĕsune în imensitatea singurătăţeĭ nişte mugete înfiorătoare.

O furtună de zăpadă se pregătea.

Nicĭ vorbă să maĭ poată sta în cort; se apropiă de sanie şi scoţênd cuţitul luĭ de vînătoare, îşĭ scobi sub sanie un fel de groapă, unde putea să încapă bine. Apoĭ după ce'şĭ făcu un aşternut de pieĭ, se culcă acolo.

Indată se stârni furtuna.

Vîntul sufla cu atâta putere, că scotea din pământul îngheţat sloiurĭ marĭ de zăpadă, pe care le purta ca nişte fire de paie. Un om, un cal, un bou ar fi fost tăiaţĭ în două, de vîrtej.

Auzind acele zguduirĭ grozave, d. Champion înţelese cât de bine gândise, să'şĭ facă acest adăpost. Se gândea şi la tovarăşiĭ sĕĭ:

— Ce o fi făcênd. Unde să fie? Pe unde i-o fi prins furtuna?

D. Champion aşteptă ast fel sub sanie, aproape îngropat în zăpadă vr'o patru cincĭ zile.

Nicĭ Dick Moore nicĭ vînătorul nu se arătaŭ.

Atuncĭ neştiind ce să facă îşĭ aduse aminte de o vorbă a luĭ Guilom, cum că nu maĭ aŭ mult de umblat până să dea de un sat locuit.

Se înveli cu două pieĭ de urs, îşĭ luă armele cu muniţiunile trebuitoare, un pumn de aur, din care maĭ lăsă în sanie, într'un buzunar al uneĭ blănĭ, unde maĭ puse şi biletul următor:

«Prietenĭ».

«V'am aşteptat aicĭ treĭ zile şi treĭ nopţĭ. Am dreptul să cred că vi s'a întâmplat ceva rĕŭ şi v'a împedicat de a vĕ reîntoarce la mine Plec singur ne-avênd altă călăuză de cât busola mea.

«Voiŭ urma mereŭ direcţiunea spre Nord. Pretutindenĭ, voiŭ avea grijă de a lăsa urme de trecerea mea, aşa ca să puteţĭ să mĕ ajungeţĭ dacă se va putea vr'odată.

«Oh! prietenĭ, cât aş fi de fericit să vĕ ştiŭ sănătoşĭ!».

Inginerul făcu roată ochiĭ în jurul sĕŭ, s'apoĭ se hotărî a porni.

Călĕtoria ţinu cincĭ zile fără vr'un incident deosebit.

Provisiunile le isprăvise, şi acum îĭ clănţăneaŭ dinţiĭ de frig şi de foame, când o pasĕre trecu pe deasupra luĭ. O ochi şi trase, era o prepeliţă de la Nord.

(Va urma)

Briganziĭ din Capitanata

— Urmre şi fine —

Soldatul făcu o mişcare convulsivă, ca şi cum ferul i-ar fi şi intrat în carne.

— Nu te teme, murmură brigandul, şi plimbă vârful ascuţit, încet, de la gât până la brîŭ, ca şi cum ar fi tras'o bine pe o scândură. O brazdă lungă roşie, ca o tăetură de bricĭ, se făcu pe pieptul nenorocituluĭ, şi dispăru curând sub sîngele care isvora Şi acest sînge curgea picătură cu picătură pe pământ ca nişte lacrămĭ.

— Ah! Ah! zise şeful, vezĭ?

— Uite cum curge, zise altul.

Tînărul de santinelă îşĭ ascunse faţa în mâinĭ.

— O să vorbeştĭ? urmă şeful.

Carabinierul se uită cum curgea sîngele, ridică capul, fixă pe brigand şi făcu semn că nu. Ceĭ treĭ monştri se uitară unul la altul maĭ mult cu mirare de cât cu supărare.

— Dar ce, dobitocule, vreĭ să morĭ! strigă şeful, apropiindu şĭ obrazul de al carabinieruluĭ, şi atingându-l cu mâna pe faţă. Nu vezĭ că eştĭ în mâinile noastre şi că putem să te spintecăm ca pe un miel? ce crezĭ? că or să vie să te scape? Spune ceva, vorbeşte, să auzim! Zi măcar o vorbă.

Carabinierul rĕmase mut. Apucat

de furie, unul din briganzĭ ridică pumnalul, dar şeful ĭĭ opri braţul şi puse mâna pe puşcă: «Să cercăm şi aşa», zise el, şi ridicênd arma, iĭ dete drumul peste piciorul nenorocitului, cu atâta forţă, în cât oasele trosniră şi victima dând un strigăt de durere, se contractă ca într'o criză de epilepsie. Dar înfrîngîndu şi suferinţa, soldatul bătu în pământ cu piciorul cel rănit, ridică capul, şi zise: «Nu!»

Ceĭ treĭ briganzĭ se aruncară asupra luĭ şi eraŭ aproape să-ĭ scoată ochiĭ, când, tînĕrul care prin oroarea ce nu o putea suporta devenise îndrăsneţ, strigă:

— Eĭ! omorîţi-l odată! Trăgeţi-ĭ un glonţ în cap. La ce bun să-l face ţĭ să se chinuiască atâta?

Ceĭ treĭ briganzĭ se întoarseră, iar şeful se aruncă asupra luĭ şi ĭĭ dete un pumn după ceafă că îl lovi cu capul de piatră. Zăpăcit, acesta îşĭ reluă locul, fără vorbă; dar uitându se pe coasta munteluĭ, făcu o mişcare de surpriză, se plecă maĭ înainte, nemişcat cu ochiĭ fixĭ. Şeful nu observă nimic şi reveni la prizonier. Era palid, crîşnea din dinţĭ, tremura de ciudă; chiar şi tovarăşiĭ seĭ îl priveaŭ cu spaimă. Punând una din groasele luĭ mâinĭ pe capul soldatuluĭ, îl ameninţă cu cea l'altă, şi cu ochiĭ injectaţĭ de sînge, cu vocea înfundată de furie, zise:

— Ascultă, ţi aĭ pus în gând într'un ceas rĕŭ, ca să fiĭ încăpăţînat cu mine. Tu nicĭ nu ştiĭ cine sunt eŭ, nicĭ cât te pot schingiui. Pot să te canonesc, fără să te omor, până mâine, până ţĭ oĭ scoate ochiĭ şi nu veĭ maĭ semăna a om. Nu mĕ scoate din fire. Maĭ bine vorbeşte.

Mereŭ tăcere. Briganziĭ nu maĭ puteaŭ răbda. Cu un ţipăt de furie, plecîndu-şĭ frunţile, eĭ se aruncară pe prizonier, ca nişte păsĕrĭ de pradă, sgîriindu-l cu vîrful pumnalelor lor, peste ochĭ, peste dinţĭ, peste genuchĭ, peste picioare, îndoindu-şĭ loviturile, oprindu se numaĭ ca să răsufle, zicîndu-şĭ unul altuia: «Incet» ca să nu moară dintr'o dată. Pe pământ cădeaŭ picăturĭ de sînge, bucăţĭ din cămaşe, şuviţe din pĕr. Nu se auzea de cât respiraţia obosită a măcelarilor acestora, sgomotul loviturilor lor şi horcăiturile victimeĭ.

* * *

— Nu l omorîţĭ! începu să strige tînĕrul brigand, întorcîndu-se brusc când în spre eĭ, când spre cîmpie, şi strigînd maĭ tare, ca şi cum ar fi vrut să oprească să nu se audă vre-un zgomot de afară... Aşteptaţĭ, va spune totul! Dacă-l omorîţĭ nu veţĭ şti nimic! Maĭ cercaţĭ! A făcut semn că vrea să vorbească! Il veţĭ omorî după aceea, chiar eŭ îĭ voiŭ da o lovitură de pumnal în inimă. Lăsaţĭ cuţitele, loviţi-l numaĭ cu pumniĭ! Nu vedeţĭ că moare!?

Fără a se opri din strigăt îşĭ aruncă ochiĭ spre câmpie, apoĭ sări de odată în mijlocul curţeĭ, strigă cu un accent plină de dispreţ:

— Laşilor! treĭ contra unuĭ muribund.

— Blestem! strigă şeful, aruncându se asupra luĭ cu pumnalul ridicat.

— Prea târziŭ! rĕspunse cel-l'alt, şi arĕtând poarta, strigă: Priviţĭ!

Avertizaţĭ prin aceste vorbe, ceĭ doĭ fraţĭ aruncară o manta peste victimă; şeful îşĭ încărcă carabina pentru a se arunca spre inamicul necunoscut care înainta. Un zgomot de arme, de paşĭ, de vocĭ; baionete ţevĭ de puştĭ străluciră la poartă, şi o trupă de carabinierĭ năvăli în curte, înconjurară, desarmară şi legară pe toţĭ carĭ eraŭ faţă.

* * *

Se făcu o tăcere de câte-va momente în care timp nu se auzea de cât respiraţia iute a soldaţilor.

— Sguduiţĭ pe muribund, strigă de odată brigandul cel tînĕr, care, ca şi ceĭ-l'alţĭ, era în genuchĭ şi cu mâinile la spate.

— Ce muribund? zise căpitanul, înaintînd printre soldaţĭ.

— Colo, în colţ.

Toţĭ se întoarseră, dar nu vĕzură nimic.

— Sub manta, repetă tînĕrul.

Căpitanul se apropie de colibă, ridică mantaua şi o aruncă departe. Un strigăt de oroare eşi din peptu rile tutulor. Nenorocitul prizonier, îngenuchĭ pe pămînt, cu mâinile legate la spate, cu figura palidă şi plecată pe pept, nu era de cât tot o rană. El făcu o sforţare pentru a se ridica.

— Deslegaţi-l iute, ordonă căpitanul, daţi-ĭ să bea.

Acestea făcute în grabă, căpitanul se întoarse spre tînĕrul bandit: Vorbeşte! Când a fost prins acest om? Spune adevĕrul înainte de moarte.

— Omul acesta? zise brigandul tremurînd de desgust, acest carabinier?... L'aŭ prins azĭ dimineaţă.. l'aŭ adus aci... eĭ voiaŭ să vorbească... el nu voia... s'aŭ aruncat asupra luĭ .. i-am vĕzut... Doamne!... Doamne!...

— Dar tu cine eştĭ? zise căpitanul, luîndu-ĭ pălăria din cap.

Toţĭ n'avură de cât un strigăt: O femee.

— Da, zise aceasta, o femee pe care aŭ furat-o.. acum 15 zile... Mi aŭ pus cuţitul în mână şi m'aŭ silit să ĭ urmez. Dar jur, că mâinile nu aŭ fost nicĭ o dată pătate de sînge... Sunt din San-Severo... o sĕrmană ţĕrancă.

— Cel puţin, de ce n'aĭ omorît pe unul din aceştĭ mizerabiliĭ?

— N'am îndrăznit... m'ar fi chinuit. O, de aţĭ şti ce sunt în stare să facă. Azĭ am crezut că înebunesc... dar el... el a fost un eroŭ... a suferit totul fără nicĭ o vorbă.

— Duceţĭ pe netrebniciĭ aceştia la picioarele victimeĭ lor.

Capul nenorocituluĭ era acoperit cu o batistă.

— Sunt aci, zise căpitanul, plecat spre soldat, care începea să-şĭ vie în fire, eştĭ în mijlocul camarazilor tĕĭ. Curaj!

Soldatul ridică încet fruntea, întinse mâna şi o puse pe capul şefuluĭ briganzilor, apoĭ o retrase. Pe buzele-ĭ însîngerate, flutură un zîmbet, se dete un pas înapoĭ şi scuipă în obrazul călăuluĭ luĭ.

— Ce e asta? strigă căpitanul vĕzînd că din gura soldatuluĭ căzuse ceva alb şi negru.

— Rĕspunsul pentru colonel! rĕspunse rănitul cu o voce stinsă.

— Pentru colonelul din San Severo? Acela pe care ţi l'am dat azĭ dimineaţă?

Carabinierul făcu semn că da; căpitanul alergă la el, îl luă de gât şi-l sărută pe frunte.

— Copiĭ, îngenuchiĭ înaintea acestuĭ brav. El ducea colonelului rĕspunsul de plecarea noastră, şi dacă briganziĭ l'ar fi citit, nu-i-am fi maĭ putut prinde!...

«Ingenuchiĭ înaintea luĭ, e un eroŭ, un martir. Iar voĭ, canaliilor, sărutaţi-ĭ picioarele, sfîrşi el, adresîndu se briganzilor.

Unul după altul, briganziĭ sărutară picioarele rănitului.

— Căpitane, zise femeea privindu l cu grije, aş fi putut să daŭ semnalul când v'am vĕzut, dar n'am vrut ca aceştĭ mizerabilĭ să scape... Cer, ca răsplată, pentru că nu mĕ maĭ pot întoarce în satul meŭ, să mĕ împuşcaţĭ împreună cu eĭ.

— Nu! strigă rănitul, şi întinzênd spre femee mâna sa sângerată, urmă: D ta... trebue să facĭ o faptă de bine-facere.

— Care? spune, care?... Şi ea se aruncă în genunchĭ, cu mâinile împreunate, înaintea soldatuluĭ.

— Să mĕ însoţeştĭ.

— Unde?

— Peste tot.

Spectatoriĭ se priviră înmărmuriţĭ.

— N'aţĭ vĕzut încă toate rănile mele, priviţĭ.

Işĭ ridică batista care ĭ acoperea faţa. Nenorocitul era orb.

In culmea furieĭ carabinieriĭ omorîră pe loc, pe briganzĭ, iar femeea, ridicând ochiĭ spre cer, murmură:

— Viaţa mea ţi o daŭ toată!

E. De Amicis

Numĕrul 37 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Marţĭ 17 Martie corent.

Abonamente cu premii

De la 15 Martie 1898

Cine se va abona cu începere de la 15 Martie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premiĭ:

Pentru 3 lunĭ leĭ 5.30 în toată țara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 10.30 în toată țara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 lunĭ.

Pentru un an leĭ 21.50 în toată țara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniță de metal nichelat, o brățară și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-căreĭ lunĭ, afară de premiile maĭ sus notate, se maĭ acordă, prin tragere la sorțĭ și în mod gratuit, la toțĭ abonațiĭ, alte 3 premiĭ în obiecte de mare valoare.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatuluĭ «Universul».

N.B. De oare-ce *Universul politic* apare și în fie-care Duminecă, prețurile s'aŭ maĭ scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Banĭ cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest numĕr un spațiŭ în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 banĭ cuvîntul, anunciurĭ de oferte și cererĭ de funcțiĭ; închirierĭ și vînzĕrĭ de case, locurĭ, etc.; oferte și cererĭ de banĭ; cererĭ și oferte de profesorĭ, guvernante, administratorĭ de moșiĭ, bone, servitorĭ, servitoare, etc.; corespondențe, etc.

Premiile noastre pentru Martie

După cum am anunțat, la zi întêiŭ a fie-căreĭ lunĭ acordăm tutulor abonaților ziaruluĭ *Universul* politic prin tragere la sorțĭ, treĭ premiĭ constând în obiecte de valoare.

Iată cele treĭ obiecte pe carĭ le acordăm la 1 Aprilie a. c.

1) O elegantă etajeră de metal;
2) O cupă de metal bronzat;
3) O masă cu serviciŭ complect de fumat.

La aceste premiĭ vor concura toțĭ abonațiĭ actualĭ aĭ ziaruluĭ *Universul* politic, precum și toate persoanele carĭ se vor abona la *Universul* până în seara de 31 Martie a. c.

A se vedea costul abonamentuluĭ, precum și cele-l'alte premiĭ pe carĭ le acordăm pe pag. 2.

Ori-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.50.

De vînzare în provincie la toate farmaciile și în Bucureștĭ la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academieĭ No. 2; la droгheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 și la drogheria «Câinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscanĭ, Bucureștĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrațieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureștĭ, se vor considera ca falșificate.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasoarnice

se află la administrația ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50. Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 și 13.50.

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbațĭ, carĭ se vînd cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deșteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 și leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea maĭ înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata leĭ 170 pe complant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin și solid și de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 și de metal oxidat leĭ 19.50

LANȚURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat și de aur, pentru dame și bărbațĭ, cu prețurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparațiĭ de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect și durabil, la atelierul înființat de administrațiaĭ ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doĭ lucrătorĭ din cei maĭ expertĭ.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½ atelierul de reparațiuni este închis

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul II.—No. 37. 5 BANI IN TOATĂ ȚARA București, Miercurĭ, 18 Martie, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată țara
» 2.50 « ½ « «
Abonațiĭ pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe săptămână
MARȚEA și VINEREA

CARTEA SFÂNTA A LUI BRAHMA. — (Vezĭ explicația)

Cartea sfântă a luĭ Brahma

In timp de maĭ multe secole, Gengis-Khan, Temerlan, Bator cuceri seră puţin câte puţin cea maĭ mare parte din peninsulă; dar fusese rezervat mareluĭ Khan Herma joun de a stabili definitiv dominaţia tătară de la Indis până la Gange. Apoĭ venise fiul sĕŭ Akbar Mahomet Akbar — Akbar însemnează monarh neînvins — care poate fi, fără teamă, recunoscut ca cel maĭ mare geniŭ al raseĭ sale.

Acesta s'a făcut să fie proclamat împĕrat la 15 Iulie 1556. De şi a tuncĭ toţĭ ceĭ din vechia civilizaţie brahmană s'aŭ supus învingĕtoruluĭ împĕrat.

Numaĭ *Brahmes*, marĭ preoţĭ aĭ religiuneĭ naţionale, steteaŭ în rezervă. Eĭ nu manifestaŭ nicĭ o ostilitate în contra învingĕtorilor lor; dar, pe când seniori indienĭ şi plebea se grăbeaŭ de a desvălui cuceritorilor secretele administraţieĭ lor, eĭ se abţineaŭ de a divulga cultul lor... Şi Akbar era foarte curios şi dorea să ştie religia lor.

In zadar el încercă toate mijloacele, căcĭ nu putu să afle nimic, căcĭ dogma luĭ Brahma nu se afla de cât în *Vedam*, carte sfântă, la care aŭ colaborat peste 40 de autorĭ sanscriţĭ şi această carte nu e ştiută de cât de foarte puţinĭ.

Atuncĭ, spre a'şĭ ajunge scopul, Akbar recurse la un subterfugiŭ. Cu banĭ mulţĭ el a câştigat complicitatea uneĭ femeĭ din Benares care conduse la un brahman renumit pentru virtuţile sale pe un tînĕr indian cu totul devotat împĕratuluĭ, prezentându'l ca un sĕrman orfan din tribul brahmanilor.

Această femee avusese ocazie, ca rudă a uneĭ brahmine, de a asista la ceremoniile de prima consacrare a unuĭ copil, născut în sanctuar şi prin urmare destinat la iniţiarea supremă.

Tînĕrul Teizi, învĕţat de ea, putu decĭ să rĕspundă esact la chestiunile preotuluĭ relativ la primĭ sĕĭ anĭ. El i-a zis fără să comită vre o greşală că i se frecase limba cu reşină muiată în făină, că stătuse expus o noapte întreagă la lumina luneĭ şi că, brahmanul, tatăl sĕŭ, rugase, îndată ce copulul se născuse, pe Fiinţa supremă de a şterge pĕcatele pe oare el le putuse comite. In fine, la vêrsta de zece anĭ, i se dăduse numele de *Chornes*, care e titlul onorific al brahmanilor.

Spre a termina interogatoriul sĕŭ Tippoo-Djimoun, veneratul preot, căruia femeea necunoscută 'ĭ adusese pe Feizi, dă ordin acestuia de a'ĭ arăta mâinile; dar tînĕrul indian nu i-a întins de cât o mână singură, cea dreaptă [1]).

La aceasta brahmanul nu se maĭ îndoi şi'l primĭ ca novice.

Akbar era foarte mulţumit de acest prim succes. Ast fel împĕratul află modurile cum se fac diferitele ceremoniĭ brahmane, însă pentru el asta nu era de cât o slabă satisfacţie, căcĭ el dorea să cunoască filosofia şi morala religieĭ indiene, lucru pe care Feizu nu putea să 'i l destăinuiască de cât după zece anĭ.

Acest termen se apropia cu toate astea, şi viitorul brahman putu într'o zi să anunţe pe seniorul sĕŭ că va fi în stare să înceapă pentru el traducţia cărţeĭ sfinte *Vedam*, care trebuia să'ĭ fie data imediat după ce el va fi iniţiat.

Această ceremonie se face cu cea maĭ mare pompă. In această zi neofitul este regele oraşuluĭ. El e dus pe străzĭ pe un palanchin ornat cu aur şi stofe preţioase. El însuşĭ e îmbrăcat cu cele maĭ frumoase museline din india, şi îĭ fac escortă o mulţime de servitorĭ, ducênd uniĭ marĭ umbrele, alţiĭ evantaliurĭ cu care 'ĭ fac vênt, iar alţiĭ nişte vase din care exală mirosurĭ îmbătătoare.

Toţĭ indieniĭ se prosternează în faţa luĭ.

La grădina Rozelor, lângă pagoda luĭ Siva, trebuia să se facă iniţiarea luĭ Fiezi, Tippoo Djimoun, înconjurat de familia sa şi de cler, după ce dădu neofituluĭ un arc de trestie de zahăr, începu solemnitatea pentru ca să'ĭ conducă în sufletul sĕŭ de la piept, unde stătuse până atuncĭ, şi până la creer, unde trebuia să stea de acĭ înainte.

Pentru asta, preotul trece mâna luĭ de la piept la cap, apăsând pe nervul pe care 'l crede că uneşte aceste două părţĭ ale corpuluĭ, până ce pacientul, într'un moment de extaz, strigă că corpul şi sufletul sĕŭ s'aŭ reunit şi că el face acum parte din divinitate.

Feizi de odată însă a simţit că spiritul luĭ se deschide şi el are ruşine de rolul pe care l'a jucat.

El tremură; genuchiĭ sĕĭ se încovoae; mărturisirea e pe buzele luĭ. Cu toate astea el ezită încă, când de odată, fiica luĭ Tippo-Djumoun se apropie de el şi'ĭ trece o coroană de florĭ pe după gât.

Această emblemă însemnează că tînĕra fată l'a ales drept soţ. Atuncĭ Feizi cade la picioarele brahmanuluĭ şi'ĭ destăinue totul.

Mulţimer e înspăimêntată.

Toţĭ prevĕd că el va fi ars de viŭ.

Dar Tippoo-Djumoun decide cu totul alt fel. Feizi a fost fiul sĕŭ şi de aceea el 'l pedepseşte numaĭ cu exilul în pustietate. Dar pe el se va pedepsi cu moartea, căcĭ s'a lăsat să fie înşelat; şi eroarea luĭ dovedeşte că flacăra cerească numaĭ locueşte în sufletul sĕg. In zadar Feizi protestează, cere partea sa de pedeapsă; bĕtrânul drept orĭ-ce rĕspuns, îĭ arătă cu gestul drumul care duce la ţară.

Atuncĭ protegiatul luĭ Akba se îndepărtează trist şi fără chiar să'şĭ întoarcă ochiĭ. El a rătăcit prin pădurĭ maĭ multe zile până ce într'o seară, zdrobit de oboseală şi de emoţiune a adormit la picioarele unuĭ arbor.

La deşteptare el a fost surprins de a vedea trecênd pe d'asupra capuluĭ sĕŭ cete de vulturĭ, carĭ se coboraŭ jos pe o câmpie.

El s'a tîrît până acolo şi a rĕmas înmărmurit. El zări un cadavru o ribil mutilat care eraĭ acel al luĭ Pippoo Djimoun. Cadavrul era legat de o targă făcută din nuele împletite şi legată de un cal care era mort alăturĭ de om.

Sĕrmanul preot se pedepsise singur se pusese pe acea targă se legase de coada unuĭ cal şi se lăsase să fie tîrît printre stîncĭ. Feizi îl ridică în braţe şi se sili să'l însufleţească.

Asta fu în zadar, căcĭ el murise deja de mult.

Ast-fel Aktar puternicul monarh nu putu cunoaşte secretele brahmanilor.

Cât despre cartea sfîntă *Vedum* ea nu a fost revelată de cât la sfîrşitul secoluluĭ al XVIII-lea şi primul strĕin care a avut cunoştinţă de ea fu şi guvernatorul Indieĭ engleze, lordul Hastings.

Edmond Neukomm.

[1]) Brahmaniĭ se împart în două marĭ clase: în aceĭ aĭ mâneĭ drepte şi ceĭ aĭ mâneĭ stângĭ, după cum eĭ consideră pe una saŭ pe cea-l'altă ca curată saŭ necurată. Numaĭ mâna curată poate atinge idoliĭ saŭ vasele sfinte.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. I.

«Dacă va fi nevoe să vĕ îndreptaţĭ spre uscat, cred că maĭ favorabile ar fi Spitzberg saŭ ţara Frantz Iosef.

«Dacă, după întoarcerea mea şi a luĭ Iohansen va trebui să cercetăm după expediţie, se va face maĭ în-

têĭ în aceste locurĭ. Orĭ și unde ațĭ ajunge la uscat, vețĭ ridica pe pro montoriĭ semne vizibile, după putiuță și vețĭ depune câte un scurt raport despre cele întîmplate și desdirecția ce vețĭ lua o.

«Chestiunea că ce ar trebui să luațĭ cu d-voastră în caz când ațĭ fi silițĭ să părăsițĭ «Framul», am desbătut-o de atâtea orĭ, în cât cred că e de prisos să maĭ stăruesc asupra eĭ. Știțĭ, că într'un asemenea caz te aĭ îngriji să fie la îndemână, destule caice, săniĭ, patine de zăpadă și alte obiecte necesare pentru o călĕtorie pe ghiață. In alt loc îțĭ daŭ indicațiĭ cu privire la proviziile pe carĭ le cred maĭ nimerite pentru o ast fel de călĕtorie, precum și la cantitatea necesară pentru fie-care om.

«Știțĭ de asemenea că vețĭ avea pregătit totul pentru a putea părăsi *Framul* în cel maĭ scurt timp posibil, în caz când s'ar întâmpla ceva prin foc saŭ presiune. Dacă ghiața va permite, cred că cel maĭ bun lucru este să se facă un depozit cu toate cele de lipsă într'un loc sigur pe ghiață. Toate obiectele necesare carĭ nu pot fi păstrate pe ghiață, vor trebui să fie păstrate pe bord așa ca să fie ușor la îndemână în orĭ-ce împrejurare. După cum știĭ, acum în depozit nu se află de cât proviziĭ concentrate pentru călĕtorie cu săniile; dar de oare ce poate vețĭ sta maĭ mult timp pe loc, ar fi foarte de dorit ca să economisițĭ din carnea conservată, din peștĭ și legume cât se poate maĭ mu't; dacă ar veni vremurĭ neliniștite, aș crede chiar că ar fi bine să se păstreze pe ghiață și dintre aceste proviziĭ.

«Dacă *Fram* ar ajunge prea mult spre nord de Spitzberg și ar fi prins în curentele din spre țĕrmul de est al Groenlandeĭ, sunt multe posibilitațĭ asupra cărora acum cu greŭ neam putea face o părere.

«Dacă însă ațĭ fi nevoițĭ să părăsim *Framul* și să vĕ întoarcețĭ spre uscat, atuncĭ va fi maĭ bine, după cum ațĭ observat deja, să facețĭ semnale cu indicațiile loculuĭ în care parte vĕ îndreptațĭ, etc. pentru că se poate ca expediția să fie căutată acolo. Dacă în acest caz a'țĭ putea încerca să ajungețĭ în Islanda (care e țara cea maĭ apropiată și unde dacă a'țĭ urma marginea ghețurilor în prima jumĕtate a veriĭ ațĭ putea să ajungețĭ), saŭ în coloniile daneze spre vest de la Cap Farewell, aceasta vețĭ putea s'o hotărîțĭ maĭ bine dvs. luând în considerare toate împrejurările.

«Printre obiectele pe carĭ ar trebui să le luațĭ în cazul părăsireĭ «Framuluĭ», afară de proviziile necesare aș vrea să fie armele, munițiunea,—precum și *toate memoriile științifice și cele l'alte, observațiile și colecțiile științifice*, întru cât nu vor fi prea grele, iar în acest caz probe din ele; apoĭ fotografiile,—maĭ bine plăcile originale, saŭ, dacă acestea ar fi prea grele, copiĭ.

«Las aci câte-va memoriĭ și scrisorĭ, în îngrijirea d-tale, și te rog să le daĭ Eveĭ, dacă eŭ nu m'aș maĭ întoarce saŭ dacă dvs. vețĭ ajunge, în contra tuturor probabilităților, înaintea noastră acasă.

«Hansen și Blessing va lua după cum știĭ, conducerea diferitelor experimente științifice și a colecțiunilor. D-ta veĭ îngriji de sondagiĭ, carĭ să se facă orĭ de câte orĭ va fi posibil. Aș dori, dacă s'ar putea, cel puțin câte o dată la 60 de mile maritime; dacă se va putea și maĭ des, cu atât maĭ bine. Dacă adâncimea apeĭ va fi maĭ mică saŭ maĭ schimbăcioasă ca acum, fireşte că sondagiile vor trebui să se facă maĭ des. De oare ce echipagiul până acum a fost mic și va maĭ scădea încă cu douĭ oamenĭ, va reveni de sigur fie-căruia maĭ mult lucru; știŭ însă că d-ta, când te veĭ putea lipsi de oamenĭ, îĭ veĭ lăsa să ajute la observațiile științifice, ca să se facă în modul cel maĭ desevîrșit posibil.

«Să bine-voeștĭ a îngriji de asemenea ca tot a zecea zi (la 1,10 și 20 a fie-căreĭ lunĭ să se sfredelească ghiața și să i se măsoare grosimea așa cum s'a făcut și până acum. Maĭ ales Hendriksen a făcut această lucrare; se pricepe foarte bine.

«In sfîrșit îțĭ doresc d-tale și tuturor pentru care acum eștĭ rĕspunzĕtor, succesul cel maĭ bun; să ne întâlnim în Norvegia, fie pe bordul acestuĭ vapor, fie și fără dînsul.

«Al d-tale devotat sincer

Fridtjof Nansen

«Pe bordul vaporuluĭ *Fram*, la 25 Februarie 1895».

In sfîrșit munca pentru creer se sfîrși, și începu cea pentru mâinĭ și picioare.

Azĭ dimineață totul era gata pentru plecare. Cincĭ tovarășĭ: Sverdrup Hansen, Blessing, Hendrisen și Mogstad ne însoțiră și luară cu dînșiĭ o sanie și un cort. Inhămarăm cîiniĭ, apoĭ înainte de plecare dejunarăm o dată împreună cu câte o sticlă de extract de maltz de om și ne luarăm adio de la ceĭ carĭ rĕmâneaŭ. Pornirăm pe ninsoare.

Eŭ cu «Kvik» mergeam în frunte cu prima sanie; apoĭ urmară între urale și pocnete de biciŭ, cele-l'alte săniĭ pe rînd. De pe bord ne salutară salve de pușcă. In curînd ajunserăm la coline, unde mersul se îngreună și cu toțĭ trebuirăm să ajutăm până ce le trecurăm; apoĭ continuarăm a sbura ca vîntul, așa că însoțitoriĭ noștrĭ abea se puteaŭ ține de noĭ cu patinele de zăpadă. Puțin după aceasta, Mogstad alergă până la mine care mergeam înainte, și 'mĭ strigă că se rupse ceva la una din săniĭ. Fusese prea încărcată și se lovise de un bloc de ghiață. N'aveam alt-ceva de făcut acum de cât să ne întoarcem la vapor ca să reparăm stricăciunea și să facem săniile maĭ solide ca să nu se maĭ întemple așa ceva. La reîntoarcere două săniĭ se ciocniră și iar se rupse ceva la una.

Am descărcat iar săniile și le-am dus pe bord ca să le reparăm. Va să zică, astă-seară suntem tot aci.

Mĕ bucur că acest accident s'a întâmplat acuma. Ar fi fost cu mult maĭ rĕŭ dacă s'ar fi produs peste câte va zile. Acum în loc de patru am să iaŭ șease săniĭ, pentru ca să fie maĭ puțin încărcate și să poată resista maĭ bine la inegalitățile soluluĭ. Vom face și alte reparațiĭ pentru ca săniile să fie cât se poate de solide. Toate aceste ca să fie bine făcute cer oare-care timp așa că nu vom pleca de cât poimâine.

Mi se părea ciudat că mĕ găsesc iar pe bord după ce zisesem adio definitiv, după cum credeam, oamenilor meĭ.

Totușĭ sunt vesel că săniile mergeaŭ așa de ușor de și eraŭ încărcate cu câte 50 de kgr. maĭ mult de cât hotărîsem la început (în total vr'o 1100 kgr).

Erĭ am fost la 83° 47' lat. Astă-zĭ de sigur am trecut de 83° 50'.

Joĭ 28 Ianuarie plecăm în sfîrșit din noŭ cu cele șase săniĭ. Sverdrup, Hansen, Hendriksen, Blessing, Mogstad ne însoțiră; cât-va timp veniră cu noĭ și ceĭ maĭ mulțĭ din ceĭ-l'alțĭ. In curând ajunserăm la experiența că câiniĭ trăgeaŭ așa de bine cum nu mĕ așteptasem și deci, la conclusinne că cu această povară prea am mers încet înainte. Hotărîĭ așa dar, pe când nu eram încă departe de vapor să lăsăm câțĭ-va saci cu provisiĭ pentru câinĭ; ceĭ l'alțĭ aveaŭ să'ĭ ducă maĭ tîrziŭ pe bord.

Când ne-am oprit pe la 4 ore după amiazĭ, hodametrul nostru arăta că ne depărtasem 6 km. de la *Fram.* (aparatul acesta 'l construisem dintr'un vechĭ anemometru; era fixat la sania cea din urmă și arăta cu destulă exactitate drumul ce făceam). Petrecurăm în cort o seară plăcută cu prietenii noștriĭ carĭ a doua zi trebuiaŭ să se întoarcă. Spre surprinderea mea se pregăti un punch monstru și se ridicară toaste pentru ceĭ carĭ plecaŭ și pentru ceĭ carĭ rămâneaŭ. Abia pe la 11 ore intrarăm în saciĭ noștriĭ de dormit.

Pe bord era astă seară mare iluminație în onoarea noastră. Se ridicase lampa electrică; pentru întîia oară lumina electrică strălucea pes te aceste ghețurĭ. Se apropiaseră asemenea și maĭ multe torțe iar pe banchizele din prejur se aprinseră focurĭ carĭ făceaŭ o impresie gran-

dioasă. Sverdrup poruncise ca lampa electrică să fie ridicată în tot timpul până la întoarcerea sa şi a celor-l'alţi pe bord. Aceasta e pentru cazul când furtuna ar fi şters urmele, căcî în acest caz s'ar fi putut rătăci. Lumina lămpiî însă se vede la o mare depărtare; de pe o colină oare care, ea se zăreşte de maî multe mile.

Mĕ temeam că câiniî deshămaţî de la săniî, aveaŭ să se întoarcă la vapor, de aceea i-am legat între douĭ stâlpĭ. Uniî dintre eî aŭ scăpat cu toatea astea nu ne-aŭ părăsit. Noaptea auzirăm în jurul cortuluĭ urletul câinilor care cam turbura somnul unora dintre noĭ.

In dimineaţa următoare, Jouĭ 1 Martie, unul din însoţitoriî noştri se puse să fearbă cafea; îî trebui treî ceasurî până să isbutească; nu ştia să umble cu aparatul de fiert. Luarăm dejunul împreună şi pe la 11 şi jum. ne continuarăm drumul. Ceî cincĭ tovarăşî ne maî însoţiră câte-va ore şi se întoarseră apoî în aceeaşî seară.

Despărţirea fu destul de duioasă. Ultimul lucru ce m'a întrebat Sverdrup tocmaî când voiam să ne despărţim, fu dacă am de gând să mĕ duc la polul Sud, după ce mĕ voiŭ întoarce acasă. In acest caz mĕ rugă să aştept până se va întoarce şi el. Apoĭ mĕ maî rugă să'ĭ salut din partea luĭ familia.

Iohansen şi eŭ ne continuarăm drumul. Mergem încet de tot cu cele şease săniî, împedicaţî de tot felul de crăpăturî şi inegalităţĭ de teren; afară de aceasta ghiaţa devenea maĭ rea. De oare-ce zilele eraŭ încă foarte scurte, dup'amiaza era greŭ a înainta pe întunerec, de aceea ne oprirăm cam de vreme din drum.

Miercurĭ 6 Martie. — Ne găsim iar pe bordul «Framuluĭ». Pentru a treia oară va trebui să plecăm, de astădată sper că definitiv.

Sâmbătă 2 Martie ne continuasem drumul cu cele şease săniî, după ce eŭ mersesem o bucată spre nord şi găsisem ghiaţa în stare destul de bună. Totuşî trebuia să ajutăm pe rînd la fie-care sanie aşa că propriŭ zis, făceam de câte şase orĭ acelaş drum Vĕzuĭ ast-fel că cu acest chip n'o să putem înainta. Povara trebuia scăzută şi numĕrul săniilor micşorat. Fără îndoială decĭ, cel maĭ bun lucru era să ne întoarcem pe «Fram» şi să facem acolo schimbările necesare.

Fireşte am fi putut să ne maî tîrîm oare-cum cât-va timp spre nord. Povara ar fi scăzut, dar prea încet şi câiniî s'ar fi obosit prea mult Noaptea le era prea frig, uniî din eî urlaŭ toată vremea. Dacă în schimb uşuram povara, socoteam maî puţin timp pentru călĕtorie, puteam maî bine să aşteptăm şi să plecăm ceva maî târziŭ. Atuncĭ puteam să folosim maî bine timpul de oare ce zilele deveneaŭ maî luminoase, frigul maî puţin intens, şi drumul maî bun pentru săniî. Petrecurăm încă o noapte în cort, unde intrarăm cu oare-care greutate de oare-ce îmbrăcămintea noastră şi saciî de dormit îngheţaseră.

In dimineaţa următoare (Duminică 3 Martie) hotărîrăm să ne întoarcem pe «Fram». Inhămaĭ patru câinĭ la sanie cu care porniră cu atâta iuţeală, cu toate inegalităţile terenuluĭ în cât abea puteam să mĕ ţiŭ de eĭ In câte-va ore făcuĭ îndărăt drumul pe care încoace îl făcusem în 3 zile. Avantajul uneĭ uşurărĭ de povară era decĭ evident.

Când mĕ apropiaĭ de «Fram» vĕzuĭ spre marea mea mirare partea de sus a disculuĭ solar de asupra gheţeĭ pentru întâia oară în acest an. Nu aşteptasem soarele aşa de curînd. De sigur frîngerea mare de raze pricinuită de temperatura cea joasă, îl făcea visibil de pe acum.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numĕrul viitor)

JULES GROS

PĂŢANIILE

Uneĭ nunţĭ pariziane în jurul lumeĭ

LI

Pe când îşî făcea foc să frigă pasĕrea, se gândea că trebue să ajungă în nişte regiunĭ maĭ locuibile, când urechile luĭ fură isbite de un sgomot îndepărtat. Era murmurul uneĭ ape.

După ce'şî potoli foamea, plecă în spre direcţiunea sgomotuluĭ, şi nu întârziă de a descoperi, într'adevĕr, un rîŭ.

Apele luĭ eraŭ aşa de repezĭ, că făceaŭ cu neputinţă orĭ-ce îngheţare.

Se luă după cursul rîuluĭ, şi maĭ întâlnind vînat, putu rezista maĭ multă vreme, până ce ajunse la o peşteră. Descoperi între două bucăţĭ de stâncă un colţ de pămênt nisipos şi foarte uscat; se înveli în cele două pieĭ de urs, şi după ce'şî aşeză puşca, la îndemână, nu întârziă de a adormi adânc.

Deodată un sgomot ciudat, care maĭ întâĭ se amestecase cu visul sĕŭ îl deşteptă; strigăte, miorlăiturĭ, gemete care nu păreaŭ omeneştĭ umpleaŭ peştera, şi repetate, din ecourĭ în ecourĭ.

Călĕtorul deschise ochiĭ, dar o stâncă îl împedica de a vedea locul de unde venea acel vuet.

Cea dintâĭ mişcare a d luĭ Champion fu de a apuca puşca, a doua de a se ridica binişor şi a înainta ca să afle, fără a fi vĕzut cu ce fel de oamenĭ are de a face.

Când tîrîndu-se putu să scoată capul din dosul stînceĭ, ceea ce vĕzu îl umplu de o groază nespusă.

In jurul unuĭ foc mare, a căreĭ flacărĭ umplea de luminĭ ciudate şi fantastice adîncimele peştereĭ, vr'o zece fiinţe ciudate făceaŭ fel de fel de schimonositurĭ, jucênd în jurul unor parĭ, deasupra cărora era legat un om, care era trecut ca într'o frigare, deasupra foculuĭ, unde se afuma.

Peste puţin vĕzu că un om îmbrăcat într'o piele de focă, se sui d'a lungul parilor, şi apucă omul afumat.

Il dădu jos şi'l puse în picioare, şi îl vĕzu că era tot negru de fum, iar braţele şi picioarele îĭ stăteaŭ ţeapene.

Atuncĭ toţĭ ceĭ de faţă se prinseră de mână şi jucară o horă nebună în jurul cadavruluĭ.

D. Champion tresări de groază în faţa acestuĭ spectacol; dar indignarea întrecu groaza. Işĭ puse puşca pe umĕr şi ţinti pe şeful acestor canibalĭ.

Era să apese cocoşul, când simţi că 'ĭ cade arma din mână. Douĕzecĭ de braţe îl atinseră în acelaş timp, strîngêndu-ĭ gîtul, capul, picioarele. Ast-fel fu transportat ca un fir de paiŭ dus de vênt, la picioarele celuĭ, care cu toată distanţa, îl recunoscuse ca şeful acesteĭ bande.

D. Champion înţelese pe dată, că orĭ ce rezistenţă e zadarnică. In acelaş timp o groază nespusă îl cuprinse; îşĭ ştia soarta; avea să serve de ospăţ acestor antropofagĭ.

LII

Inginerul legat bine şi imobilizat se gândea la acestea, când omul cu pielea de focă, spuse ceva celor-l'alţĭ, într'un dialect necunoscut inginerului.

Dacă ar fi ştiut limba eschimoşilor ar fi înţeles aceste cuvinte:

«Fraţĭ, zise el, legaţĭ pe acest străin. Trebue să moară! Aşa vrea legea strămoşilor». Apoĭ sĕlbateciĭ fără a'l maĭ lua în seamă îşĭ vĕzură de treabă.

D. Champion vĕzu că nenorocita

victimă a acestor canibalĭ avea pîntecele deschis, şi că măcelariĭ luĭ îl goliseră, cum se face în Europa cu un puiŭ înainte de a'l pune în frigare. Apoĭ unul din oamenĭ ceĭ-l'alţĭ se apropiă şi dădu o mână de muschiŭ uscat şi foarte bine ales. El o băgă în pântecele cadavruluĭ.

După aceea apucă un os de balenă, care servea drept ac, îĭ cusu pîntecele, pe când toţĭ ceĭ-l'alţĭ dispărură în cele-l'alte părţĭ ale peştereĭ. Peste puţin îĭ vĕzu întorcîndu se aducînd cu eĭ o mulţime de lucrurĭ. O mască de lemn, şi nişte haine, cu care începură a îmbrăca mortul.

Cadavrul ast-fel gătit fu răzimat de par, iar fie-care din oamenĭ trecu prin faţa luĭ prosternîndu-se. Prizonierul era împărtăşit între groaza celor pe care le vedea acolo, şi groaza de soarta ce 'l aşteaptă, când douĭ dintre sĕlbatecĭ apropiindu-se de el, îĭ desfăcură legăturile, apoĭ apucêndu'l unul de gît şi altul de picioare, îl scoaseră afară urmînd o cărăruşă îngustă, care ducea pe un povîrniş pe mărginile fluviuluĭ.

Tovarăşiĭ luĭ îl urmară îndată. In sfârşit după o scoborîre de vre-un sfert de oră, ajunseră la marginele fluviuluĭ.

Il puseră pe Champion într'o luntrişoară, unde vĕzu cu multă bucurie, că pun lângă dînsul puşca luĭ, geanta în care era muniţiunile şi vînatul.

Numaĭ patru eschimoşĭ veniră cu dînsul.

Merseră pe apă douĕ ore.

O lume întreagă aştepta pe mal; bărbaţĭ, femeĭ, copiĭ.

Unele femeĭ luaseră hainele de piele de ren. Un fel de manta învelind corpul, foarte mlădioasă, şi care de la talie cădea în pliurĭ regulate.

Fusta era împodobită cu două volane de culorĭ diferite saŭ cu franjurĭ de piele de câne, cu paşmanteriĭ de stofe bătătoare la ochĭ. Drept încălţăminte purtaŭ cisme de piele de ren înalte în carîmb, şi împodobite cu broderiĭ elegante.

Nimic nu adăpostea pĕrul lor negru şi creţ, despărţit printr'o cărare şi prelungindu se până la pămînt prin cozĭ artificiale încărcate cu perle, nasturĭ şi podoabe de metal.

Cochetăria aceasta şi dragostea asta de nimicurĭ liniştiră aproape pe prizonier. Işĭ zisea că o populaţiune inbitoare de podoabe nu poate fi rea; dar amintirea grozaveĭ privelistĭ, la care fusese faţă îl aducea la realitate, şi făcea să nască temerile.

Veştmintele bărbaţilor constaŭ dintr'un pantalon de ren şi un *pasc* destul de lung de piele de viezure, strîns de o încingĕtoare împodobită cu nasturĭ, de care spînzura un cuţit. Cismele lor de piele de ren eraŭ lungĭ până pe d'asupra genunchiuluĭ şi pe cap aveaŭ o căciulă din aceiaşĭ piele.

Mulţĭ avea pe deasupra *pask*-uluĭ un fel de mantie impermeabilă fabricată cu intestine de focă.

Unele femeĭ eraŭ tatuate de câte-va liniĭ trase pe bărbie. Un mare numĕr de bărbaţĭ aveaŭ buza superioară împodobită cu o mustaţă mică; uniĭ aveaŭ chiar un şirag de barbă, dar foarte rară.

Cea maĭ mare parte aveaŭ buza găurită, în care era trecută o verigă de os, de sticlă saŭ de piatră.

D. Champion fu legat de un par, de gât, de mijloc, fără să i se fi dat drumul la mâinĭ şi la picioare.

Toată speranţa care maĭ rămăsese bietuluĭ prizonier se risipi.

Recunoscuse stîlpul chinurilor.

Vĕzu apropiându-se de dînsul un om, care după apucăturile luĭ măreţe, părea a fi un şef, în acelaş timp vr'o cincĭ-spre zece oamenĭ se rînduiaŭ în jurul luĭ, cu arcele în mână.

LIII

Scăparea

D. Champion înţelese că'ĭ sunase ceasul din urmă, fără să aibă grijă de a fi înţeles de aceştĭ oamenĭ, strigă, cât îĭ luă gura:

«Fiţĭ blestemaţĭ, groaznicĭ antropofagĭ. Sîngele meŭ să cadă asupra voastră şi a copiilor voştri. Compatrioţiĭ meĭ vor veni odată şi mĕ vor rĕzbuna».

Şeful eschimoşilor înainte de a da semnalul chinuluĭ spuse câte-va vorbe oamenilor sĕĭ.

Işĭ puseră armele pe pămîntul îngheţat, şi unul dintr'înşiĭ se apropiă de victimă.

Ascultând se vede de ordin, băgă mâinele în buzunarele luĭ Champion şi scoase ce avea prin ele.

Un cuţit cu mănuchiŭ solid, un amnar elegant de argint, câte-va cartuşe de puşcă saŭ de revolver şi în sfîrşit pumnalul de aur, pe care îl luase în timpul plecăreĭ sale, dintr'unul din buzunarele sănieĭ.

Ca şi cele-l'alte obiecte, aceste bucăţĭ fură aruncate cu dispreţ pe zăpada îngheţată.

Şeful Eschimoşilor se apropiă şi el de captiv, care crezu maĭ întîĭ că lăcomia de aur îl atrăgea.

Dar ceea ce şeful ridică de pe zăpadă, nu era o bucată de aur. Era o figurină de fildeş sculptat, rotundă şi semănînd prin formă şi dimensiune cu un ludovic dublu.

— Medalia aceasta, işĭ zise Champion, aparţine de sigur unuia din tovarăşiĭ meĭ de drum care trebue s'o fi depus cu baniĭ noştriĭ, de teamă să nu se piardă.

Orĭ ce ar fi fost, şeful Eschimoşilor întorcea când pe o parte, când pe alta medalia aceea.

O mare emoţiune se desemnă pe obrazul luĭ.

Se apropiă de tovarăşĭ şi le arătă medalia.

Toţĭ se închinară cu respect.

După ordinul şefuluĭ, douĭ oamenĭ se apropiară de victimă, cu câte un cuţit în mână.

D. Champion crezu că vor să'l străpungă cu cuţitele în inimă.

Dar nu era asta.

Ceĭ douĭ oamenĭ tăiară legăturile, care ţineaŭ pe prizonier lipit de stîlpul chinurilor.

Şeful se apropiă de el:

— Ştiĭ să vorbeştĭ englezeşte ?

— Da, rĕspunse inginerul.

— De unde aĭ acest obiect preţios, întrebă el arătând medalia.

— Obiectul acesta nu e propietatea mea, rĕspunse fără a se codi inginerul, trebue să fie a unuia din tovarăşĭ, pe care i am perdut în ajunul furtuneĭ.

— Cine sunt aceĭ tovarăşĭ ?

— Unul e un alb din Statele-Unite, cel-l'alt un vînător Canadian.

— Unul din camaraziĭ tĕĭ n'are un câine cu păr roş lung şi mătăsos.

— Da, da ! exclamă inginerul.

— Eĭ bine ! fiĭ liniştit, tovarăşiĭ tĕĭ n'aŭ murit, şi de mâine chiar veĭ fi cu eĭ.

Şeful trecu la gâtul luĭ şnurul care ţinea medalia şi zise prizonieruluĭ, care scăpa aşa de miraculos de la moarte.

— Strînge toate aceste obiecte, care îţĭ aparţin, pot să'ţĭ servească vr'odată. Eschimoşiĭ nu vor face nimic aceluia, care a purtat medalia asta sfîntă, a fost propietatea frateluĭ meŭ Zoe.

Numele acesta de Zoe lovi urechile călĕtoruluĭ, işĭ aduse aminte că Guilom îĭ spusese, că în timpul călĕtorieĭ luĭ la eschimoşĭ, se împrietenise cu douĭ locuitorĭ de acolo. Zoe şi Hans.

— Cum se poate Zoe e fratele d-tale.

— Da, rĕspunse şeful.

— Cunoştĭ pe Hans.

— Hans e cel maĭ bun prieten al meŭ. Ştiŭ acum care e tovarăşul tĕŭ, vînătorul, adăogă el. Indieniĭ îĭ zic Purtătorul-de-Trăsnet, a scăpat viaţa frateluĭ meŭ, care l'a găsit că e demn să poarte această medalie.

Cu toate dovezile acestea Champion nu putea uita grozavul spectacol la care fusese faţă. De aceea se aşeză pe o bucată de stîncă, şi punênd mâna pe puşcă, să fie gata în caz de un noŭ atac, se întoarse către şef zise:

— Zicĭ că Zoe e fratele d tale. Dar nu cred: Tovarăşul meŭ Guilom mi-a spus că Zoe era cel maĭ bun dintre oamenĭ, n'aş crede nicĭ odată că'ĭ fratele unuĭ şef de antropofagĭ.

— Zoe nu'ĭ antropofag, rĕspunse şeful, şi nicĭ noĭ nu suntem E ca şi noĭ pescar de balene, şi fiind-că este prieten cu acel căruĭ i'a dat medalia, nu vom maĭ avea nicĭ o taină pentru voĭ.

— Atuncĭ reluă inginerul, cadavrul acela din peşteră nu l'aţĭ afumat, ca să'l mâncaţĭ?

— Nu frate, rĕspunse şeful. E cadavrul unuĭ om virtuos şi brav; e spiritul bine făcĕtor care ocroteşte vĭ naturile noastre care pune în inima noastră bărbăţia necesară, că să nu tremurăm când atacăm monstrul.

D. Champion auzind aceste cuvinte se simţĭ pe deplin liniştit. Inţelese că ceea ce vĕzuse era un fel de ceremonie religioasă.

Preotul saŭ şeful arĕtă o cărăruşă povîrnită.

— Acolo sunt locuinţele noastre, zise el. Vezĭ că ar fi uşor de descoperit, nicĭ cu putinţă de ajuns, de cât dacă eştĭ născut în mijlocul acestor stîncĭ.

Işĭ urmară drumul liniştiţĭ pe aceste povîrnişurĭ aşa de lunecoase şi de repezĭ, pe care un locuitor de la câmpie n'ar fi putut face zece paşĭ, fără să cadă.

D. Champion întrebă:

— Mi-aţĭ spus că mĕ voiŭ întîlni cu tovarăşiĭ meĭ de drum, ştiĭ dar unde sunt?

— Tovarăşiĭ d tale aŭ fost făcuţĭ prizonierĭ de un trib al fraţilor noştri, care şi a stabilit corturile la câte-va poşte de aicĭ. Am trimis vorbă de a'ĭ libera şi a 'ĭ aduce aicĭ.

D. Champion şi cu călăuza luĭ ajunseră în sfîrşit în sĕrmanul sat ascuns în pădurea de pinĭ; primi ospitalitate chiar în bordeiul şefuluĭ.

Era foarte obosit, emoţiunile fuseseră aşa de străpungătoare, că dormĭ foarte bine în mijlocul aceleĭ atmosfere puturoase şi înăbuşitoare.

Când se sculă a doua zi, soarele rĕsărise de mult.

Bordeiul era gol şi era gata să iasă să caute pe gazda luĭ, când acesta se întoarse.

Nu era singur, în urma luĭ veniaŭ Dik Moore, Guillaume Novet.

Excelentul Medor iĭ urma.

Ceĭ treĭ tovarăşĭ se aruncară unul în braţele altuia, şi apoĭ Dik Moore începu a povesti cele ce li se întêmplase.

Cum fură apucaţĭ de furtună şi se ascunseră într'o groapă, şi cum la eşirea din ascunzĕtoare, căzură în miinele eschimoşilor.

Ceĭ treĭ tovarăşĭ fură bine găzduiţĭ în satul eschimoşilor.

Fratele luĭ Zoe iĭ întrebară dacă vor să se întoarcă la compatrioţiĭ lor.

D. Dik Moore rugă pe Guillaume Novet să spue şefuluĭ scopul tainic al călĕtorieĭ lor.

După ce şeful auzi istoria comoareĭ, se gîndi adânc.

— Da! zise el, am auzit vorbindu-se de asta, dar nu pot să vĕ daŭ nicĭ o deslușire în privinţa asta. Frate-meŭ Zoe ar putea maĭ bine, dar acum e în Groënlanda, unde organizează o expediţiune.

Până la sfîrşitul ierneĭ, iĭ va fi cu neputinţă de a se reîntoarce.

— Dacă vreţĭ să petreceţĭ iarna cu noĭ, reluă bunul eschimos· Veţĭ vîna împreună balena, morunul, ursul alb şi focele.

Să'ĭ lăsăm şi să ne întoarcem în tabăra d-luĭ Millioñ.

Aicĭ după ce 'şĭ aşezară casă improvizată, luîndu-şĭ fie-care câte o odae, era mare plictiseală. Cucoanele îşĭ treceaŭ vremea lucrând, iar d niĭ căutaŭ să ia parte la îndeletnicirile şi vînaturile Croosilor.

Dar între acestea iată că soseşte un indian îmbrăcat în haine europeneştĭ, care aduse o scrisoare pentru d-nu Dik Moore; fiind-că era deschisă. D. Million o citi în faţa tuturor:

«Domnule,

«Acel care vă scrie vă cunoaşte, dar d-ta nu'l cunoştĭ.

«Ştie ce interese v'a călăuzit spre America de Nord, şi numaĭ el ştie să vĕ spuie unde e ascunsă comoara pe care o căutaţĭ.

«Dacă doriţĭ să isprăviţĭ cu bine întreprinderea d tale, mĕ pun la dis poziţia d-tale.

«Vino în August viitor la San-Francisco. Prezintă-te la otel Gailhard, aşezat în centrul oraşuluĭ, şi care e cea maĭ bună casă franceză din toată California. Aveţĭ să întrebaţĭ de «liberatorul». Voĭ avea cinstea de a te primi.

«Până atuncĭ, te salut.

«Liberatorul».

— Ce crezĭ de asta, dragă marchize?

— Gândesc că e răŭ ca d. Moore nu 'ĭ aicĭ şi nicĭ nu ştim unde e. Omul acesta, care 'ĭ scrie aşa de departe, nu cred să glumească.

Zicênd aceste cuvinte, d. de la Becassière, se apropie de factor.

— De unde viĭ? întrebă el.

— De la sf. Ludovic.

— Cine te a trimes?

— Un om alb?

— De unde ştia, unde ne aflăm?

— Nu pot şti dar mi s'a spus să merg spre Nord, până ce voiŭ întîlni tribul crowşilor.

— Omul care te-a trimes, aşteaptă întoarcerea ta.

— Nu.

— Atuncĭ rămâĭ să petrecĭ iarna aicĭ.

LIV

Vizita uneĭ contese la un conte

Cititoriĭ să ne dea voie să facem o tranziţie, şi să le punem în scenă personaje, care nu le sunt cu totul necunoscute.

In oraşul Jefferson la otelul Bănceĭ, venise de câte-va zile un anume conte de Monteguna, singurul urmaş al regilor Aztecĭ.

Treuue să fi avut o mare avere, cu gîndul uneĭ marĭ întreprinderĭ, căcĭ o mulţime de oamenĭ lucraŭ sub ordinele luĭ, şi maĭ cu seamă indieni din tribul comanşilor.

Dar... vom vedea maĭ departe cine e şi ce vrea acest conte.

In dimineaţa zileĭ de care vorbim contele de Monteguna primise o carte de vizită, care era scris: contesa de Orlinoff.

— Ce o fi vrînd d-na asta cu mine? îşĭ zise el.

Apoĭ dădu ordin unuĭ servitor:

— Du te şi spune d-neĭ contese că sunt la ordinele d-eĭ.

Contesa Orlinoff se prezintă în faţa conteluĭ de Monteguna, în costum de amazoană.

— D-le conte, zise ea, îmĭ veţĭ erta cred indiscreţia, când veţĭ afla de ce am venit.

In acea clipă ridică voalul care 'ĭ acoperea figura şi contele rĕmase înmărmurit, când recunoscu o indiană în hainele şi numele acela aristocratic, european.

Dar ceea ce 'l miră maĭ mult fu admirabila şi nespusa frumuseţe a tinereĭ contese.

Iĭ dădu un fotoliŭ, în care se aşeză îndată.

— Pricep, d-le conte, cât trebue să vĕ mire vizita mea. Dar veţĭ înţelege, când vĕ voiŭ spune scopul meŭ.

— V'ascult, d-nă contesă, rĕspunse tînĕrul, după ce s'a aşezat respectos în faţa vizitatoareĭ.

— Nu mĕ cunoştĭ, începu ea, dar eŭ te cunosc şi am să'ţĭ dovedesc asta.

— Eştĭ cel din urmă descendent al acestor vitezĭ monarchĭ, care apărară altă dată Mexicul împotriva invaziuneĭ spaniolilor.

— Nu te înşelĭ doamnă, dar numele pe care 'l port iţĭ spunea asta.

(Va urma)

Din China

(Coresp. partic. a «Ziaruluĭ Călĕtoriilor»)

Canton, 12 Februarie 1898.

Domnule Cazzavillan,

Impresia ce un european o are venind într'un oraş chinez abia se poate descrie. Eştĭ într'o lume cu totul alta de ceea ce ştim şi te crezĭ că nu maĭ eştĭ pe planeta ta, ci transportat în necunoscut. Oamenii nu seamănă cu noĭ, rasă galbenă, cu fruntea şi ceafa rasă, cu cozile lungĭ până la pământ, îmbrăcămintea largă, încălţămintea curioasă cu talpa groasă de treĭ degete, iar cea femeiască oribil de mică, piciorul fiind diform, crescut în legăturĭ strînse zi şi noapte; locuinţele sunt cu totul altele ca ale noastre, obiceiurile asemenea; alimentele lor cu totul bizare şi necunoscute pentru noĭ; în fine totul este o enigmă.

Oraşul Canton este al III lea oraş din lume ca număr de locuitorĭ (1.800.000 loc.) Berlinul ar disputa acest loc, însă, dacă s'ar ingloba şi suburbiile, în cazul acesta Canton ar fi al IV lea oraş din lume, venind după Londra (5.500.000), New-York cu Brooklin (3.500.000), şi Parisul (2.830 000 loc.) Peking, capitala Chineĭ, n'are de cât un milion de locuitorĭ.

Privind oraşul Canton de pe înălţimea fortificaţiunilor şi anume de la al 5-lea etagiŭ al uneĭ Pagode, n'aĭ putea crede că această aglomeraţiune de case cu un singur etagiŭ (saŭ rar cu câte două), să poată adaposti atâtea vieţĭ umane.—Cauza constă în faptul că acest oraş nu are strade, casele fiind lipite unele de altele în aşa grad, că nu e posibil ca 3 oamenĭ să treacă unul lângă altul. Rar, foarte rar, întâlneştĭ strade maĭ largĭ, aşa că 5 oamenĭ pot încăpea de odată. Ast-fel dar, singurul mijloc de locomoţiune, într'un oraş de întinderea Parisuluĭ, este piciorul. Trăsurĭ, caĭ, saŭ altele, nu există.—«Palanquinul» de trestie este singurul mijloc de scăpare.

Sunt necesarĭ treĭ chinezĭ pentru a purta un palanquin, al treilea purtător servă ca cârmaciŭ, pentru a se putea maĭ bine strecura şi a nu fi rĕsturnat în mijlocul acestuĭ furnicar de oamenĭ. Când începĭ a fi purtat în palanquin, printre această populaţiune deasă, eştĭ cuprins de un fior la auzul strigătelor purtătorilor, carĭ îşĭ fac loc prin mulţime, apoĭ scenele schimbându-se la fie-care pas, şi întâlnind atâtea lucrurĭ, obiceiurĭ, figurĭ carĭ de carĭ maĭ curioase, eştĭ ca transportat pe o altă lume necunoscută. In adevĕr: în dreapta şi în stânga strădeĭ casele nu sunt închise cu uşĭ, ci aŭ deschiderĭ marĭ, cât lăţimea caseĭ, care de ordinar este un atelier saŭ o prăvălie, şi mergênd ţi se desfăşură la fie-care pas viaţa întreagă şi complectă a aceşteĭ laborioase naţiunĭ. Vezĭ tot ce se face: de la cele maĭ neînsemnate lucrurĭ ale vieţeĭ umane, dormirea, mâncarea, toaleta, spălarea, rasul (tunsul nu există, căcĭ nicĭ un chinez nu se tunde), etc., până la cele maĭ perfecţionate lucrărĭ ce se fac de secole, în acelaşĭ mod ca şi astă zĭ. Prin documente vechĭ şi de câte va secole se probează că oraşul Canton a fost exact acelaşĭ cum este astă-zĭ. Nicĭ o modificare nu s'a adus vieţeĭ şi obiceiurilor aceşteĭ populaţiunĭ, din timpurĭ inmemorabile. Nu există o naţiune maĭ conservatoare ca chineziĭ, carĭ eraŭ mult maĭ civilizaţĭ ca noĭ în secolele trecute (4 secole), dar carĭ astă zĭ sunt înapoiaţĭ în raport cu europeniĭ şi americaniĭ. In Canton nu există, nu se poate stabili nicĭ un european şi timp de o zi întreagă de mers n'am întâlnit de cât chinezĭ, bărbaţĭ. Femeile se vĕd foarte rar. Am întâlnit procesiunea unuĭ mort chinez. Cosciugul este de o formă curioasă; se părea a fi un trunchiŭ de arbore aproape rotund.

Inaintea convoiuluĭ merg câţĭ-va muzicanţĭ cu instrumente de vênt, clarinete şi clopoţeĭ, apoĭ vin niste lampioane enorme chinezeştĭ, apoĭ nişte dulapurĭ poleite şi sculptate frumos, în fine cosciugul greŭ, purtat de 6 oamenĭ, ţinênd lemnele de bambu (pe care e suspendat mortul) în diagonală saŭ oblic pe direcţiunea mersuluĭ, aceasta spre a putea să încapă pe nişte strade atât de strimte*).

In faţa oraşuluĭ Canton se găseşte o mică insulă artificială, concesionată jumĕtate Anglieĭ şi jumĕtate Franţeĭ. Acĭ eştĭ ca şi în Europa, însă îndată ce trecĭ micul pod de fier păzit de soldaţĭ chinezĭ, te găseştĭ în altă lume deosebită. Spre a ajunge la Canton, este organizat un serviciŭ de vapoare marĭ, sistem american, carĭ fac traseul în 12 ore noaptea şi carĭ merg şi la Macao, o posesiune Portugesă, la 60 kilometri departe de Hong Kong, situată tot pe gura riuluĭ Si t-hiang. Pe aceste vapoare sunt instalate în saloanele de cl. I nişte cuiere conţinând arme şi baionete. Aĭ crede că te aflĭ într'o sală de gardă saŭ cazarmă. Cauza este că adesea vapoarele sunt atacate de chinezĭ, şi chiar câte odată piraţĭ chinezĭ, îmbrăcaţĭ ca pasagerĭ în cl. III, atacă pe ceĭ de cl. I şi în cazul acesta pustile staŭ la îndemâna celor din urmă spre a se apăra. Apărarea nu era însă posibilă, căcĭ în tot vaporul eraŭ numaĭ 4 călĕtorĭ de cl. I (între carĭ şi un chinez bogat), iar în cl. III-a eraŭ peste 300 chinezĭ (coolies). De altmintrelea astă-zĭ asemenea atacurĭ nu se maĭ întâmplă.

Scopul principal al călĕtorieĭ mele în China, fiind studiarea moduluĭ de fabricaţiune al renumitelor *lacurĭ chineze*, m'am pus în raport cu 2 lucrătorĭ specialiştĭ şi prin ajutorul unuĭ dragoman am putut afla multe procedeurĭ de fabricaţiune şi diferite proveniențe ale materiilor prime (gomele, capalusile, lacurile cele maĭ renumite).

In această privinţă am fost foarte surprins vĕzênd că este cu totul alt-fel de ceea ce se spune despre secretele profesionale păstrate de chinezĭ. Probabil că contactul cu Europeniĭ (în cele 21 porturĭ chineze deschise comerţuluĭ Europenilor) precum şi dorinţa de câştig a *acestor semiţĭ aĭ Extremuluĭ orient*, i aŭ făcut maĭ comunicativĭ.

Voiŭ continua studiul meŭ la Schangai, pe rîul Ian-tche chiang, apoĭ în Japonia, care de asemenea este renumită pentru fabricaţiunea lacurilor.

Până acum am fost în următoarele oraşe foarte interesante: Constantinopol, Atena, Alexandria (Egipt), Cairo, Ismailia, Suez, Aden (Arabia), Colombo, Candy (Ceylan), Pola Penang saŭ Georgetown în peninsula Malaca, Singapora, Hong-Kong, Canton (China).

Din Japonia mĕ voiŭ întoarce prin America de Nord: prin Haiti, (Honolulu, St. Francisco, Cicago, New-York, în fine sper a fi în Europa după 5 lunĭ de călĕtorie împrejurul pământuluĭ.

Al d voastră devotat,

B. G. Assan

Inginer mecanic

*) Morţiĭ se îngroapă orĭ-şi-unde; nu este cimitir, şi de oare-ce datineie chineze nu permit să se aducă *umbră* mormêntuluĭ, telegraful cu stâlpĭ (carĭ aduc umbră) nu e permis în China. Toate liniile sunt subterane cu cablurĭ. Tot din această cauză nu se permite construcţia de căĭ ferate.

Numĕrul 38 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Vinerĭ 20 Martie corent.

Abonamente cu premii

De la 1 Aprilie 1898

Cine se va abona cu începere de la 1 Aprilie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premiĭ :

Pentru 3 lunĭ leĭ 5.30 în toată țara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 10.30 în toată țara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 lunĭ.

Pentru un an leĭ 21.50 în toată țara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniță de metal nichelat, o brățară și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-căreĭ lunĭ, afară de premiile maĭ sus notate, se maĭ acordă, prin tragere la sorțĭ și în mod gratuit, la toțĭ abonațiĭ, alte 3 premiĭ în obiecte de mare valoare.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatuluĭ «Universul».

N.B. De oare ce *Universul politic* apare și în fie-care Duminecă, prețurile saŭ maĭ scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Banĭ cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr un spațiŭ în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 banĭ cuvîntul, anunciurĭ de oferte și cererĭ de funcțiĭ; închirierĭ și vînzărĭ de case, locurĭ, etc.; oferte și cererĭ de banĭ; cererĭ și oferte de profesorĭ, guvernante, administratorĭ de moșiĭ, bone, servitorĭ, servitoare, etc.; corespondențe, etc.

Premiile noastre pentru Martie

După cum am anunțat, la zi întâiŭ a fie-căreĭ lunĭ acordăm tutulor abonaților ziaruluĭ *Universul* politic prin tragere la sorțĭ, treĭ premiĭ constând în obiecte de valoare.

Iată cele treĭ obiecte pe carĭ le acordăm la 1 Aprilie a. c.

1) O elegantă etajeră de metal;
2) O cupă de metal bronzat;
3) O masă cu serviciŭ complect de fumat.

La aceste premiĭ vor concura toțĭ abonațiĭ actualĭ aĭ ziaruluĭ *Universul* politic, precum și toate persoanele carĭ se vor abona la *Universul* până în seara de 31 Martie a. c.

A se vedea costul abonamentuluĭ, precum și cele-l'alte premiĭ pe carĭ le acordăm pe pag. 2.

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

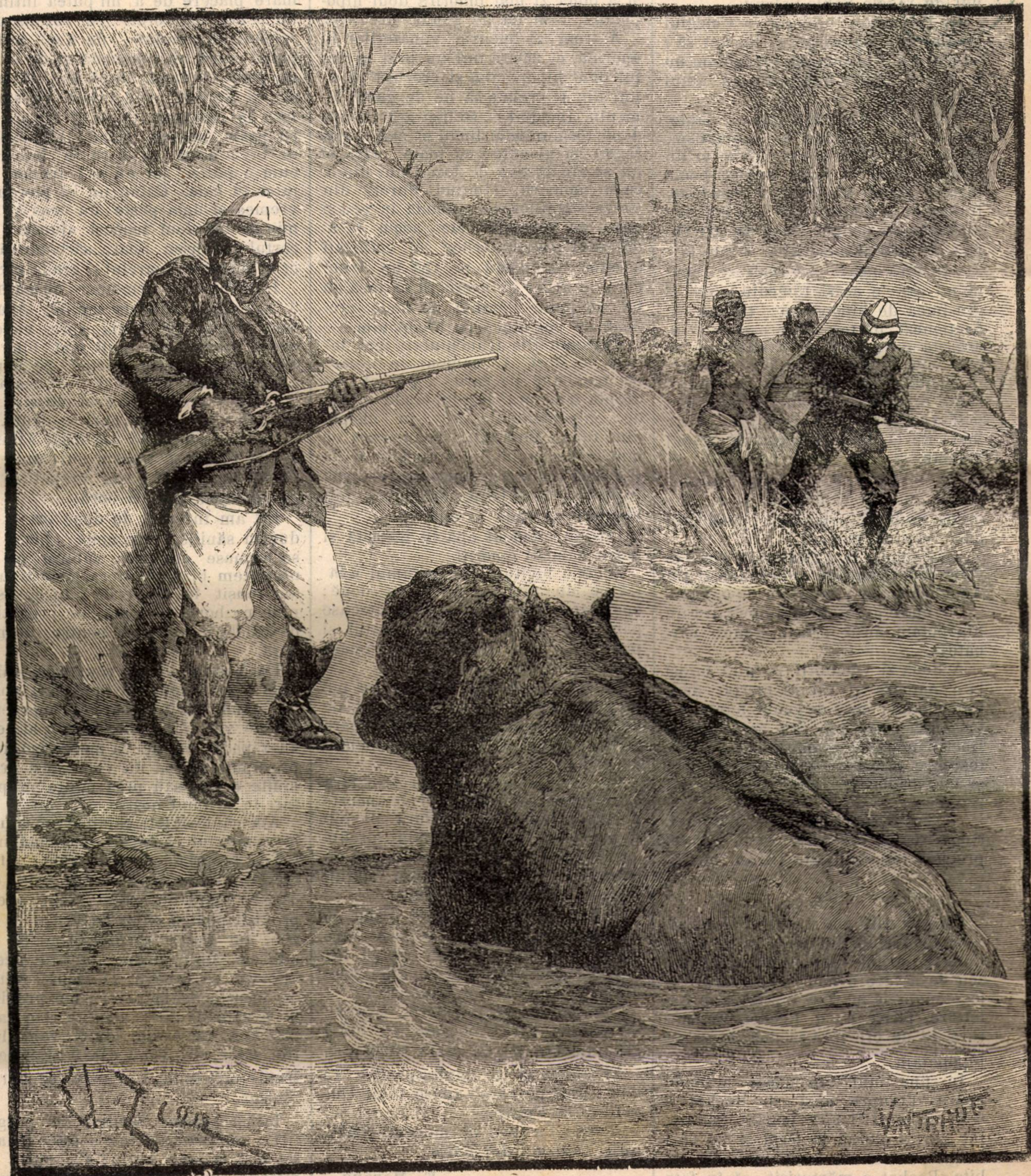
Anul II.—No. 38. 5 BANI IN TOATA ŢARA Bucureştĭ, Sâmbătă, 21 Martie, 189

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUĬ :
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « 1/2 « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia :
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe săptămână
MARŢEA şi VINEREA

IN ŢARA HIPOPOTAMILOR. — (Vezĭ explicatia)

In ţara hipopotamilor

Un francez, d. Rochet d'Hericourt, fu cel d'intêiŭ care, plecând din Suez pe un caic, în 1839 şi după ce s'a oprit în toate porturile ţĕrmuluĭ arab, n'a stătut la îndouială de a se aventura pe drumul periculos şi deşert al Adelşilor, a ajuns la Tadjoura şi Choa, unde a fost foarte bine primit de regele Sahle-Salassi.

D. Duvernoy, profesor la Colegiul de Franţa, rugase pe d. Rochet săĭ aducă din Abisinia un hipopotam nu în starea adultă dar luat din sînul mameĭ sale.

Intr'o zi regele din Choa, Sahle-Salassi, care suferea de reumatism, spuse d-luĭ d'Hericourt: «N'aĭ vr'un remediŭ care să poată vindeca boala mea?» Vrênd să profite de ocaziune, francezul rĕspunse: «Nu, n'am nicĭ un remediŭ pentru boala de care suferĭ, dar acest remediŭ l'aĭ în ţara ta.» «— In ţara mea!» «— Da!» «— Spune'mĭ care e acest remediŭ.» «— E grăsimea de hipopotam; trebue să fricţionezĭ partea dureroasă cu această grăsime.» «— Nimic maĭ uşor, voiŭ ordona o vînătoare pe rîul Tchia-Tchia.» «— Din nefericire, reluă d. d'Héricourt, lucrul nu e tocmaĭ uşor; trebue ca grăsimea să fie luată de la un hipopotam de genul femenin şi care, ceva maĭ mult să fie şi însărcinată.» «— Nu'ĭ nimic, te veĭ duce la vênătoare şi veĭ împuşca mulţĭ hipopotamĭ, până veĭ găsi ceea ce trebue».

Zis şi făcut. D. d'Héricourt plecă la vênătoare însoţit de guvernatorul din Angolola şi de o mulţime de oamenĭ.

Cu mare greutate eĭ împuşcară un hipopotam, însă era de genul bărbătesc.

A doua zi vênătoriĭ porniră iarăşĭ la vênătoare şi răniră mortal douĭ hipopotamĭ; eraŭ de genul femenin; însă nicĭ una nu era însărcinată. Decĭ o nouă dezamăgire. La reîntoarcere lângă Sahle-Sallassi, Rochet şi a exprimat regretele sale că nu reuşise.

— Veĭ fi maĭ fericit o altă-dată, spuse regele din Choa, şi tu îmĭ veĭ procura remediul de care am nevoe.

***

Câte-va zile maĭ târziu, Sahle-Sallassi în dorinţa luĭ de a poseda minunata doctorie, rugă pe oaspetele sĕŭ de a face o nouă încercare. Un locotenent de marină franceză, d. Lefebvre, plecă cu d. Rochet. Eĭ stătură 48 de ore fără să dea de vr'un hipopotam.

In fine unul din aceste animale apăru d'asupra apeĭ; d. Rochet 'l ochi; glonţul 'l lovi mortal. Animalul furios alergă la ţĕrm şi se opri lângă vênător cu ochiĭ scoşĭ din orbite. Rochet a mărturisit că în faţa acestuĭ inamic teribil se simţi foarte rĕŭ; el ochi din noŭ cu carabina sa dar sgomotul paşilor tovarăşilor sĕĭ carĭ alergară într'ajutorul sĕŭ puse pe fugă pe hipopotam.

Vênătoriĭ urmăriră pe pachiderm; 'l vĕzură luptându-se în contra morţeĭ, apoĭ cufundându-se reveni d'asupra apeĭ. Data asta era mort. Fu târât pe uscat: era de genul bărbătesc.

Vênătoriĭ continuară expediţia lor şi a doua zi maĭ omorîră douĭ hipopotamĭ, însă tot de genul bărbătesc.

A treia zi bucuria vênătorilor fu enormă, eĭ zăriră într'un braţ al rîuluĭ douĭ hipopotamĭ şi crezură că unul din eĭ trebue să fie de genul femenin. Imediat eĭ se înşirară pe cele două ţĕrmurĭ asvîrlindu le maĭ multe săgeţĭ şi gloanţe; cu toate astea eĭ nu se sinchiseaŭ de loc. Unul din aceştĭ monştriĭ, simţind durerĭ din cauza săgeţilor, se cufundă în apă şi păru că voeşte să stea acolo la adăpostul persecutorilor sĕĭ. Infuriaţĭ aceştia împinseră pe apă un trunchiŭ de arbor şi încercară să facă un fel de punte flotantă de unde credeaŭ că pot ataca pe hipopotam.

Extremităţile trunchiuluĭ fură legate cu sforĭ. 15 oamenĭ se urcară pe trunchiŭ pe care 'l puţură îndrepta d'asupra locuiuluĭ unde se vedea hipopotamul vîrît în nisipul din fund. Vînătoriĭ 'l înţepară cu lăncile lor, animalul atuncĭ se sculă şi printr'o singură mişcare rĕsturnă trunchiul de arbore, făcênd ca toţĭ vînĕtoriĭ să cadă în apă.

Intr'un moment apa fu înroşită şi patru oamenĭ omorîţĭ.

Dintr'o lovitură hipopotamul a tăiat pe un vînĕtor drept în două; apoĭ repezindu-se cu furie spintecase pântecele altuia, rupsese braţul şi pieptul unuĭ al treilea şi sfărîmase capul celuĭ d'al patrulea.

Indată ce ceĭ-l'alţĭ vînătorĭ se putură aduna pe ţĕrm, trimiseră o ploaie de gloanţe asupra animaluluĭ care furios sfărîmă în bucăţele trunchiul de arbor.

Cu toate astea noaptea sosi fără ca vînătoriĭ să poată răni de moarte pe hipopotam; decĭ eĭ fură nevoiţĭ să înceteze lupta. Animalul profită de întuneric spre a se ascunde într'un tufiş de pe marginea rîuluĭ, unde el fu păzit de vînĕtorĭ.

A doua zi de dimineaţă când el voi să reintre în apă, o descărcare generală se făcu asupra luĭ şi Rochet d'Héricourt l'a lovit cu un glonţ drept în urechĭ. Animalul căzu.

Dar par'că era un făcut; hipopotamul pe care'l ucisese cu atâta greutate era tot de genul bărbătesc.

El trebui să se mulţumească a'ĭ tăia capul pe care'l aduse d-luĭ Duvernoy în Franţa.

Acesta l'a pus în muzĕul de istorie naturală din Paris.

F. Morans

EPISOADE DIN CALĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. I

De sigur a fost pentru mine o mare plăcere de a 'mĭ putea întinde înc'odată membrele pe sozana din salonul «Framuluĭ», de a'mĭ putea potoli setea cu limonadă şi de a lua un prînz civilizat După amiazĭ Hansen şi Nordhal s'aŭ întors cu sania mea la Iohansen ca să'ĭ ţie de urît peste noapte. Când îl lăsasem, ne învoiserăm ca el să se întoarcă cum o putea, iar eŭ săĭ trimet ajutor în cale. Câiniĭ nu 'şĭ pierdură vremea şi deja peste un ceas şi 20 minute ceĭ douĭ trimeşĭ ajunseră la cortul Iohansen. Seara sărbătoriră şi eĭ şi noĭ ivirea soareluĭ şi graduluĭ 84.

In dimineaţa următoare plecarăm 3 inşĭ ca să aducem săniile. Acum când eram pe drum spre vapor, câiniĭ trăgeaŭ cu mult maĭ bine şi am fi sosit foarte curînd pe bord, dacă nu s'ar fi format în gheaţă o crăpătură lungă al căreĭ sfîrşit nu se vedea şi care ne opri în drum.

In cele din urmă am lăsat săniile şi am reuşit să trecem cu câiniĭ pe bucăţĭ de ghiaţă peste crăpătură şi să ne întoarcem pe bord.

Erĭ am încercat de două orĭ să aducem săniile, dar noua ghiaţă ce se formase era prea subţire ca să ne putem bizui pe dînsa. Astă-zĭ însă am reuşit în sfîrşit să aducem săniile pe bord şi acum ne pregătim de călĕtorie, sperăm pentru ultima oară.

Dacă socotesc că vom face călĕtoria în timpul cel maĭ scurt posibil luând sănĭĭ uşoare şi mergênd cât ne vor ţine picioarele şi patinele de zăpadă, nu ne va merge maĭ rĕŭ presupunênd că nu vom găsi prea multe coline saŭ prea multe crăpăturĭ în drumul nostru.

Am cântărit toţĭ câiniĭ şi am ajuns la rezultatul că dacă îĭ vom maĭ nutri cu propria lor carne vom putea merge înainte vre-o 50 de zile; de oare-ce afară de aceasta maĭ avem proviziĭ pentru câinĭ pe vre-o 30 de zile, am putea să călĕtorim 80 de zile cu câiniĭ şi de sigur în acest interval va fi ceva de făcut. Afară de aceasta avem pentru noĭ proviziĭ pe o sută de zile, aceasta fac cam 220 kgr. de sanie, dacă vom lua treĭ sănĭĭ; şi avênd câte 9 câinĭ pentru fie-care sanie, lucrurile vor merge binisor.

Iarăşĭ suntem ocupaţĭ cu pregătirĭ şi îmbunătăţirĭ. Intr'acestea ghiaţa s'a maĭ mişcat puţin; s'a spart în diferite direcţiunĭ. La 7 Martie cră-

pătura ce se formase în lipsa noastră pe banchiza cea mare, se desfăcuse întinzêndu se până la orizon și se umpluse cu ghiață nouă.

E ciudat că ori unde am pus luntrea cu petrol, pretutindenĭ s'a găsit situația fatală. Și acum crăpătura s'a format tocmaĭ sub această luntre, așa că azĭ dimineață am găsit-o cu partea dindărăt în apă. Acum m'am hotărît să o spargem și să ĭĭ folosim scîndurile pentru a face niște nouĭ tălpĭ solide de sănii. Acesta îĭ va fi sfîrșitul.

Miercurĭ 13 Martie.— 84⁰ lat. nordică, 101⁰55' long. Zilele aŭ trecut iarășĭ în pregătirĭ. Acum toate sunt în regulă. Cele treĭ săniĭ staŭ gata pe gheață, maĭ solide ca orĭ când. Azĭ după amiazĭ am încercat un drum cu ele trase de câinĭ. Aŭ mers maĭ ușor cum nu se poate închipui. Mâine plecăm în sfîrșit pentru ultima oară. Soarele s'a arătat pe cer; acum avem siguranța unor zile maĭ luminoase.

Astă-seară am avut o mare serbare de adio cu multe toasturĭ iar mâine vom pleca cât se poate de dimineață presupunând că nu vom fi mahmurĭ.

Azĭ noapte am maĭ adăogat următoarele la instrucțiile pentru Sverdrup:

«P.S. Printre instrucțiunile pe carĭ le-am schițat cam în grabă în noaptea de 25 Februarie, am uitat și observ unele lucrurĭ de interes. Voi a minti numaĭ că dacă s'ar întâmpla să vedețĭ vre un ținut necunoscut ar fi de dorit să facețĭ totul ca să l explorațĭ, întru cât împrejurările vor permite. Orĭ-ce piatră, orĭ-ce soĭ de ierburĭ, mușchĭ, orĭ ce animale, de la cel maĭ mic pân'la cel maĭ mare, ar fi de mare importanță. A se fotografia și a se descrie cu deamănuntul tot ce va fi posibil. Afară de aceasta să se exploreze țărmurĭ, forma lor, întinderea, etc. Toate acestea firește dacă se vor putea face fără primejdiĭ. Dacă «Fram rămâne în ghiață, se înțelege că nu se vor face de cât scurte escursiunĭ de oare ce pentru expedițiĭ maĭ marĭ ar fi greŭ a se regăsi vaporul.

«Dacă «Fram» ar rămânea maĭ multă vreme pe acelaș loc, ast-fel escursiunĭ n'ar trebui să se facă de cât cu cea maĭ mare precauțiune și nu prea lungĭ de oare-ce nu se poate ști când vaporul 'șĭ va relua drumul și ar fi foarte neplăcut pentru toțĭ dacă echipagiul vaporuluĭ s'ar reduce și maĭ mult.

«Am vorbit de atâtea orĭ împreună despre observațiile științifice în cât nu cred de trebuință a maĭ adăoga aci și alte instrucțiĭ în această privință.

«Sunt sigur că veĭ face tot ce-țĭ va fi prin putință pentru ca expediția să se întoarcă cu o recoltă științifică cât maĭ bogată.

«Și acum încă odată 'țĭ doresc cel maĭ bun succes, și pe curînd la revedere!

Al d tale devotat
Fridtjof Nansen

Pe bordul vaporuluĭ *Fram,* 13 Martie 1895.

Inainte de a părăsi vaporul «Fram» pentru tot d'a-una, fac o scurtă descriere a dregătirilor pentru carĭ ne-am hotărît în cele din urmă și carĭ credem că vor corespunde maĭ bine scopuluĭ ce ne-am propus.

Am amintit deja despre cele douĕ caicurĭ pe carĭ le-am construit în cursul ierneĭ (aveaŭ lungime de 3.7 și lărgime de 73 centimetri; al luĭ Iohansen era adînc de 30, iar al meŭ de 38 de centimetri). Aveam nevoie de ele ca să trecem crăpăturĭ maĭ marĭ, saŭ, dacă se întîmpla să plutim pe marea deschisă.

La început, credeam că în locul acestor caicurĭ puteam să luăm pînze cu carĭ să transformăm săniile în luntri. Dar gândindu-mĕ maĭ bine, am vĕzut că tot caicurile eraŭ maĭ avantagioase.

Maĭ nainte de toate, nu cântăream de cât foarte puțin, — 8 kgr., —apoĭ era cu mult maĭ comod a lăsa gata cum eraŭ, pe apă, — pe când transformarea săniilor în luntre ar fi cerut maĭ mult timp și greutate. Afară de aceasta, cu caicurile știam să umblu foarte bine, și în tot cazul eraŭ maĭ practice pentru un drum lung, cum de sigur vream să facem la întoarcere spre țara Frantz-Iosef, fără a maĭ socoti că în definitiv eraŭ mult maĭ practice pentru pescuit și vînat.

Am vorbit de asemenea și despre săniile pe carĭ le-am pregătit pentru această expediție; aceste săniĭ aŭ fost făcute după modelul săniilor groenlandeze. Aveaŭ o lungime de 3—6 metri și lărgimea de 50 cm. Numaĭ că în loc să las tălpile săniilor late, le-am făcut maĭ rotunde, ceea ce ne-a folosit foarte mult atât la mersul, cât maĭ ales la întoarcerea săniilor. Le-am făcut în definitiv, atât de solide, în cât nicĭ una nu s'a stricat, nicĭ nu ne-a refuzat serviciul ceea ce e totul rar în or ce fel de escursiunĭ de acest fel.

De maĭ multe orĭ am vorbit de asemenea despre *îmbrăcămintea* noastră. De și după maĭ multe încercărĭ am ajuns la concluzia că hainele noastre de piele de lup eraŭ prea călduroase, totușĭ, când am plecat întâiŭ le-am luat. Am făcut însă încă odată experiența că pricinuiaŭ prea multă căldură și prea asudam în ele. Absorbind toată umiditatea corpuluĭ, deveneaŭ prea grele; la întoarcerea noastră, după cele treĭ zile cât lipsiserăm, erau așa de ude, în cât am trebuit să le atârnăm câte va ceasurĭ de asupra sobeĭ din salon ca să se usuce. La aceasta se va adăoga și altă neplăcere. Dacă purtam aceste haine maĭ multă vreme și le desbrăcam în frig, înghețaŭ așa de tare în cât era neputință să le maĭ îmbrăcăm. Urmarea acestor experiențe a fost că eŭ m'am hotărît să'mĭ păstrez îmbrăcămintea mea de lână; și Iohansen a urmat exemplul meŭ.

Imbrăcămintea noastră se compunea decĭ cam din următoarele: Pe corp douĕ cămășĭ de lână (Jäger), peste care purtam o bluză de păr de cămilă și pe urmă o altă haină, tot de lână, după moda islandeză. In locul acesteĭ haine, Iohansen a adoptat o alta, groasă și prevĕzută cu o glugă ce se putea trage peste față, după obiceiul eschimoșilor.

In picioare purtam pantalonĭ de lână și peste eĭ pantalonĭ de vînătoare și jampiere. Ca să ne păzim de vînturĭ și viscole cu zăpadă, aveam o îmbrăcăminte anume, constând dintr'o haină cu glugă, de bumbac des, și dintr'o pereche de pantalonĭ largĭ.

De mare importanță e *încălțămintea.* In loc de ciorapĭ lungĭ, am preferit ciorapĭ scurțĭ și jambiere, carĭ se puteaŭ usca maĭ ușor noaptea, pe piept, dormind. Am făcut experiență că cea maĭ bună încălțăminte pe zăpadă și la o temperatură așa de joasă, se face din piele de ren, și anume din pielea picioarelor dindărăt. Această piele rămâne în tot o'a una elastică, e călduroasă și resistentă, și se descalță și se încalță foarte ușor. Trebue însă să se umble cu multă pază cu ast-fel de încălțăminte, ca să nu se strice și noaptea, în timpul somnuluĭ, trebue să se ia seama ca să se usuce cât maĭ bine.

De câte-orĭ e ocazie, trebue să se caute a se usca, în vînt, maĭ ales pielea, care trebue întoarsă în afară. Alt-fel, părul va începe foarte curînd să cadă.

In cursul călĕtorieĭ noastre, maĭ ales la început, când frigul era puternic, ne-a fost cu neputință să le uscăm la vînt, așa că a trebuit să le ținem în picioare ca să se usuce, după ce le curățeam bine de zăpadă și de umezeală.

Pentru vremea maĭ puțin aspră pe care de asemenea trebuia s'o prevedem, am luat cizme de piele cum poartă laponeziĭ vara. Eraŭ făcute din piele de bou tăbăcită pe jumĕtate, iar talpa din piele de focă.

Unse cu o amestecătură impermeabilă, eraŭ foarte bune, maĭ ales pe vreme umedă.

Inăuntrul încălțămintelor puneam iarbă uscată, încălțând ast-fel piciorul gol, ținea foarte cald și uscat. Noaptea, iarba trebuia scoasă, scărmănată și uscată la piept saŭ în pantalonĭ. Dimineața următoare era a-

poĭ iarăşĭ bună de pus în cisme. Dar cu vremea se uzează, şi pentru o călĕtorie maĭ lungă trebuie neapărat o provizie maĭ considerabilă.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numĕrul viitor)

JULES GROS

PĂŢANIILE
Uneĭ nunţĭ pariziane în jurul lumeĭ

LIII

— Da, d-le conte, maĭ este un nu me pe care îl cunosc asemenea, şi care mi-a fost de ajuns, să cunosc proectele d-tale.

— Nu te înţeleg, doamnă!

— Aĭ să mĕ înţelegĭ, domnule!

«Te numeştĭ contele Montéguna pentru europenĭ, dar pentru rasa mea şi a d-tale aĭ luat numele eroic de «Răsbunarea».

Tînĕrul se arĕtă foarte uimit de aceste cuvinte; dar crezu că 'ĭ înţelepţeşte să păstreze tăcerea.

— Urmez, zise contesa

«Aĭ făcut planul să rĕscolĭ la Nordul şi Sudul Americeĭ toate naţiunile indiene, înainte aşa de înfloritoare şi de a le arunca asupra trădătorilor europenĭ, care ne-aŭ luat pămînturile noastre. Nu cunosc numaĭ planurile d-tale, dar şi mijloacele de acţiune.

«Timp de treĭ sute de anĭ, de la cucerirea ţĕreĭ noastre de către europenĭ, naţiunea comansă a fost depozitară uneĭ comorĭ nemărginite.

«Acea comoară compusă din diferite bucăţĭ de aur o cunosc din copilărie, am vĕzut-o şi am pus mâna pe ea, am ştiut toate schimbările de loc pe care le-a încercat, şi ştiŭ şi acum locul unde e ascunsă şi de unde aĭ hotărît s'o scoţĭ. Ştiŭ că aceea comoară 'ţĭ aparţine legitim, şi numaĭ d-ta aĭ putut să arăţĭ semnul sfînt, care trebuia să hotărască pe comanşiĭ, să ţi-o înapoaze.

— D-nă contesă tot ceea ce mi-aĭ spus e foarte adevĕrat, sper că nu viĭ ca o duşmană, afară numaĭ dacă cerĭ un preţ pentru tăcerea d-tale.

— Fi! Fi! D-le conte, nu se vorbeşte ast-fel uneĭ femeĭ, trebue să încep prin a 'ţĭ spune că eŭ sunt maĭ bogată de cât d-ta.

— Urmaţĭ d-nă.

— Aĭ hotărît nobilul meŭ frate Rĕsbunarea, de a întrebuinţa nemărginitele d-tale bogăţiĭ pentru cauza independenţeĭ Pieilor Roşiĭ, şi chiar de curênd ducêndu-te să vezĭ comoara, le-aĭ spus planurile d-tale, şi i-aĭ chemat la luptă.

«Iată cine eştĭ d-le conte; lasă-mĕ acum să 'ţĭ spuĭ cine sunt şi care e scopul, pe care 'l urmăresc.

«N'o să te mire că ştiŭ toate când îţĭ voiŭ spune că sunt fiica unuĭ fost şef al comanşilor. Tatăl meŭ se numea Lup-Bălţat iar eŭ eram numită Regina Câmpiilor.

«Am ajuns după câte-va ore de la plecarea d-tale în tribul, pe care îl părăsiaĭ şi pe care acum îl comandă Ursul-Cenuşiu; înţelegĭ dar cum am putut afla obiectul călĕtorieĭ d-tale.

«Ce 'mĭ rĕmâne de spus e şi maĭ de seamă.

«Nu'ĭ nicĭ timpul, nicĭ locul să'ţĭ povestesc istoria mea.

«Să'ţĭ fie de ajuns a afla, că după moartea tatăluĭ meŭ, împrejurările mĕ duseră în Francia, unde mĕ măritaĭ cu bogatul senior rus, al căruĭ nume îl port.

«Am rĕmas vĕduvă şi soţul meŭ lăsându-mĕ moştenitoare universală, am ajuns una din cele maĭ bogate persoane din lume.

«De atuncĭ un singur gând 'mĭ frământă mintea ca şi frate meŭ răsbunarea, am înţeles toată nedreptatea făcută de Albĭ neamuluĭ meŭ.

«După ce mi am regulat afacerile mele băneştĭ, am luat drumul spre America, foarte hotărîtă să'mĭ jertfesc averea, inteligenţa şi energia mântuireĭ şi independenţeĭ fraţilor.

«Aĭ luat numele de Rĕsbunarea, eŭ mĕ numesc Liberatorul!

«Vreĭ d-le conte, să unesc silinţele mele cu ale d-tale bogăţiile cu ale d-tale, ca să urmărim împreună acelaş scop?

In toate femeile din lume, este o comedianţă Fosta Atala îşĭ improvizase discursul şi nu gîndea un cuvînt, din cele ce spunea. Puse însă atâta foc în cuvintele eĭ, şi ochiĭ îĭ aruncaŭ fulgere, iar obrajiĭ eĭ împurpuraţĭ o arătaŭ şi maĭ frumoasă.

Tînĕrul conte absorbit de vederea atâtor farmece, şedea în uimire în faţa aceşteĭ femeĭ ciudate, care în câte va minute cucerise întreaga luĭ fiinţă.

— Aştept rĕspunsul d-tale, d-le conte, îĭ zise fermecĕtoarea cu un glas nespus de blînd.

— Mĕ întrebĭ, d-nă, dacă mĕ învoesc să întovărăşesc soarta mea de a d-tale, silinţele mele de ale d-tale?

«Intreabă pe un osândit, dacă voeşte raiul! Sunt al d-tale, d-nă contesă, trup, suflet şi minte. Porunceşte, voiŭ asculta ca un rob, arată o dorinţă, voiŭ da două-zecĭ de vieţĭ, ca să o împlinesc.

— Atuncĭ e o afacere încheiată, zise tînĕra femee cu un ton vesel. De acum între noĭ nu va maĭ fi nicĭ conte, nicĭ contesă, dar doĭ fraţĭ indienĭ uniţĭ până la moarte, şi hotărîţĭ a înfrunta totul pentru a reda fraţilor noştri nenorocitĭ fericirea şi independenţa.

Eşind de la aceasta primă întîlnire, d-na contesă Orlinof, scrisese luĭ Dik Moore, scrisoarea, pe care o cunosc cititoriĭ, şi unde semnatarul dădea întêlnire americanuluĭ, la otelul Gailhard de la San-Francisco.

Să lăsăm pe conte şi contesă şi să ne întoarcem iar la tabăra d-luĭ Million.

Iarna se trecu, am spus, în cea maĭ adîncă monotonie. Numaĭ vînĕtoriĭ maĭ găseaŭ distracţie şi amorezaţiĭ, carĭ nu se plictisesc în orĭ ce parte a pămêntuluĭ se găsesc.

In sfîrşit frigul se maĭ slăbi, zilele se măriră şi soarele începu să stea maĭ mult pe orizont.

Toată lumea era îngrijată, căcĭ înţelese că vînătoriĭ absenţĭ îşĭ păstraseră sania, şi se vor folosi de acest timp, ca să se întoarcă.

Intr'adevĕr, aşa se şi întêmplă.

Spre sfîrşitul luĭ Aprilie, într'o dimineaţă, se vĕzu în depărtare pe zăpadă un punct negru, în care ochiĭ exersaţĭ aĭ luĭ Cioc-de Vultur, recunoscu o sanie.

In sfîrşit sosiră traşĭ, nu de doĭ renĭ, dar de două zecĭ de câinĭ marĭ pe carĭ Guilom îĭ mâna cu un biciŭ foarte mare.

Noiĭ veniţĭ povestiră întêmplările.

Vĕ putețĭ închipui emoţiunea care coprinse pe ascultătorĭ.

D-na Champion era să leşine aproape când află toate pericolele la care fusese expus bărbatul sĕŭ înainte şi după furtună.

Unchiul Milion vĕzînd strînşĭ pe toţĭ, spuse că nu vor întîrzia cu plecarea.

Hotărîră să meargă spre San-Francisco, unde trebuia să se ducă Dik Moore, după invitaţia liberatoruluĭ.

Plecară. Cioc de-Vultur cu o escortă de câţĭ-va indienĭ îĭ însoţiră, pênă ce 'ĭ scoaseră din pădurile lor, şi ajunseră în locurile civilizate şi cu drumurĭ de fier. Totuşĭ nimenĭ nu vru să părăsească furgoanele, şi 'şĭ urmară drumul ca şi până aicĭ.

Prin Iunie ajunseră la Montreal.

Toată caravana se duse la *Masonie Hall*, unul din cele maĭ vechĭ şi maĭ frumoase otelurĭ din America.

Oraşul e foarte frumos şi unul dintre cele maĭ industriale din împrejurimĭ.

Inainte de a'şĭ urma drumul spre capitala Californieĭ, d. Dik Moore propuse cucoanelor o preumblare în împrejurimile oraşuluĭ.

Un vaporaş «Vulturele» care făcea serviciul între Montreal şi Beauharnais, acostase în cheiŭ şi deja o lume întreagă sta pe terasă pentru plecare.

Pe când cucoanele se aşezaŭ pe scaune în cerc, domniĭ la spatele lor îşĭ preparaŭ lornioanele.

Vaporul luneca cu repeziciunea uneĭ săgeţĭ pe fluviŭ.

Sosiră la China, după ce aŭ trecut pe sub un pod Victoria. Acolo vaporul chiar când era să se îndrepte spre cheiŭ fu nevoit să se oprească.

Maĭ multe «colivii» indiene stăteaŭ în cale.

Coliviile acelea sunt nişte bărcĭ imense cu pînze, compuse de bucăţĭ de lemne de construcţiĭ, şi pe care le conduc indigeniĭ.

Femeile în coliviĭ stăteaŭ jos, iar bărbaţiĭ în picioare vîsleaŭ.

Capetele lor eraŭ împodobite cu cercurĭ de oţel şi pene, restul hainelor se compuneaŭ din pieĭ de animale sălbatice şi de lungĭ haine roşiĭ acoperite de ornamente.

Limbagiul lor diferit de al Corwilor, Linzilor şi al Castorilor era aspru, gutural, ciudat.

Părea că se ceartă când vorbesc.

Când vaporul ajunse lângă pămînt sălbateciĭ se îndreptară şi eĭ spre mal.

Prezenţa europenilor nu-ĭ sfiĭ de loc; căcĭ fără a băga în seamă atenţia, care li se da, bărbaţiĭ începură a strînge parĭ şi coajă de ulm şi începură a construi rigwane, pe când femeile tăiaŭ lemne, să facă focul.

Unchiul Petruş telegrafiase otelului Regineĭ sosirea musafirilor şi ceruse să li se pregătească o masă bună.

După masă plecară cu toţiĭ să viziteze împrejurimile.

In jurul satuluĭ China se desfăşoară frumoase şi rodnice plantaţiunĭ exploatate de canadieniĭ stabiliţĭ acolo din tată în fiŭ.

Mica trupă ajunse de odată într'un luminiş încântător, în care se ivi pe neaşteptate o fermă foarte frumoasă situată în mijlocul uneĭ livezĭ, în faţa uneĭ insule fermecătoare a căror ramurĭ de copacĭ, carĭ formaŭ ca o coroană verde, se plecaŭ până în apă.

Guillaume Novet fu însărcinat cu misiunea delicată de a cere ospitalitate în această fermă.

Se întoarse plin de bucurie.

Casa era a unuĭ canadian de origină franceză, care nu maĭ putea de bucurie a primi la el compatrioţĭ.

Indată fu pusă o masă pe o terasă, de unde mîncând, se putea vedea frumoasele împrejurimĭ.

In sfârşit se întoarseră îndărăt în China, de unde vaporaşul «Fluturel» trebuia săĭ ia seara.

La otel luară o cină, compusă ca toate cinele americane din carne fiartă, carne friptă, carne sărată, slănină, cartofĭ, varză, ceaiŭ, cafea; după masă porniră spre Montreal.

In drumul către San-Francisco e şi cascada Niagara.

Se hotărîră să se oprească s'o vază.

Se imbarcară pe un vas, trebuia să facă o călĕtorie de patru-zecĭ şi opt de ore.

Se opriră la Toranţo, de acolo luară un vapor, care avea săĭ debarce la Lewiston. De la Lewiston un omnibus făcea serviciul până la Niagara.

Otelurĭ sunt foarte multe acolo; maĭ multe de cât orĭ unde.

Satul Niagara îşĭ datoreşte existenţa turiştilor, care în fie-care an, vin în numĕr mare din toate părţile pământuluĭ să viziteze această minune a natureĭ.

Se începu inspecţia Niagareĭ printr'o vizită la insula Caprelor, care tae cursul fluviuluĭ ceva maĭ sus de cascadă.

— Repeziciunea extremă a apelor, zise d. Fontaine, făcea să fie privită ca o iluziune planul de a construi un pod, care să lege această insulă cu continentul. Vedeţĭ dar că nimic nu'ĭ cu putinţă geniuluĭ omenesc fiind-că aţĭ şi trecut podul şi sunteţĭ la umbra copacilor din insulă.

LV

Niagara

In acel loc adîncimea apeĭ nu trece de douĭ metri dar iuţeala curentuluĭ nu'ĭ maĭ puţină de optspre-zece valurĭ pe secundă.

Suprafaţa insuleĭ Caprelor e de şeapte-zecĭ ariĭ de pământurĭ excelente.

Un drum bun de trăsurĭ brăzdează insula în diferite sensurĭ.

Treĭ insule numite treĭ surorĭ, care seamănă cu treĭ coşurĭ de verdeaţă, şi legate prin podurĭ rustice de insula principală, formează un fel de post înaintat în mijlocul repezilor şi îngăduesc contemplarea în toată măreţia lor sĕlbatecă.

Aproape de acolo, o cărăruşă duce de-adreptul la locul numit, nu ştiŭ de ce, potceavă.

Maĭ este încă un alt post de observaţie foarte plăcut turiştilor; e insuliţa Luneĭ, atârnată chiar d'asupra prăpăstieĭ.

Toţĭ rĕmaseră multă vreme ca împetriţĭ în faţa sublimităţilor acestuĭ spectacol supra-natural.

D-ra Fontaine rupse tăcerea adresându-se tatăluĭ sĕŭ:

— Se ştie oare ce va să zică acest cuvênt aşa de sonor şi de armonios de Niagara?

— De sigur, rĕspunse savantul. E un cuvênt indian, care vrea să zică: «Tunetul Apelor.»

Călăuzele spuseră vizitatorilor să meargă să viziteze «Pimniţa Vînturilor», care vin sub cascadă chiar, adică sub curba pe care o face ea căzênd.

De sigur d-nele nu fură luate, numaĭ vînătorĭ pot cerca, fără multe pericole, o ast-fel de aventură.

Unchiul Petruş, doctorul Leroux şi d. Fontaine plecară dar să ducă la otel cucoanele.

Tineriĭ şi întreprinzătoriĭ escursionişti se îmbrăcară în haine de cauciuc, acoperindu-se fie-care din cap până în picioare, şi porniră spre fundul prăpăstieĭ printr'o scară în spirală.

Apoĭ apucară pe o cărăruşă strimtă şi lunecoasă, scobită în stîncă, şi care îĭ duse în curând chiar la spatele cădereĭ apeĭ.

Se găsiră atuncĭ într'un fel de peşteră, unde elementele păreaŭ în revoluţiune.

De o parte, apa, care se aruncă pe pământ cu atâta vuet, că poţĭ să 'ţĭ rupĭ plămâniĭ vorbind şi nimenĭ nu te va auzi.

Lumina, care poate trece prin păturile lichide e aşa de spălăcită că abia poţĭ vedea unde puĭ piciorul. Apa sfărâmată în picăturĭ microscopice coprinde vidul nemărginit şi cade iar în cascadele de a lungul stîncelor formând peretele din fund, şi în părâiaşe pe pereţiĭ care slujesc drept podele.

Te simţĭ paralizat, zăpăcit, orbit, înăbuşit. Ceĭ maĭ vitejĭ nu pot sta în iadul acesta de apă pulocrizată.

De acolo se întind numeroase stîncĭ, care se ghicesc după sgomotul înăbuşit şi groaznic, pe care 'l daŭ răsunând.

Intunecimea desăvîrşită care domnea acolo, stînca neagră, care se ridica în cascade pe cap, mugetul groaznic al meseĭ de apă formaŭ un obiect de groază.

Călĕtoriĭ ieşiră de acolo uzĭ până la piele, cu toată haina lor prezervativă.

Maĭ stătură câte-va zile pe loc apoĭ se hotărîră a se duce la Chicago.

— Ce drum vom lua, întrebă d. Dik Moore.

— D'apoĭ, drumul de fer, rĕspunse unchiul Petruş.

După masă se suiră fie-care în omnibusul oteluluĭ şi porniră la gară.

In toate otelurile din America se poate face o rînduială pentru călĕtorĭ, fără să maĭ aĭ grijă de alt ceva de ora plecăreĭ trenuluĭ.

Un «pulmancar» fusese închiriat pentru acest drum.

Nimic maĭ bine închipuit de cât aceste vagoane de lux, carĭ seamănă maĭ puţin cu un tren de cât cu un otel mobilat.

Ziua, sunt saloane spaţioase cu canapele moĭ, aşezate faţă în faţă.

Când se înoptează, un negru de serviciŭ desface aceste canapele şi pleacă peretele superior al vagonuluĭ.

Scoate de acolo perniţe, cuver-

ture, cearşafurĭ, perdele, pe care le rîndueşte repede.

In maĭ puţin de o jumĕtate de oră aceste canapele sunt transformate în paturĭ de dormit, aşezate în două caturĭ.

Celea de jos se fac din canapele, iar cele de sus es dintr'un fel de oblon din părete, care l'a ţinut închis în timpul zileĭ.

Dimineaţa la sculare, călĕtoriĭ îşĭ găsesc încălţămintele văcsuite.

In sfîrşit, după două zile de drum, ajunserăm la Chicago.

LVI

Intâlnirea cu P. Duther

Fie-are sătul de a fi stat închis atâta vreme, arătară dorinţa de a merge la otel pe jos, ca să poată vedea în acelaş timp şi oraşul.

Chicago, datează numaĭ de la 1830, când era o simplă adunare de bordee de lemne.

După două-zecĭ de anĭ, avea deja 60.000 locuitorĭ şi acum are 500.000.

In Octombrie 1871 fu distrus de un incendiŭ, un sfert din întinderea luĭ, dar oraşele din America aŭ privilegiul de a renaşte din cenuşa lor maĭ frumoase şi maĭ înfloritoare.

Astă-zĭ, cea maĭ mare parte din oraş e acoperit cu case, numaĭ icĭ colea a maĭ rĕmas câte un loc gol

Trecură prin mahalaua afacerilor, compusă din case marĭ cu cincĭ caturĭ, toate admirabil decorate şi sculptate.

Trotuarele maĭ cu seamă atrăgeaŭ atenţia preumblătorilor.

Se compun din două felurĭ foarte distincte:

Primul e făcut din ochiurĭ de sticlă încadrată în fer, de la acestea primesc lumină subsolurile.

Al douilea larg de peste treĭ metri, e format din lespezĭ lungĭ de douĭ metriĭ.

In mahalalele maĭ sărace trotuarele sunt de lemn, dar tot-d'a-una sunt maĭ înalte mult de cât strada.

Ajunseră în sfîrşit la otelul Sherman, unde aveaŭ să tragă.

După ce dejunară Moore luă pe Champion să 'l ducă în aşa numită valea d'Oil Creck, unde sunt numaĭ puţurĭ de păcură, care se exploatează pe o mare întindere. In sfîrşit se opriră la oraşul Oil-City. Acolo trăseseră la otelul «Great-Western».

Când să 'şĭ scrie numele în registre fură foarte surprinşĭ citind:

«D. Petre Duther, călĕtor francez şi soră-sa.

D. Champion întreabă pe dată:

— Acest călĕtor a venit de mult?

— E aicĭ numaĭ de azĭ dimineaţă.

— Credeţĭ că aş putea să 'l vĕd?

— Nu acum, că a plecat de un ceas.

— Domnişoara, soră-sa a eşit de asemenea?

— Nu domnule, s'a dus în odăile eĭ unde de sigur se odihneşte.

— Foarte bine, când se va întoarce d. Duther, să 'ĭ daĭ cartea mea de vizită, şi să 'ĭ spuĭ că aş fi fericit să'l vĕd.

Ceĭ douĭ tovarăşĭ intrară în odaia lor şi abia isprăviseră de îmbrăcat când auziră bătând la uşă.

— Intră! zise d. Champion.

Indată se ivi d. Petre Duther care alergă înaintea prietenuluĭ sĕŭ, pe care 'l îmbrăţişă cu căldură.

— Ce fericire că te întâlnesc, zise el.

— Şi eŭ nu sunt maĭ puţin fericit, zise Champion, dar dă 'mĭ voie maĭ întêĭ să 'ţĭ prezint pe prietenul d. Dick Moore. E un Jankeu care ar merita să fie francez.

— Foarte mulţumesc pentru compatrioţiĭ meĭ, rĕspunse Moore, apoĭ întinse prieteneşte mâna luĭ Duther.

— Dacă n'am onoarea de a fi cunoscut de d. Moore cel puţin sunt unul dintre sinceriĭ luĭ admiratorĭ, zise Duther.

— Dar de unde mĕ cunoştĭ.

— Crezĭ că de când a sosit aicĭ nunta prietenuluĭ Champion, mi-a rĕmas vre-o întâmplare de a eĭ necunoscută.

— Da! Da! întrerupse inginerul, relativ la asta chiar am o explicaţie cu tine.

— Vorbeşte sunt gata să 'ţĭ rĕspund.

— De ce ne-aĭ răpit pe d-ra Allard?

— Presupune că pentru că o iubesc şi nu pot să mĕ resemnez s'o vĕd măritându-se cu un altul.

— O iubeştĭ! O iubeştĭ! Nu 'ĭ un motiv s'o sileştĭ să te iubească.

— Cine spune că o silesc?

— Cine să spuie? dar ce însemnează s'o furĭ dintre noĭ, să o despărţeştĭ de toţĭ ceĭ care o iubesc.

— Mărturisesc, rĕspunse zîmbind exploratorul, că până aicĭ parĭ a avea dreptate?

— Până aicĭ? Dar cum numeştĭ acel duel sălbatec, în care nenorocitul Emil a fost aşa de aproape de moarte.

— Opreşte! un duel e o luptă dreaptă.

— Fie! dar cum să numim starea asta de captivitate, în care ţiĭ pe Clementa.

— Aicĭ începe greşeala ta, şi aĭ să vezĭ acum cum mĕ calomniezĭ.

— Cum aĭ să facĭ, ca să mĕ convingĭ?

— Voiŭ întrebuinţa mijlocul cel maĭ simplu din lume, voiŭ aduce mărturia d-reĭ Allard.

— Cine 'mĭ spune că nu va vorbi sub presiunea uneĭ groaze, uneĭ ameninţărĭ saŭ orĭ căreĭ alte violenţe.

— Prietene, îţĭ voiŭ trimite pe pe d-ra Allard; va veni să te viziteze singură. Până atuncĭ îţĭ voiŭ spune că e liberă cu desăvîrşire, şi dacă va dori să te urmeze, nu mĕ opun de loc

Ceĭ treĭ prietenĭ se despărţiră, dîndu şĭ întâlnire la masă.

După câte-va clipe d-şoara Allard se prezintă la rîndul eĭ şi sări de gîtul luĭ Champion, care după ce o sărută, o prezintă luĭ Dik Moore.

— Ah! prietene, ce fericită sunt că te văd, zise ea.

— Dar eŭ oare, cât bine-cuvintez întêmplarea, care ne-a întîlnit.

— Dar nu'ĭ o întêmplare, zise ea.

— Cum asta?

— D. Duther a fost înştiinţat că aveţĭ să venitĭ în ţara uleiuluĭ.

— Cum? de cine? cine a putut şti?

— D. Duther ştie tot! e un vrăjitor.

Cuvintele acestea fură spuse cu un ast-fel de acent de convingere, că ceĭ doĭ prietenĭ isbucniră într'un hohot de rîs.

— As fi ispitit a te crede, dragă Clementă, dacă tot ce ne-a spus d. Duther ar fi adevĕrat.

— Ce v'a spus?

— Că nu se opune la reîntoarcerea ta printre noĭ, şi nu întrebuinţează nicĭ o violenţă faţă de d-ta.

— Foarte adevĕrat.

— Aşa dar vreĭ să te întorcĭ cu noĭ?

— Oh! n'am spus asta.

— Te rog dragă Clementă, în numele prieteniеĭ ce aĭ pentru scumpa mea Iulia, în numele dragosteĭ care o are unchiul pentru d-ta, spune'mĭ tot adevĕrul.

— Intreabă mĕ şi 'ţĭ voiŭ spune.

— Nu ne maĭ iubeştĭ?

— Dumnezeŭ mie e martor că nu trece o zi fără să mĕ gândesc la d-voastră.

— Atuncĭ, bietul Emil, nu'l maĭ iubeştĭ?

— Nu voiŭ fi nicĭ odată femeea d-luĭ Emil.

— Atuncĭ iubeştĭ pe altul, pe Duther?

— Domnule Ernest, îţĭ jur pe memoria părinţilor meĭ, că nu iubesc pe d-l Duther în sensul, în care îmĭ vorbeştĭ, îţĭ spun că nu iubesc pe nimenĭ, şi că nu mĕ voiŭ mărita nicĭ odată.

— Spune de ce?

— Ah! iată, nu pot spune. E un secret, dar nu'mĭ aparţine.

«E destul să'ţĭ spun că de geaba te-aĭ încerca să mi'l smulgĭ?

— Bine, fie. Dar tot taina asta te face să staĭ cu dînsul, cu toate prejudecăţile lumeştĭ, cu un tînĕr, pe care zicĭ că nu'l iubeştĭ.

— Şi asta e un secret, dar cum e numaĭ al meu pot să ţi'l spun.

— Nu vroiŭ să mĕ întorc la d-l Million, fiind-că des Rivières e acolo, şi nu vroiŭ să mĕ întâlnesc cu dânsul.

— De ce nu vreĭ?

— Fiind-că mi-ar fi teamă să'l maĭ

iubesc, rĕspunse fata așa de încet că cei doui prieteni abia auziră.

Duse amândouĕ mâinele la obraz și plânse.

— Clemenţă! Dragă Clemenţă! nu plânge, te rog, strigă d. Champion. «Clemenţă, dragă Clemenţă! nu, nu mai plânge, pe cinstea mea că nu te mai întreb nimic.

După câte-va suspinuri, pe care tînĕra fată se silea să le stăpânească, începu să se însenineze.

Aproape veselă urmă:

— Știŭ bine că acolo are să mĕ judece foarte rĕŭ; toată lumea va spune că sunt ușuratică, capricioasă și fantastică dar mĕ resemnez dinainte și nimic nu mĕ va face să'mi schimb hotărîrea. Sunt sub protecţiunea d-lui Petre Duther, care s'a arătat tot-d'auna cel mai bun dintre amici, cel mai delicat dintre oameni. Voiŭ rămânea sub protecţiunea lui până ce'și va isprăvi misiunea și mĕ va duce în Francia.

Când toţi se întâlniră la masă, ori-ce nor dispăruse.

XLII

A dou-zi cei doui prieteni se întoarseră la Chicago.

Porniră apoi cu toţii la San-Francisco. Acolo traseră la otelul *Cliff-house.*

Abia sosit Dick Moore dădu o telegramă Liberatorului după cum se înţelesese, la care primi alta că e așteptat imediat.

(Va urma)

RICHARD BURTON ȘI LADY ISABELA

I

Intr'una din zilele de toamnă ale anului 1853, într'unul din cuartierele aristocratice ale Londrei, pe o terasă a unui palat magnific, ședea privind la cavaleri și pietoni ce treceaŭ pe șoseaua alăturată, o tînĕră de vre-o 17—18 ani, de o frumuseţe rară. Ea se numea o Isabela și descindea dintr'una din cele mai ilustre familii din timpul feudalităţei.

Cu capul rezemat în palmă, privind fix, în gol, și nevĕzînd nimic, ea era cufundată în visuri, ca și hipnotizată, când o voce care pornea de la intrarea terasei, o deșteptă din meditaţii și ea se întoarse să vadă cine este.

Era o ţigancă bidinăreasă care, rătăcind din oraș în oraș, din tîrg în tîrg pe lângă vînzarea de bidinele, mai practica și ghicirea cu bobii și cu ghiocul.

— Să'ţi ghicesc ursita cu bobii, Lady!... zise ea apropiindu-se.

Isabela, care fusese crescută într'o monăstire de călugăriţe, era foarte superstiţioasă și credea în toate copilăriile. Ea consimţi.

Ţiganca așeză bobii, descântă, bombăni, apoi zise între altele:

— Te vei mărita cu un om din tribul nostru, Lady! El va fi fără avere și vei trăi cu el ca și o ţigancă, rătăcind continuŭ prin lume, mâncând pâine uscată și adăpostindu-te sub cort.

In urmă ţiganca, după ce primi câţi-va bani de la fată, plecă...

II

Peste câte-va luni, Isabela, aflându-se cu părinţii, fraţii și surorile sale, la Boulogne-sur-Mer, se întâlni pe ţĕrm cu un necunoscut, înalt, cu buzele groase, oacheș, cu pĕrul negru, creţ și lânos, cu ochii scînteietori. Acesta era Richard Burton, supus englez, însă de origină ţigan.

Dînsul, cel d'intâiŭ European, făcuse, deghizat în derviș, spoit pe obraz și pe ochi cu funingine, pele rinagiŭ la Mecca. Și nu odată scăpase el de la moarte, mulţumită numai limbei Arabe, pe care o cunoștea perfect, și Coranului, pe care îl știa pe de rost ca și un hoge Mohamedan.

— Iată omul care mĕ va lua de soţie!... zise liniștită Isabela surorei sale care o însoţea la această preumblare.

— Nebuno!... Tu nu'i știi nici numele, nici origina, nici de unde vine!...

— El îmi va fi bărbat, privirile noastre ne aŭ însoţit.

Peste puţin, întâmplarea făcu ca, la un bal, Burton să se afle în faţa frumoasei Lady, și amêndoui își jurară că vor fi unul al altuia. De oare ce însă Burton era ţigan, sărac și atheŭ, familia Isabelei cerca să se opună.

— Răbdarea mea va învinge—zise simplu Isabela.

«Mai bine o coaje uscată de pâine într'un cort cu tine—urmă ea adresându-se lui Burton, de cât o diademă de împărătească!...

— Voiŭ pleca în Africa—rĕspunse Richard—ca să ajut la descoperirea isvoarelor Nilului, și mĕ voiŭ reîntoarce celebru, demn de mâna ta.

IV

In 1854, Richard Burton, în tovărășia căpit. Iohn Hanning Speke, plecă din Europa, trecu în Persia și în India, apoi, din Bombay, la 2 Decembrie 1856, plecă, pe corabia de rĕzboiŭ «Elphinstone», și se îndreptă spre Zanzibar.

Vizită Usambara, têrgul Fuga, unde ședea sultanul Kinuerc, descoperi lacul Victoria-Nyansa — isvorul principal al Nilului—descoperi lacul Tanganika, trecu prin mii de pericole de moarte, și în 1859, șase ani aproape de când plecase din Europa se întoarse în Anglia cu onoare și —după cum spusese dînsul chiar — demn de mâna Ladey Isabelei.

V

In cursul atâtor ani cât Richard lipsise din Europa, Isabela, deși mulţi principi, duci, lorzi, o ceruseră în căsătorie, preferă să aștepte cu răbdare pe omul ales de dînsa.

In fie-care seară, ea scria pe un caiet—care în cele din urmă numĕră câte-va mii de pagini — resumatul tutulor faptelor petrecute în Europa în lipsa lui Burton, pentru ca acesta, reîntorcêndu-se, să afle tot ceea ce se întâmplase în lipsă'i cu restul neamului omenesc.

VI

Reîntors, Richard Burton devenit acum celebru, fu cununat cu Lady Isabela. Proorocirea ţigăncei bobărese se îndeplinea!..

Imbogăţit de imensa zestre ce 'i adusese soţia sa, putu acum să călĕtorească ori unde voia.

Și Isabela, entusiazmată, îl urmă pretutindeni: în Egipt, în Arabia, în Syria, în India, pe coastele Africei, în Brazilia.

Imbrăcată bărbătește cu pușca și pumnalul în mâini, ea trecea drept fratele saŭ fiul lui Burton prin mijlocul triburilor sĕlbatice ce întâlneaŭ.

Ea născută nobilă, bogată, visitoare, trăind în palate și vile măreţe, obicînuită să calce pe covoare persiane, însoţea acum pe nomadul ei bărbat, în toate părţile, în toate pericolele și luptele, vîna alături cu dînsul prin pădurile virgine, dormea în cort, mânca puţin și prost dar era tot-d'a-una mulţumită, putem zice chiar fericită.

VII

Richard Burton murind, Isabela începu să trăiască foarte retrasă.

Acum doui ani, muri și dînsa.

Ea fu înmormîntată în ziua de 22 Martie 1896 în cimitirul Mortlake (Londra) alături cu bărbatul sĕŭ.

Peste mormîntul sĕŭ fu pus un monument de marmoră în formă de cort ţigănesc.

Const. A. Ștefănescu.

Numĕrul 39 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Marţi 24 Martie corent.

Mica publicitate

5 Banĭ cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest numĕr un spațiŭ în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 banĭ cuvîntul, anunciurĭ de oferte și cererĭ de funcțiĭ; închirierĭ și vînzĕrĭ de case, locurĭ, etc.; oferte și cererĭ de banĭ; cererĭ și oferte de profesorĭ, guvernante, administratorĭ de moșiĭ, bone, servitorĭ, servitoare, etc.; corespondențe, etc.

Premiile noastre pentru Martie

După cum am anunțat, la zi întêiŭ a fie-căreĭ lunĭ acordăm tutulor abonaților ziaruluĭ *Universul* politic prin tragere la sorțĭ, treĭ premiĭ constând în obiecte de valoare.

Iată cele treĭ obiecte pe carĭ le acordăm la 1 Aprilie a. c.

1) O elegantă etajeră de metal;
2) O cupă de metal bronzat;
3) O masă cu serviciŭ complect de fumat.

La aceste premiĭ vor concura toțĭ abonațiĭ actualĭ aĭ ziaruluĭ *Universul* politic, precum și toate persoanele carĭ se vor abona la *Universul* până în seara de 31 Martie a. c.

A se vedea costul abonamentuluĭ, precum și cele-l'alte premiĭ pe carĭ le acordăm pe pag. 2.

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul II.—No. 39. 5 BANI IN TOATA ŢARA Bucureşti, Miercurĭ, 25 Martie, 1898

ZIARUL CĂLĔTORILOR
ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « ½ « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORILOR
apare de 2 orĭ pe sĕptămână
MARŢEA şi VINEREA

IN PUSTIILE ARGENTINEI. — (Vezĭ explicaţia)

In pustiile Argentineĭ

In Argentina sunt nişte proprietăţĭ imense sub numele de *estancias*, din care unele maĭ marĭ de cât un district întreg de al nostru, şi în care oamenii nu se ocupă de cât cu creşterea vitelor. Acum câţĭ va anĭ în *estancia* generaluluĭ Urquisa, situată în provincia Entre-Rios, se aflaŭ 4000 de caĭ, 22.000 pe boĭ şi 1.200.000 de oĭ.

Cu toate astea însă şi pustiurile ţin un mare loc, ast-fel sunt Pampa şi marele Chaco.

Pampa maĭ ales e desertul cel maĭ mare şi e compus din două părţĭ: Pampa de Nord se întinde pe un pământ băltos. Apele sunt verzĭ şi exală un miros puturos. Pampa de sud însă nu e umed de loc şi prezintă un loc admirabil de păşune.

Pentru supravegherea pustiuluĭ Pampa sunt nişte forturĭ micĭ aşezate pe diferitele puncte ale granițeĭ. Casele marilor proprietarĭ aŭ şi ele aspectul unor micĭ forturĭ şi poate că aduc maĭ marĭ serviciĭ de cât forturile întreţinute de Republică.

Călĕtorul care se aventurează prin pustiul Pampa, trebue să umble maĭ multe poştiĭ până să dea de un sat. De aceea surprinderea luĭ e foarte plăcută când zăreşte de departe zidurile albe ale uneĭ case ale vre-unuĭ proprietar de *estancia*.

Aceste locuinţe sunt înconjurate de un zid înalt în jurul căruia se află săpat un şanţ adînc.

La fie-care din aceste case se află un turn din vîrful căruia o santinelă dă mereŭ semnalul sosireĭ prietenilor saŭ maĭ ales al duşmanilor, carĭ sunt indieniĭ jefuitorĭ.

Pe terasele turnuluĭ se află drapelul Confederaţieĭ argentine (alb şi albastru), care în caz de pericol e înlocuit printr'un drapel negru. Tot pe această terață se maĭ află şi treĭ saŭ patru tunurĭ, carĭ staŭ încărcate ziua şi noaptea.

Garnizoana e formată din toţĭ păstoriĭ şi servitoriĭ uneĭ *estanciĭ* şi maĭ ales din *gauchos*, păstorĭ hispano-indienĭ, carĭ sunt primiĭ cavalerĭ din lume.

La picioarele Cordilerilor din Chili, argentiniĭ construiseră maĭ multe forturĭ spre a ţine pe indienĭ în respect şi spre a'ĭ face să se retragă spre sud. Aceste lucrărĭ supĕraŭ foarte tare pe triburile devastatoare ale Poyuchilor, Huillchilor şi Panquelilor, obicĭnuiţĭ a duce pe aci vitele pe carĭ le furaŭ şi pe carĭ le vindeaŭ apoĭ în Chili.

De curînd fusese ridicat unul din aceste forturĭ care n'avea de cât o garnizoană compusă din zece oamenĭ, şi un locotenent. Nu se poate numĕra un tînĕr italian, găsit cu două treĭ zile înainte pe lângă fort, pe jumĕtate mort de foame şi de oboseală, şi care reuşise să scape din mâinile unuĭ trib de Poyuches, care 'l ţineaŭ de peste un an în captivitate.

Acest fugar anunţase ca apropiat atacul acestor indienĭ, de la care el scăpase.

Intr'adevĕr că încă de dimineaţă livedea începuse să ardă şi, nu e nicĭ o îndoială, că focul fusese pus de aceştĭ poyuches. Tînĕrul italian a declarat că eĭ aveaŭ arme de foc. In curênd vêntul schimbându-se împinse incendiul în spre fort; această schimbare de vênt trebue să fi fost prevĕzută de aceĭ jefuitorĭ.

Locotenentul crezu că momentul ataculuĭ se apropia şi el îşĭ îndoi precauţiunile.

Totă noaptea mica garnizoană fu sub arme. Un nor gros de fum trecea pe d'asupra fortuluĭ şi se vedea înaintând pe câmpie un torent de foc. Pe cer, lungĭ liniĭ de umbră, plecând de lângă foc indica prezenţa uneĭ trupe în mişcare.

De odată argentiniĭ vĕzură lângă şanţul fortuluĭ maĭ multe grupe de poyuches.

Locotenentul ordonă să se înceapă împuşcăturile şi maĭ mulţĭ indienĭ căzură la pământ; aĭ fi putut zice că fie-care glonţ omora pe maĭ mulţĭ dintre eĭ. Asta dedea curagiŭ miceĭ garnizoane, când de odată din partea opusă santinela strigă:

— La mine! La mine!

Soldatul fusese trântit jos prin ajutorul uneĭ pieĭ lungĭ avênd la capĕt greutăţĭ de plumb şi pe care aceştĭ sĕlbaticĭ o mânuesc cu multă adresă. Atenţia tuturor fu atrasă în direcţia unde se producea acest incident, dar deja cu strigăte puternice, indieniĭ pătrunseseră în interiorul fortuluĭ.

Atuncĭ începu un măcel înspăimântător. Argentiniĭ înţeleseră că eĭ nu puteaŭ de cât să'şĭ vîndă scump viaţa şi de aceia se repeziră cu furie asupra inamicilor lor. Insă numĕrul duşmanilor era prea mare.

Italianul, care nu era înarmat, stetea la o parte, pe jumĕtate gol. In timpul captivităţeĭ sale trăsurile feţeĭ luĭ împrumutase ceva din trăsurile feţeĭ tovarăşilor sĕĭ sĕlbaticĭ. Din toţĭ ceĭ albĭ, el singur scăpă cu viaţă şi putu povesti aceste diferite incidente.

Poyuches luară toate armele, muniţiunile şi proviziunile argentinilor şi apoĭ plecară.

După câte-va zile italianul uitat de eĭ, putu să iasă din fort şi să treacă peste pustiul Pampa şi să ajungă la un loc sigur.

Constant Amero

Numĕrul 40 din «Ziarul Călĕtorilor» va apare Vinerĭ 27 Martie corent.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. I

Luaserăm de asemenea şi ciorapĭ de lînă şi de păr de om carĭ de asemenea eraŭ foarte calzĭ şi durabilĭ.

In mâinĭ purtam mânuşĭ groase de piele de lup iar alte orĭ mânuşĭ obicĭnuite de lână. Cu mânuşile trebuia să facem acelaşĭ proces de uscare ca şi cu încălţămintea. Căldura corpuluĭ e aşa zicênd singurul isvor de căldură pentru asemenea scopurĭ; noaptea trebuia să dormim împresuraţĭ de obiecte ca să le putem avea uscate ziua.

Pe cap purtam pălăriĭ de pîslă carĭ ne fereaŭ ochiĭ de lumina prea vie, şi prin carĭ vîntul trecea maĭ puţin uşor de cât prin căciulile obicĭnuite de lînă. Afară de aceasta, maĭ purtam de obiceiŭ una saŭ două glugĭ de lână; cu acest chip puteam să potrivim temperatura, ceea ce nu este fără importanţă.

La început aveam de gînd să iaŭ câte un sac de dormit de piele de viţel de ren de fie-care om; dar după experienţele pe carĭ le-am făcut, nu s'aŭ dovedit destul de calde, aşa că a trebuit să facem ca şi în Groenland, anume să luăm un singur sac dublu de ren matur. Cu acest chip se dobîndeşte o căldură maĭ mare prin faptul că sunt doĭ carĭ se încălzesc reciproc.

Afară de aceasta un sac pentru două persoane, e cu mult maĭ uşor de cât douĭ sacĭ separaţĭ. Obiecţiunea care se face în contra saculuĭ dublu, este că nu se doarme destul de bine alăturĭ, eŭ însă n'am găsit această obiecţiune fundată.

Ceea ce, după părerea mea, cred că nu trebue să lipsească într'o expediţie cu săniile, este «cortul». Căcĭ chiar dacă ar fi construit dintr'o stofă subţire, totuşĭ el oferă mult adăpost, aşa că în tot cazul e rĕsplătită greutatea transportuluĭ. Corturile pe carĭ le-am preparat pentru expediţiune eraŭ de mătase dură şi foarte uşoară; jos eraŭ pătrate şi se înălţaŭ prin mijlocirea unuĭ singur par. Pe jos aveam de întins o stofă deasă de bumbac. Intregul cort: pereţiĭ şi podeala, era cusut la un loc într'o singură bucată. Nu avea de cât o singură deschizătură mică, o crăpătură prin care ne tîram înăuntru. Ceea ce e rĕŭ, este că aproape cu neputinţă să nu ieĭ o cantitate oare-care de zăpadă cu picioarele. Această zăpadă noaptea se topeşte, din cauza căldureĭ, stofa de jos suge, umezeala şi

prin aceasta cortul devine cu mult maĭ greŭ; uscat cântărea $3^1/_4$ kgr. Vĕzênd desavantagiul acestuĭ cort, i am suprimat stofa de jos, şi 'l am făcut atât de uşor, în cât nu maĭ cântărea de cât 1, 4 kgr. Ne-a ţinut toată călătoria până în toamna anuluĭ 1895 şi tot-d'auna ne-a fost de bun folos.

Aparatul de fiert, de care ne-am folosit, avea avantagiul că consuma foarte puţin material. Cu ajutorul luĭ puteam în foarte scurt timp, nu numaĭ să ne pregătim mâncarea, ci în aceiaşĭ vreme să şi topim o cantitate îmbelşugată de apă de băut, aşa că aveam tot-d'auna cât ne trebuia. Aparatul consta dintr'un vas de fiert şi două vase de topit zăpada, şi era construit în chipul următor: In interiorul unuĭ vas circular era o căldare sub care ardea o lampă, aşa că întreaga căldură ce se desvolta, se strîngea în spaţiul dintre căldare şi vasul circular. D'asupra era un capac ermetic cu o gaură în mijloc prin care trebuia să iasă aerul cald; aci aerul întâlnea fundul unuĭ alt vas în care se topea zăpadă. După ce aerul îşĭ consuma aci o parte din fierbinţeala luĭ, era condus printr'o tablă de metal ce împrejura întreg aparatul, iarăşĭ de-a-lungul vasuluĭ circular, unde'şĭ consuma restul de căldură şi eşia prin deschizătura de jos, aproape rece.

Pentru încălzit avem un aparat Svedian de petrol cunoscut sub numele de *Primus*, şi în care petrolul înainte de a arde se transformă în vaporĭ; cu acest chip se dobândeşte o ardere aproape completă. Profesorul Torup a dovedit prin numeroase experimente în laboratorul sĕŭ, că se dobândeşte de obiceĭ 90—93% din căldura pe care ar trebui să o desvolte în chip teoretic, petroleul întrebuinţat. Un resultat maĭ mulţumitor nicĭ că s'ar putea închipui. Vasele aparatuluĭ nostru, eraŭ din argint noŭ, iar capacul, tabla din afară eraŭ de aluminiŭ. Intregul aparat dimpreună cu două pahare de tinichea, cântărea 4 kgr., iar lampa primus 800 gr. Dacă umpleam vasul circular şi vasul de-asupra cu ghiaţă în vreme ce în vasul din mijloc se ferbea carnea, dobândeam atâta apă, în cât aveam maĭ mult de cât ne trebuia pentru sete.

In ce priveşte *materialul de foc*, am ales petrolul. Spirtul care s'a întrebuinţat în expediţiile polare de până acum are diferite avantagiĭ şi maĭ înainte arde foarte uşor; dar are şi un desavantagiŭ hotărîtor şi anume că nu produce atâta căldură în raport cu greutatea luĭ ca petrolul când acesta arde complect după cum e cazul cu lămpile folosite de noĭ.

De oare-ce mĕ temeam ca petrolul să nu îngheţe, m'am gândit un moment la oleul de gaz, dar am părăsit aceasta idee, fiind-că acest gaz se evaporează foarte uşor, aşa ca e greŭ de păstrat şi afară de aceasta e şi prea explosibil.

Petrolul ne-a prins foarte bine. Am luat cu noĭ 20 de litri carĭ ne-aŭ ajuns 20 de zile în care timp am fiert de câte două orĭ pe zi.

Patine de zăpadă, am luat maĭ multe perechĭ, fiind că eram pregătiţĭ că din cauza gheţeĭ neegale se puteaŭ frînge. Le-am făcut cât se poate de elastice, bine îmbăiate în păcură şi stearină.

Trebuind să fim pregătiţĭ ca să trăim la un moment dat din ceea ce putem vîna, ne-am luat fireşte şi arme. Cea maĭ bună armă în ast fel de călĕtoriĭ e puşca ghintuită, dar fiind-că după toate probabilităţile a veam să trecem şi peste bălţĭ unde e puţină probabilitate de vînat mare, şi fiind-că trebuia să presupunem că vom avea de împuşcat şi păsĕrĭ, am crezut de trebuinţă să luăm şi puştĭ de alice.

Luarăm dar cu noĭ două ast-fel de puştĭ şi una ghintuită. Muniţia consta din 180 de cartuşe cu gloanţe şi 150 cu alice.

Am luat de asemenea *instrumente* ştiinţifice, de mĕsurătoare, pentru observaţiĭ meteorologice, etc. şi un ochean foarte bun de aluminiŭ precum şi un aparat fotografic.

Cea maĭ importantă dar poate şi cea maĭ grea problemă a uneĭ expediţiĭ cu săniile este problema proviziunilor. Deja la începutul acesteĭ scrierĭ am arătat de ce mare importanţă este alegerea alimentelor pentru ferirea de scorbut şi alte boale. Pe lângă aceasta aveam să luăm în considerare ca proviziile să fie uscate, ca să fie cât maĭ uşoare. De oare-ce, însă carnea şi peştele uscate sunt prea greŭ de mistuit, e de importanţă ca să fie transformate în formă de pulbere. Cu acest chip se ating amêndouĕ scopurile. Am luat aşa dar, numaĭ carne şi peşte preparate în acest fel. Acest fel de nutriment s'a dovedit ca foarte potrivit, dacă este cu îngrijire preparat, adică perfect uscat.

Aşa numita făină de peşte maĭ ales se păstrează foarte bine şi fiartă în apă şi amestecată cu unt şi făină saŭ cu cartofĭ uscaţĭ, dă o mâncare foarte gustoasă.

Afară de aceasta trebue să se dea atenţie şi provisiunilor carĭ să se poată consuma şi fără a fi ferte; căcĭ dacă s'ar întâmpla că materialul de foc să se piardă saŭ să se isprăvească situaţia ar fi foarte grea, în caz când n'ar exista de cât provizíĭ ce nu se pot consuma nefierte. De aceea făina pe care am luat-o cu noĭ, era preparată, aşa, ca în caz de nevoie să poată fi consumată şi fără altă pregătire. De asemenea maĭ aveam cartofĭ fierţĭ şi uscaţĭ, legume tot aşa, ciocoladă, etc. Aveam şi pâine uscată, amestecată cu albumină vegetală şi preparată înadins pentru expediţia noastră.

Am maĭ luat şi o cantitate considerabilă de unt (39 kgr.) pe care l'am îndesat aşa ca să depărtăm, după putinţă toată apa dintr'însul. Cu acest chip am câştigat şi în greutate şi tot de odată untul nu se întărea aşa de tare îngheţând.

O singură invenţie cam nenorocită, a fost că am lăsat să se pregătească un amestec de făină de carne cu grăsime vegetală (de nucĭ de cocos). Nicĭ câiniĭ nu voiaŭ s'o mănânce după ce aŭ încercat-o de vre-o douătreĭ orĭ. Aceasta se explică prin faptul că grăsimea vegetală e greŭ de digerat, şi conţine acide carĭ irită mucoasele stomaculuĭ şi ale gâtleJuluĭ.

In genere însă pot să spun că proviziile noastre aŭ fost destul de variate, aşa în cât n'am avut să suferim de nimic de ce se plângeaŭ expediţiile anterioare. De alt fel, am avut tot timpul o foame de lup, şi mâncarea ne priia în tot-d'auna foarte bine.

Farmacia noastră era un mic sac care, fireşte, conţinea numaĭ ceea ce era maĭ neapărat de lipsă: bandagiĭ pentru cazurĭ de fracturĭ, pilule purgative, tinctură de opiŭ pentru deranjare de stomac, de care de alt-fel, n'am suferit nicĭ-odată, cloroform pentru caz de amputaţie, de exemplu în caz de degerare a membrelor, câte-va sticluţe cu soluţiune de cocaină pentru aprindere de ochĭ din cauza zăpeziĭ (nicĭ aceasta n'am întrebuinţat o), picăturĭ pentru durerĭ de dinţĭ, acid fenic, iodoform, ace şi mătase pentru coaserea rănilor, un scalpel, două pense pentru artere (tot pentru caz de amputaţie) şi alte câte-va obiecte.

Din fericire, n'am avut să întrebuinţăm această farmacie. Bandajele însă ne-aŭ folosit foarte bine în iarna 1895-1896 ca fitilurĭ pentru lămpile de uleĭ. Dar şi maĭ bine se poate folosi spre acest scop phlastrul Nicolaysen din care am luat o bună provisie cu noĭ pentru cazurĭ de fracturĭ de claviculă. Pătura de ceară a acestuĭ flastru, o rădeam şi ne folosea şi ea foarte bine, pentru ungerea pînzelor caicurilor.

In *sania întâĭ*, cu caicul luĭ Nansen (18,7 kgr.), cu aparatele ştiinţifice, o parte din îmbrăcăminte, farmacia, o mică parte din provisiĭ, aparatul de fiert, o puşcă, etc. Şi cu ceĭ treĭ sacĭ de pemicam (în greutate de 108 kgr.) aveam o greutate de 245,87 kgr. în care se cuprinde şi greutatea săniеĭ însăşĭ.

In *sania doua* în care era cea maĭ mare parte a provisiilor pentru noĭ, aveam 241,8 kgr.

In *sania treia* cu caicul luĭ Iohansen, cu petrolul, cartuşele, şi iarăşĭ o parte oare-care de provisiĭ, aveam 226,8 kgr.

De un interes oare-care poate să fie şi lista câinilor noştrĭ, cu greutatea fie-căruia dintr'înşiĭ:

Kvik, 35,7 kgr.; Freia, 22,7; Barbara 22,5; Suqqen 28,0; Flint 27,5; Barrabas 28,0; Gulen 27,5; Haren 27,5; Barnet 17,7; Sultan 31,0; Klapperslanqen 27,0; Blok 26,8; Bjelki 17,3; Sjöliget 18,0; Katta 20,7; Navrifas 21,0; Livjaegeren 17,5; Potifar 26,0 Storräven 31,8; Isbjörn 28,0; Lileraeven 26,7; Kointfolket 26,0; Perpetuum 28,6; Boro 27,5; Russen 26,5; Kaiphass 31,5; Ulenka 26,0; Pan 29,5.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numĕrul viitor)

JULES GROS

PĂŢANIILE

Uneĭ nunţĭ pariziane în jurul lumeĭ

XLII

Dick Moore nu maĭ perdu de cât timpul cât se îmbrăcă, şi plecă la întâlnire.

După o jumĕtate oră sună la uşa apartamentuluĭ desemnat.

Un lacheŭ cu livrea verde brodată cu fir, veni să deschidă.

— Pe cine trebue să anunţ?

— Pe d. Dick Moore.

— Domnul vĕ aşteaptă.

Lacheul introduse pe vizitator într'un salon foarte întins.

Era cam întunerec înăuntru, aşa că venind de la lumina cea mare de afară, d. Dick Moore nu putu să deosebească nimic la început.

Un cavaler elegant se ridică şi veni în faţa luĭ, închinându se foarte politicos.

— Vĕ rog, staţĭ jos, zise stăpânul caseĭ.

Americanul salută şi se aşeză.

— Depeşile mele trebue să vĕ fi mirat? zise cu glas încet, aceĭ căruĭ i se zicea Liberatorul.

— Vĕ mărturisesc că până acum n'am înţeles nimic, rĕspunse Dick Moore.

— Şi aşteptaţĭ o explicaţie? reluă stăpânul caseĭ îndreptîndu se spre o fereastră, de la care trase iute perdelele.

Valurĭ de lumină inundară salonul.

D. Dick Moore rĕmase puţin uimit şi ca orbit de această lumină repede.

Apoĭ de odată, dădu un ţipĕt: — Attala!

— Da, Dick, Attala care vrea să te revadă şi care'ţĭ întinde mâna!

— Doamnă, rĕspunse americanul venindu'şĭ în fire, daţĭ'mĭ voe de a nu mĕ folosi de favoarea, pe care mi o faceţĭ, şi de a mĕ retrage.

— Nu! Nu! Dik. N'aĭ să mĕ părăseştĭ înainte de a mĕ asculta! strigă frumoasa indiană întinzînd mâinele rugătoare. Cer asta de la spiritul d-tale de dreptate şi de la instinctele d-tale de om galant.

— Fie! rĕspunse Dik Moore aşezîndu-se iar jos, vĕ ascult, vorbiţĭ d-nă.

— Dik, îmĭ vorbeştĭ aspru, zise Attala, dar nu sunt supĕrată pe d-ta căcĭ merit asta.

Americanul tăcu, iar Attala urmă:

— Dik sunt foarte vinovată faţă de tine, şi nu m'am gîndit nicĭ o clipă să mĕ desvinovăţesc.

Aceeaşĭ tăcere de ghiaţă.

— Cu toate acestea maĭ mult de cât orĭ cine, pot să 'mĭ aduc scuze.

Cine a vrut să mĕ aducă în Parisul acela luxos, unde se trăeşte în sînul uneĭ feeriĭ vecĭnice, unde aĭ mereŭ sufletul ameţit de toate plăcerile, unde n'aĭ un singur minut ca să te reculegĭ, unde luxul cel maĭ neînfrînat te trage într'un curent inconştient, unde trăeştĭ fără să simţĭ?

«Nu, tu Dik, m'aĭ încurajat de prieteniĭ eleganţĭ şi măgulitorĭ. Nu tu m'aĭ făcut să 'mĭ răsară în inimă dragostea de plăcerĭ lumeştĭ, vanitatea şi cochetăria?

Oh! Dik 'ţĭ aducĭ tot-d'a-una aminte de ingratitudinea şi de răul, pe care ţi-l'am făcut, nu uita cel puţin, că tu eştĭ care cel dintĕĭ pe lume, aĭ răsărit în mine floarea delicată a dragosteĭ.

Tăcu, Dik Moore rĕspunse:

— Nu, Attala, n'am uitat şi nicĭ nu voiŭ uita nicĭ binele, nicĭ rĕul pe care mi l'aĭ făcut.

«Te am iubit cum nicĭ odată om n'a iubit o femee, te-am iubit cu înfocare ca pe o sfîntă.

«Am avut în tine încrederea cea maĭ absolută, o credinţă prea oarbă vaĭ! fiind că te-aĭ folosit de ea, să mĕ înşelĭ.

«Rana pe care aĭ făcut'o inimeĭ mele e sîngerîndă şi azĭ ca în prima zi.

«Iată rĕul pe care mi l'aĭ făcut! dar n'am uitat binele.

«N'am uitat nicĭ binele pe care mi l'aĭ făcut pe când eram prizonierul tatăluĭ tĕŭ şi cum m'aĭ scăpat de moarte, dîndu-mĭ inima ta, cel maĭ scump dar, care se poate face omeniriĭ, viaţa şi dragostea!

Attala asculta pe Dik Moore, şi obrazul eĭ rĕspîndea entusiasmul la amintirile acestuĭ trecut radios.

— Dik, adoratul meŭ, zise ea punînd în glas intonările cele maĭ desmerdătoare, numaĭ de trecutul acela, ar trebui să ne aducem aminte.

«Lasă pe cel-l'alt trecut ĕl urît, să cadă în abisurile uităreĭ. Dik, refuzĭ încă de a'mĭ primi mâna?

Dik rĕmase tăcut. Apoĭ zise foarte rece:

— D nă, uitĭ să 'mĭ spuĭ istoria d-tale. Trebue să fie plină de lucrurĭ foarte interesante.

— Eĭ bine, Dik, orĭ cât m'ar costa am să 'ţĭ spun tot, şi aĭ să vezĭ că fapta mea negîndită, nu te a făcut numaĭ pe tine să suferĭ

«Când mi-aĭ destăinuit ruina ta, şi mi-aĭ făcut cunoscut planul de a te reîntoarce în America, nu m'am emoţionat de loc, căcĭ viaţa sgomotoasă de Paris începuse să mĕ obosească.

«O împrejurare neaşteptată, schimbă totul şi 'mĭ lăsă mie o remuşcare veşnică.

«M'aĭ lăsat într'o seară singură în în saloanele marchizuluĭ de Mont Leul, unde mĕ aflam singură femee într'o mulţime de bărbaţĭ, toţĭ flutturând în jurul meŭ.

«La ora 12 noaptea ne aşezarăm la masă să supăm.

«Mĕ aşezară lângă contele Orlinoff, care mĕ acoperi de măgulirĭ. Era plin de atenţiĭ pentru mine, mĕ îndopa cu prăjiturĭ şi nu'mĭ lăsa nicĭ o clipă paharul gol.

«Ştiam cât sunt de trădătoare vinurile de Champagne, şi nu beam de cât cu mare băgare de seamă, de teamă să nu mĕ ameţesc, şi să daŭ de rîs acelor domnĭ.

«Ce s'a maĭ întîmplat.

«N'am putut şti; ceea ce ştiŭ e, că cu toate că am bĕut maĭ puţin ca de obiceiŭ, mĕ simţiĭ de odată cuprinsă de un somn neînvins.

«Abia putuĭ să mĕ scol de la masă şi să mĕ ascund într'un salonaş, unde după ce mĕ închiseĭ, mĕ lăsaĭ să cad pe un divan.

«De atuncĭ nu maĭ ştiŭ nimic, atât doar că a doua-zi mĕ sculaĭ în patul conteluĭ d'Orlinoff.

«Am ţipat, am strigat, am plâns:

«— Lăsaţi-mĕ să mĕ duc din locurile astea blestemate! dar contele zîmbind, mĕ lăsă, fără a zice să'mĭ vĕrs tot necazul.

«După ce mĕ maĭ liniştiĭ începu vorba:

«— Oameniĭ, zise el, nu sunt

pânĭ pe împrejurărĭ. Este ceva maĭ puternic de cât noĭ, pe care uniĭ îl numesc Providenţă iar alţiĭ soartă. Nu te supĕra de ceea ce ţi se întâmplă de cât pe această forţă superioară.

«— D-le, îĭ ziseĭ exasperată de acest sânge rece, eştĭ un laş şi un făţarnic.

«— Ce vreĭ frumoasă doamnă? Nu pot să mĕ schimb.

«— Fiĭ sigur că veĭ plăti scump această infamie. Bărbatul meŭ e puternic şi viteaz, are să te omoare de furie.

«— Lasă, lasă! zise contele tot batjocoritor, acest bun Dick Moore nu'ĭ aşa drac pe cât se arată, n'are să se facă de rîs, căcĭ la urma urmeĭ nu 'ĭ vorba aicĭ de cât de o rĕsplată după faptă.

«— Ce vreĭ să zicĭ? strigaĭ eŭ.

«— Că Dick Moore, mi-a luat săptămâna trecută pe frumoasa Sidonia de la Operă pe care o întreţineam cu banĭ mulţĭ în vĕzul şi ştiutul întreguluĭ Paris.

«— Asta e o nouă infamie, şi n'aĭ grijă că nu te cred.

«Atuncĭ îmĭ întinse un bilet.

«— Citeşte îmĭ zise el.

«Citiĭ adre a. Scrisoarea era într'adevĕr adresată d-reĭ Sidonia de la Operă.

«Biletul conţinea aceste rîndurĭ:

«Dragă mititică,

«Mulţumesc pentru bună voinţele tale. Dar maĭ cu seamă nu povesti bătrânuluĭ rus, cum am rîs de el.

«Iţĭ trimit «parura» făgăduită. Mâine seară la tine Până atuncĭ îmbrăţişez buzele tale roze.

«— Eĭ bine, întrebă contele.

«Mĕ uitaiŭ la dată, era din ajun. Aşa dar noaptea pe care eŭ o petrecusem la contele d'Orlinoff, tu o trecuşeşĭ în braţele dantuitoareĭ

«Gândul acesta încolţi în mine o mişcare de mânie, dar înapoiaĭ scrisoare conteluĭ fără a arăta nimic, din ce simţeam.

«— Eĭ bine, ce'ĭ cu asta ziseiŭ eŭ, şi bărbatul meŭ ca şi orĭ-care altul poate să'şĭ facă fantaziĭ, care n'aŭ nicĭ o urmare. Nu voiŭ face nicĭ o dată cinstea uneĭ d re Sidoniĭ de a fi geloasă de ea.

«— Eĭ bine, d-nă eŭ nu sunt gelos, 'ĭ-am plătit cu aceiaşĭ monedă.

«— Te rog, d-le, lasă-mĕ să es de aicĭ, ce o să zică bărbatul meŭ când nu mĕ va găsi acasă.

«— Dar ce o să zică atuncĭ când va afla că aĭ fost amanta conteluĭ d'Orlinoff?

«— Vaĭ, bine zicĭ, n'are să mĕ ierte nicĭ odată, de crima altuia şi de infidelitatea involuntară, pe care 'ĭ am făcut'o, şi isbucniĭ în lacrimĭ.

«Contele ieşi, încuind uşa după el.

«După ce rămăseiŭ singură, începuiŭ a'mĭ desluşi situaţia.

«Contele rus, om fără de scrupule, jurase să'şĭ rĕzbune de necredinţele dănţuitoareĭ; amestecase un narcotic în vinul meŭ, şi puse somnul pe socoteala beţieĭ.

«La sfîrşitul serateĭ, oferise marchizuluĭ, să mĕ conducă în trăsură acasă la mine, şi m'a dus la otelul luĭ.

«Toate astea constituiaŭ o crimă ruşinoasă; dar prin ce mijloace voiŭ putea face să se pedepsească vinovatul.

«Am înţeles maĭ întâiŭ, cât de mult trebuia pentru cinstea mea, ca mânjeala să rămâie tainică.

«Dick, numaĭ Dick, ziseiŭ, va fi instruit de nenorocirea mea; e bun şi mĕ va erta când va afla că n'am adus nicĭ o complicitate.

«Numaĭ el are dreptul să mĕ rĕzbune, rĕzbunĕndu-se pe el, va omorĭ pe nesuferitul acesta de pungaş, şi maĭ târziŭ va uita poate că Attalla luĭ a fost mânjită de contactul unuĭ rĕŭ făcĕtor.

«Apoĭ ideia asta de mânjeală luă în spiritul meŭ proporţiuĭ nemărginite.

«Ce'mĭ pasă dacă mĕ va erta Dick dar eŭ oare îmĭ voiŭ putea erta, voiŭ uita oare?

«In aceasta clipă un sgomot uşor mĕ făcu să tresar.

Contele 'Orlinoff era în faţa mea.

«— Attala, zise el am multe lucrurĭ a 'ţĭ spune...

— Monstrule, îĭ ziseĭ, sunt în puterea d-tale şi nevoită dacă nu te ascult, cel puţin să te aud.

«Vorbeşte saŭ tacĭ, eŭ nu 'ţĭ voĭ maĭ rĕspunde nimic.

«— Te felicit de această hotărîre, care pe de oparte îmĭ va lăsa deplină libertate, să'ţĭ spun tot ce vreaŭ, iar pe de alta să nu maĭ aud frumoasele epitete, pe care mi le daĭ.

«Intorseĭ capul să nu 'l maĭ vĕd.

«— De azĭ dimineaţă începu el mi-am schimbat cu totul hotărîrile. Toată viaţa am fost un mare adorator al femeilor, dar jur că de când sunt n'am întâlnit una maĭ admirabilă, maĭ frumoasă de cât d-ta. Şi ar fi o nebunie când aĭ ast-fel de sculă s'o daĭ îndărăt.

«— Crezĭ, domnule, că toată viaţa am să staŭ în odaia asta, şi că nicĭ odată n'am să maĭ vĕd vre-un obraz strĕin? eĭ, o veni vremea poate când o să pot invoca justiţia ţĕreĭ mele, să strig rĕsbunarea împotriva groasniceĭ violenţe, care o exersezĭ asupra mea.

«— M'am gândit la toate astea, frumoasa mea, dar am găsit un leac la toate aceste rele, cu care mĕ ameninţĭ.

«— Un leac, şi care?

«— D. Moore nu maĭ are în Paris de cât amintirea risipeĭ sale şi stima, care a ştiut s'o insufle pretutindenĭ în jurul luĭ, cu toate nebuniile nenumĕrate, la care s'a dedat.

«Gândeştĭ poate frumoasa frumoaselor, că 'ĭ va plăcea, înainte de a pleca din Francia, să fie acoperit cu batjocură, care în Francia se leagă de orĭ ce bărbat înşelat.

«— Domnule, îĭ strigaiŭ plină de indignare, numaĭ Dik are să ştie de trădarea, a căreĭ victimă am fost.

«Va omorî omul fără de inimă, care a abuzat de un cadavru.

«— Ceea ce spuĭ Attala ar fi adevĕrat, dacă aşĭ da voie lucrurilor să se petreacă ast fel.

«Dar...la ora asta d. Dick Moore e informat, că aĭ petrecut noaptea cu mine.

«— Informat, dar de cine Doamne!

«— De mine, doamnă. M'am gîndit că ar fi rĕŭ să ascundem adevĕrul acestuĭ prieten nenorocit.

«— Tot adevĕrul?

«— Aproape tot, frumoasa mea.

«Dacă am neglijat de a'ĭ face cunoscut mijloacele, care le-am întrebuinţat ca să te aduc aicĭ, în schimb nu am uitat nicĭ un amănunt intim, care să nu 'l lase în dubiŭ că nenorocirea luĭ nu se maĭ poate repara.

«— Cu atât maĭ bine, ziseiŭ, Dick te va omorî.

«— Nu cred, doamnă, 'ĭ-am spus, că voiŭ fi discret, că nu voiŭ spune nimănuĭ norocul meŭ, şi că peste două zile te voiŭ lua cu mine în Rusia. iar ceea ce i se va maĭ întîmpla îl priveşte.

«Incepuĭ a plînge, el 'mĭ zise:

«— Eştĭ foarte frumoasă Attala, când plîngĭ. Dacă aşĭ putea să te iubesc maĭ mult, te aşĭ iubi numaĭ vĕzîndu te plîngînd.

«Tonul acesta de ironie mĕ exasperă, dacă aşĭ fi avut o armă la îndemână m'aşĭ fi servit de dînsa, dar micuţul revolver, pe care mi'l dăruiseşĭ tu, era descărcat, aşa că nu mĕ puteam servi de el.

D. Dick Moore, care până atunce ascultase rece, nu putu să nu arate emoţiune, când Attala făcea aluziune la cele dintĕĭ timpurĭ de dragosteĭ ale lor.

Attala băgă de seamă asta, îĭ întinse iar mâna, pe care Dick o luă spunând:

— Urmează sĕrmama copilă.

— Atuncĭ am vĕzut că nu maĭ e nicĭ un mijloc de scăpare, mĕ gîndiĭ nebună aproape câtă-va vreme, apoĭ luaĭ o hotărîre.

«Cel puţin să nu fie de cât o victimă, 'mĭ ziseĭ, şi luând condeiul îţĭ scriseĭ biletul, pe care l'aĭ primit.

«Dar din acea clipă un plan drăcesc îmĭ trăsni prin minte. Mĕ hotărîĭ să pedepsesc pe răpitor prin ceea ce greşise; să'l fac să moară de dorinţĭ nemulţumite

«Din ziua aceea mĕ făcuiŭ de o cochetărie nespusă.

«Mi se aducea fel de fel de rochiĭ şi de scule, cu care nu făceam toată

ziua de cât să mĕ gătesc.

«Contele avea obiceiŭ să ia masa cu mine, iar eŭ mĕ arĕtam dacă nu bucuroasă, cel puţin resemnată.

«Intr'o seară când veni vorba de dragoste 'ĭ-am spus curat:

«— D-le Conte, d-ta prin averea şi poziţia d-tale aĭ să găseştĭ multe corpurĭ inerte, dar nicĭ odată n'aĭ să găseştĭ o femee, care să'ţĭ facă un colan din braţele eĭ spunĕndu'ţĭ: Te iubesc.

«Contele căzu la picioarele mele:

«— Pentru o ast-fel de fericire Attala, aş fi în stare să'mĭ daŭ viaţa, să'mĭ daŭ partea mea din raiŭ.

«— Nicĭ odată, iĭ strigaiŭ eŭ, nicĭ odată! Dar ce are de a face, adăogaiŭ ironică, trebue să maĭ aĭ din minunata aceea şampanie, care ameţeşte femeile, ca pe urmă să le îngrijeştĭ aşa de bine.

«— Attala te rog nu mĕ maĭ chinui cu ironia d-tale, îţĭ jur că nicĭ odată nu voiŭ maĭ întrebuinţa violenţa cu d-ta.

«Asta vroiam şi eŭ, triumfam.

«Intre acestea plecarăm în Rusia. Nu'ţĭ închipueştĭ ce parte de pămĕnt tristă e acolo. Mĕ bucuraĭ de toată libertatea, afară de aceia de a fugi, şi toţĭ servitoriĭ meĭ se închinaŭ în faţa mea, dar simţeam că sunt observată şi păzită.

«Intr'o zi contele veni la mine cu o hârtie.

«Era un act de donaţiune, a unuĭ domeniu prinţiar cu un venit de două sute de miĭ de leĭ.

«Il respinseiŭ cu indignare:

«— Ce crezĭ d-le că sunt de vînzare. Zăŭ, dacă ţiĭ să'mĭ facĭ plăcere, poţĭ să'mĭ oferĭ alt-ceva.

«— Vorbeşte scumpa mea.

«— Iată ce. Dă'mĭ libertatea de a mĕ duce, să caut pe soţul meŭ, singurul om de care sunt legată.

«— Zăŭ, ce crezĭ că legăturile d-tale cu el sunt aşa de trainice.

«Şi cum nu'l înţelegeam îmĭ explică foarte grav cum căsătoria noastră indiană, nu valora nimic. Făcu să reiasă neglijenţa saŭ nepăsarea ta, care dacă le-aĭ fi luat în serios, aĭ fi reînoit legăturile noastre, chiar din Sf. Francisco.

Moore vru, să ia cuvîntul, dar ea nu'l lăsă.

«— Nu'mĭ trebue să te scuzĭ dragă Dick, ascultă numaĭ.

«Ce 'mĭ pasă, iĭ rĕspunseĭ, pe el l'am iubit întâĭ, l'am luat cu toată voia şi inima mea, asta e cea maĭ tare legătură după mine.

«— Eĭ bine, doamnă, de geaba vorbeştĭ, aci mĕ ieĭ drept un dobitoc, orĭ nu aĭ ideia de aceia ce valorezĭ, cum crezĭ d-ta că aş lăsa să mi se strecoare printre degete, asemenea noroc.

«Intr'altă seară începu cu un ton grav.

«— Doamnă, te rog, să mĕ ascultĭ cu atenţie am să 'ţĭ spuĭ ceva foarte grav.

«— Vorbeşte iĭ ziseĭ:

«— Aicĭ în imperiul rusesc, zise el, senioriĭ sunt supuşĭ faţă de ţar la nişte îndatorirĭ, de care nu se pot sustrage de cât sub pedeapsa ruineĭ libertăţeĭ a vieţeĭ adesea.

«Căsătoria e unul din aceste lucrurĭ care sunt manoperile ţaruluĭ. Nicĭ un om din aristocraţie nu se poate însura, fără de autorizaţia împĕratuluĭ.

«Nobilimea însă a căutat să se sus tragă aceste tiraniĭ cu ajutorul popilor a instituit căsătoriile morganatice.

«Ştiĭ ce însemnează ast fel de căsătorie?

«— Căsătoria morganatică e secretă dar cu toate formalităţile trebuitoare, femeea luată ast-fel are aceleaşĭ drepturĭ, ca şi aceea luată în căsătorie solemnă.

«Mulţĭ seniorĭ se însoară ast fel, iar ţarul închide ochiĭ fiind că aparenţele sunt salvate.

«— Nu înţeleg, d-le conte, pentru ce această lecţie de căsătorie.

«— Attala vreĭ să fiĭ nevasta mea. Te iaŭ morganaticeşte.

«Isbucniĭ într'un hohot de rîs.

«— Iţĭ mărturisesc, d-le conte, că n'am nicĭ un gust pentru căsătorie. Orĭ-ce aţĭ zice, îmĭ place maĭ bine căsătoria mea indiană cu d-nu Dick Moore, de cât căsătoria d-tale morganatică.

«— Nu rîde, vorbesc foarte serios, dacă te iaŭ, iţĭ recunosc zestre zece milioane, şi daca n'am vr'un moştenitor, îţĭ rĕmâne d-tale toată averea.

«— Am avut cinstea, d-le conte, de a'ţĭ maĭ spune odată, că nu sunt de vînzare, şi că nicĭ morganatic nicĭ alt-fel, nu vreaŭ să fiŭ amanta nimăruĭ.

«— Dar dacă iaŭ autorizaţie de la Ţar, să te iaŭ.

«Ştiam cât e de cu neputinţă, ca un neam de al împĕratuluĭ, să se poată însura cu o biată Indiană.

«Rĕspunseiŭ:

«— Atuncĭ, negreşit, nu voiŭ avea nimic de spus.

«A doua zi plecă la Sf. Petersburg.

«După două lunĭ primiĭ urmĕtoarea scrisoare:

«*Scumpa mea,*

«Intâlnesc maĭ multă împotrivire de cât am bănuit.

«Impĕratul mi-a rĕspuns înţepat:

«D-le conte, consimt la aceea ce miaĭ spus. Orĭ-care altul ar fi mers deadreptul în Siberia. Pe viitor aibĭ socotinţa de a nu maĭ vorbi nicĭ mie nicĭ nimănuĭ de acest subiect.

«Inţelegĭ Attala, că n'am maĭ pomenit nimic.

«Dar am întrebuinţat alte tacticĭ, care până acum par a rĕuşi.

«N'am nevoie de altmintrelea să joc vr'o comedie.

«Cea maĭ adîncă tristeţă a coprins sufletul meŭ şi figura mea slăbită n'a întârziat de a descoperi Ţaruluĭ, ceea ce se petrece în mine.

«De două-zecĭ de orĭ am vĕzut privirile luĭ aţintindu-se asupra mea, şi dacă nu m'a întrebat de pricina mâhnireĭ mele, e că ştia foarte bine.

«Eŭ l'am auzit spunĕnd împĕrătesei, de sigur un rĕspuns la vr'o ob servaţiune de a eĭ.

«Contele Orlinoff are într'adevĕr o durere care'l roade şi care ameninţă existenţa luĭ. Va trebui dar să iaŭ mĕsurĭ.

«Aşa dar, dragă d-nă, mi-a reintrat speranţa în inimă şi nădăjduesc să isbutesc odată, pentru a mĕ sluji de cuvintele d-tale batjocoritoare, să scot luna din cer, şi să ţi-o aduc.

«Scrie'mĭ câte-va liniĭ ca să'mĭ re daĭ curajul şi credinţa

(Va urma)

IN JURUL LUMEI

Aventurĭ de călĕtorie

Un călĕtor torturat în Persia

Ziarele daŭ amĕnunte asupra aventurilor unuĭ călĕtor danez, baronul Wedel-Wedelbourg, înebunit în urma torturelor la care a fost supus în Persia.

D. de Wedel comisese imprudenţa de a asista la un serviciŭ divin mahometan, într'un sat persian. Ştirea rĕspândindu se, călĕtorul fu atacat de o mulţime furioasă. El a tras un glonţ de revolver fără să rănească pe nimenĭ. Atuncĭ el fu luat pe sus, tîrât afară din sat şi legat de coada unuĭ cal care fu pus pe goană prin loviturĭ de biciŭ.

Printr'o adevĕrată minune nefericitul a supravieţuit după aceste chinurĭ, însă a înebunit.

Un consul european aflând acest lucru, a obţinut ca nefericitul să fie transportat la Tiflis. Aci el a stat câte-va lunĭ. De aci a fost adus în Europa şi pus într'un azil de alienaţĭ în insula Tionieĭ. Doctoriĭ declară că starea luĭ e desperată şi că o vindecare complectă e cu neputinţă.

In căutarea luĭ Andrée

In ultima şedinţă a societăţeĭ geografice din Paris, s'a decis după un raport al baronuluĭ Norclenshioeld, ca să se dea banĭ d-luĭ Stelhn, călĕtor suedez, spre a organiza o expediţie pentru căutarea luĭ Andrée.

Se ştie că maĭ mulţĭ călĕtorĭ se vor îndrepta în vara asta spre Nordul Alaskeĭ, al Groenlandeĭ, ţara Francisc-Iosef, la Spitzberg şi la Noua-Zembla, se maĭ ştie că drumul Ieniseuluĭ e frecuentat în fie-care an de o flotă comercială mergând să

ducă mărfurĭ în centrul Siberieĭ. Singurul punct părăsit de exploratorĭ e Siberia orientală, care e udată de valurile aproape în tot d'a-una înghețate ale fluviuluĭ Lena.

Noul explorator 'șĭ va îndrepta decĭ pașiĭ sěĭ în această direcție, spre a complecta investigațiile în toate direcțiile în jurul poluluĭ Nord.

Aventurile unuĭ căpitan

Ziarele australiene povestesc că s'a adus la Sydney un căpitan care a avut niște ciudate aventurĭ.

Acum câțĭ-va anĭ, el comanda un vapor transportând niște sělbatecĭ, aceștia se revoltară, masacrară echipagiul și debarcară pe căpitan într'o insulă, punêndu-ĭ lângă el vioara sa cu care căpitanul știa perfect să cânte.

Pe uscat, el dădu de niște sělbatecĭ, carĭ se pregăteaŭ să'l măcelărească: el atuncĭ avu ideea să cânte din vioară, lucru care a fermecat pe sělbatecĭ.

El fu socotit ca zeŭ și fu încărcat de darurĭ și onorurĭ. El s'a căsătorit cu fiica șefuluĭ căruia i-a urmat după moarte.

Dar toamna trecută, un vapor venind la acea insulă, Regele a profitat de asta ca să fugă părăsindu-șĭ femeile din haremul sěŭ și pe supușiĭ sěĭ.

Stanley.

PITICII

In anul 1887, călětorul Stanley, trimis de către un comitet de ajutor din Londra să ducă arme luĭ Emin-Pașa, guvernatorul Ecuatorieĭ, găsi, în marea pădure a Conguluĭ, pe malurile râuluĭ Aruvimi-Ituri și ale afluenților luĭ, un întreg popor compus din piticĭ, carĭ, rěspândițĭ în triburĭ pe o suprafață de maĭ multe sute de miĭ de kil. p., traesc maĭ mult din vînătoare.

Aceștĭ piticĭ, înalțĭ de 1 m. 40 maximum, cu nasul turtit, pântecele ieșite în afară, picioarele sucite, sunt poate ceĭ maĭ șirețĭ dintre locuitoriĭ Africeĭ centrale.

Inarmațĭ cu arcurĭ și săgețĭ otrăvite, eĭ se rěsboiesc și vinează cu cel maĭ mare curagiŭ. Cu coarda arculuĭ întinsă, dînșiĭ merg la atac înaintea elefantuluĭ. Când giganticul animal se năpustește cu înfiorătoarea sa trompă să sdrobească pe curagiosul vînător minuscul, acesta cu agilitatea uneĭ maimuțe, sare sub dînsul și îĭ vîră lancea în burtă Colosul, care cu un ceas în urmă fusese plin de viață și de putere, cade jos fără suflare sub loviturile succesiv ale piticuluĭ.

Satele lor—dacă reunirea de colibe mizerabile ce locuesc merită această numire—sunt înconjurate cu trunchiurĭ de copacĭ uriașĭ, trîntițĭ unul lângă altul, dintre carĭ uniĭ aŭ un diametru de aproape 2 m. Peste unul dintr'aceste trunchiurĭ, ca să sară cine-va, trebue să fie un gimnastic iscusit, un jucător pe frînghie; alt-fel îșĭ frînge gîtul.

Imediat sub trunchiŭ rěsturnat—cu îngrijire ascunse sub frunzele uscate, pe carĭ le crezĭ că sunt căzute la întêmplare din arborĭ—sunt țepușe otrăvite, lungĭ de 30 35 cm., și dacă una dintr'aceste 'țĭ a intrat în picior, numaĭ o amputație r pede a acestuia te poate mântui: alt fel otrava infectează sîngele și, în maĭ puțin de o zi, aĭ murit.

La rězboiŭ, piticul este foarte periculos. El nu pleacă de pe câmpul de luptă de cât atuncĭ când și-a sfîrșit toate săgețile din tolbă.

Triburile indigenilor celor înalțĭ le poartă un mare respect și caută tot d'a-una să 'șĭ-'ĭ facă prietenĭ și aliațĭ. Unele triburĭ le plătesc chiar tribut, care constă din banane, porumb, nucĭ-de-cocos, etc.

După diferite ținuturĭ ce locuesc, aceștĭ pigmeĭ poartă, între altele, și următoarele numirĭ: în Asandè secur, se numesc A tikki tikki, în Mombuttu, Akka; în Niam-Niam, Niam-Niam; în Mouvu, Jorciav; în Mabordaĭ, A-fi fi; în Ogowe, Obongo; și în Unyoro, Vatua.

Această seminție se află rěspândită pe o lungime de aproape 2000 kil., de lângă stabilimentele franceze din Gabon și până la munțiĭ Ruvenzorĭ, lângă lacul Albert-Eduard.

Primul care a scris despre existența acestor piticĭ a fost Herodot care în cartea sa asupra «călětorieĭ fraților Nasamonĭ», spune că dînșiĭ aŭ fost ceĭ maĭ primitivĭ locuitorĭ aĭ continentuluĭ negru, avînd locuințele lor pe malurile Nigeruluĭ superior, de unde aŭ fost gonițĭ spre sud de către indigeniĭ ceĭ înalțĭ carĭ emigraŭ din miază noapte.

Călětorul Schweinfurt încă a vorbit despre dînșiĭ, dându-le numirea generală de Akkas; dar, acela căruia i se cuvine maĭ mult onoarea d'a le fi studiat bine obiceiurile și d'a fi fost maĭ mult timp în contact cu dênșiĭ este exploratorul Henry-Stanley.

* * *

In anul 1896, douĭ ofițerĭ Danezĭ, d-niĭ Philigen și Olonfsen, fiind într'o călětorie de explorațiunĭ în Pamir, (Asia centrală), descoperiră un noŭ popor de piticĭ cu mult diferind de ceĭ africanĭ.

Aceștia, împărțițĭ în triburĭ cu totul primitive, sunt de 1 m. 25 înălțime, aŭ membrele proporționale.

Dînșiĭ n'aŭ nicĭ o civilizație, adoră încă focul și nu cunosc ce vrea să zică schimbul saŭ cumpěrătoarea. Sunt foarte fricoșĭ și fug ca niște epurĭ când věd că se apropie un străin.

Insă, ceea ce este maĭ curios, e faptul că nu numaĭ dânșiĭ sunt micĭ, însă și animalele lor domestice. Așa de pildă, vacile și boiĭ nu sunt maĭ marĭ de cât un vițeluș; măgariĭ sunt cât câiniĭ, și oile aŭ dimensiunile pisicelor.

* * *

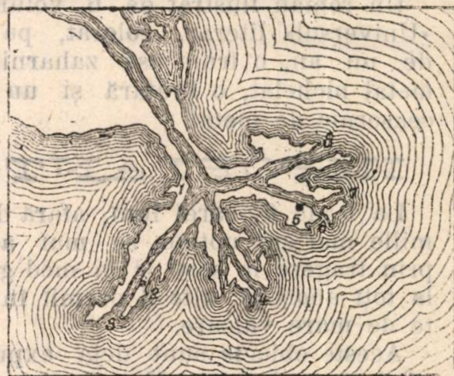
Nu mult după ce ceĭ douĭ ofițerĭ Danezĭ descopeririă piticĭ în Pamir, un explorator Englez d nu Donaldson Schmidt, făcând o călětorie în sudul Abisinieĭ, descoperi lângă lacul archiduceseĭ Ștefania, în Somal, un noŭ popor de piticĭ.

După cele ce a raportat, aceștĭ piticĭ, carĭ constitue tribul Dumes, sunt înalțĭ de 1 m. 20 — 1 m. 50, eĭ traiesc în sate de câte 40 — 50 colibe, sunt amabilĭ, aŭ pěrul aspru, ospitalierĭ — contrariŭ de ceĭ din basinul Conguluĭ—nasul turtit, buzele groase. Eĭ cresc oile, cultivă meiul și sunt destul de viguroșĭ.

Const. A. Ștefănescu.

Chestia Geografică No. 6.

Hartă mută

Ce reprezintă această hartă și numerile însemnate în ea?

Explicația se va da peste 15 zile.

Se va acorda, prin tragere la sorțĭ, între acele persoane carĭ vor trimite explicația exactă, un volum ilustrat din romanele noastre.

Explicația la a cincea chestie apărută în No. 30 dela 21 Februarie 1898 este:

1.—Baia de Limon; 2.—Insula Man zambo-Monzanilo; 3.—Hopital; 4.—Colon; 5—Colline du Singe; 6.—Mindi; 7.—Cité de Lesseps; 8.—Chagres.

A fost deslegată de d. Al. D. Moțune din Giurgiŭ, căruia i s'a dat și premiul.

Abonamente cu premii

De la 1 Aprilie 1898

Cine se va abona cu începere de la 1 Aprilie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premiĭ:

Pentru 3 lunĭ leĭ 5.30 în toată țara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 10.30 în toată țara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 lunĭ.

Pentru un an leĭ 21.50 în toată țara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniță de metal nichelat, o brățară și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-căreĭ lunĭ, afară de premiile maĭ sus notate, se maĭ acordă, prin tragere la sorțĭ și în mod gratuit, la toțĭ abonațiĭ, alte 3 premiĭ în obiecte de mare valoare.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatuluĭ «Universul».

N.B. De oare ce *Universul politic* apare și în fie-care Duminecă, prețurile saŭ maĭ scumpit cu puțin.

Mica publicitate

5 Banĭ cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare și în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr și în numĕrul care apare în fie-care Jouĭ un spațiŭ în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru prețul de 5 banĭ cuvîntul, anunciurĭ de oferte și cererĭ de funcțiĭ; închirierĭ și vînzĕrĭ de case, locurĭ, etc.; oferte și cererĭ de banĭ; cererĭ și oferte de profesorĭ, guvernante, administratorĭ de moșiĭ, bone, servitorĭ, servitoare, etc.; corespondențe, etc.

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul II.—No. 40. 5 BANI IN TOATĂ ŢARA Bucureştĭ, Sâmbătă, 28 Martie, 1898

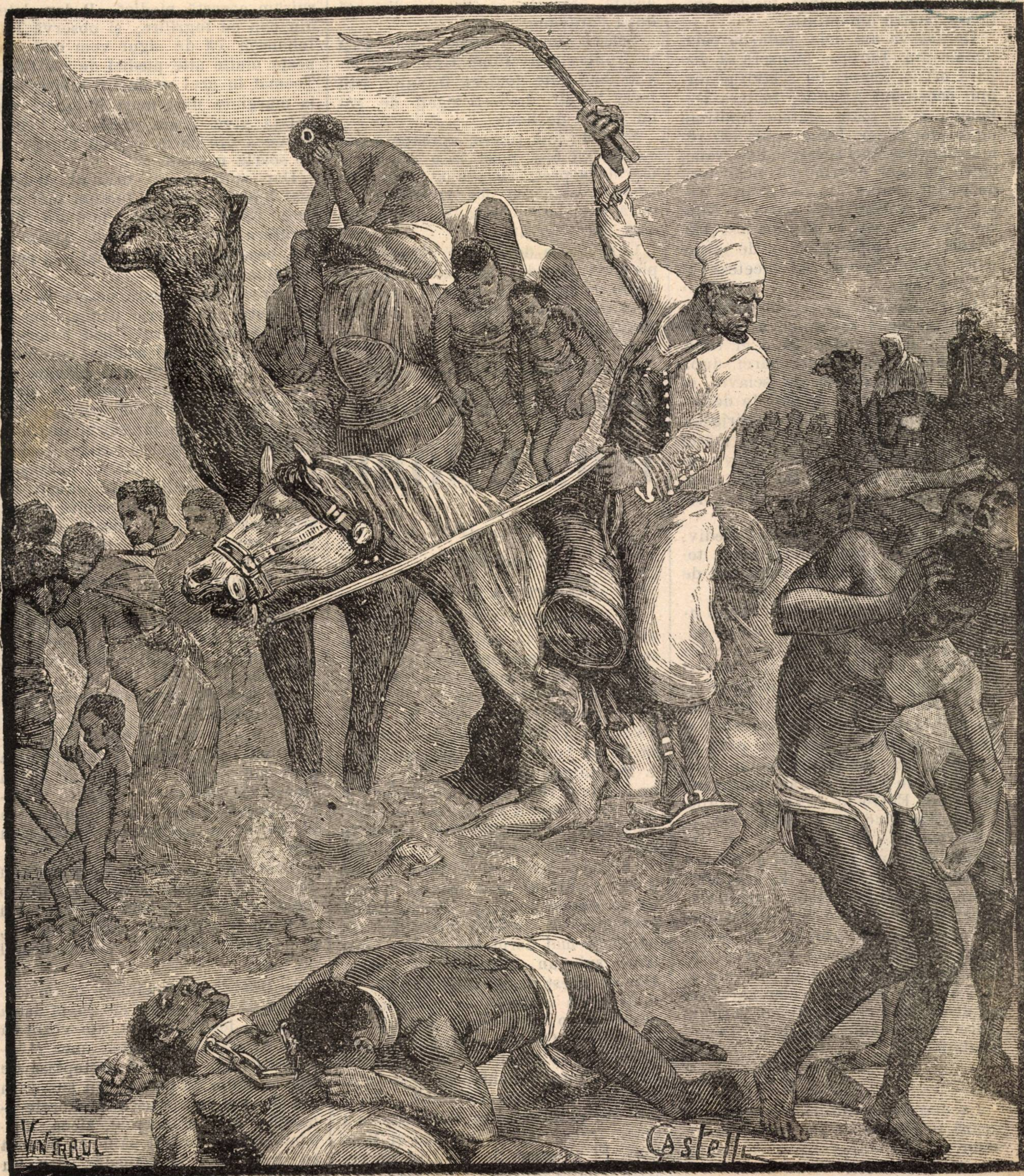
ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « ½ « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe sĕptămână
MARŢEA şi VINEREA

O CARAVANA DE SCLAVĬ.—(Vezĭ explicaţia)

O caravană de sclavĭ

Din ziua în care adâncimele misterioase ale continentuluĭ african, aŭ devenit accesibile civilizaţieĭ, s'a putut crede că traficul care are de obiect oamenii de rasa neagră, se va sfîrşi. Exploraţiunea regiuneĭ isvoarelor Niluluĭ, pline de rezultate fecunde pentru ştiinţă, părea că trebue să aibă consecinţe foarte preţioase pentru umanitate.

De câţi-va anĭ deja puterile colonoloniale din Europa făcuseră să dispară orĭ ce comerţ cu sclavii pe ţărmul oceanuluĭ Atlantic, în ţara Dahomey şi în toate statele limitrofe udate de Niger. Două marĭ căĭ rĕmăseseră deschise acestuĭ odios trafic; calea pe care o urmează negustoriĭ de sclavĭ venind din Zanzibar şi calea în sens contrariŭ aceea a Niluluĭ. Dar şi una şi alta aŭ fost frecuentate de exploratorĭ şi de misionarĭ catolicĭ făcênd să înceteze acest comerţ.

La rândul sĕŭ guvernul egiptean se purta foarte sever cu aceştĭ negustorĭ, şi 'ĭ pândea când eĭ coborau Nilul în marile lor bărcĭ după ce se aprovizionaŭ de sclavĭ; eĭ trebuiaŭ să caute un loc de debarcare clandestină şi de acolo dirigeaŭ captivii lor spre un port al măreĭ Roşiĭ, de unde nefericiţiĭ negriĭ eraŭ expediaţĭ în ţinuturile Asieĭ unde sclavia se menţine, în favoarea religieĭ musulmane.

Mĕsurile de poliţie luate de Kediv, cu toate că eraŭ intermitente, totuşĭ aŭ gonit pe aceştĭ negustorĭ de carne omenească.

Dar o altă cale a scăpat până acum de orĭ ce control, de orĭ-ce supraveghiere şi tinde să devie calea preferată. El Obeid, oraşul sfânt al Mahdiuluĭ, era locul de legătură al convoaielor făcute din indigeniĭ negri capturaţĭ la Sud de Kordofan şi dincolo de fluviul Gazelles până la regiunea marelor lacurĭ ecuatoriale. Din timp în timp, o mare caravană pleca din El-Obeid, traversa Kordofanul, înaintând spre Nord-Vest în mod paralel cu Nilul şi se îndrepta prin pustiul Lybieĭ şi Sahara tripolitană către Mourzouk, oraş principal al Fezanuluĭ. Asta e acum singura cale pe care o iaŭ caravanele de sclavĭ; calea adoptată de aceste caravane se cunoaşte căcĭ e presărată de oseminte albite de soare, căcĭ e mare numĕrul celor care cad pe drum înainte de a ajunge la tîrgul către care eĭ sunt mânaţĭ cu o mare bestialitate.

* * *

La marginea pădurilor se desemnează în siluete negre pe cerul arzĕtor, oribila caravană care înaintează cu greutate.

Pe marginile aceşteĭ caravane se află nişte cavalerĭ înarmaţĭ cu puşĭ. Uniĭ din eĭ aŭ în mâinĭ nişte biciurĭ cu care lovesc pe captivĭ.

Cu cât caravana înaintează cu atât mersul devine maĭ greŭ.

Oamenĭ viguroşĭ, tinere femeĭ, fete şi copiĭ biciuiţĭ cu putere înaintează cu greutate, eĭ se silesc să nu rĕmâe pe drum, căcĭ atuncĭ ştie că hienele şi şacaliĭ îĭ vor devora, căcĭ aceste animale se ţin la distanţă după caravane.

Sclaviĭ tinerĭ şi voinicĭ sunt puşĭ în fruntea convoiuluĭ. Uniĭ sunt legaţĭ douĭ câte douĭ cu frânghiĭ, alţiĭ merg în şir de 5—6 legaţĭ de gât cu jugurĭ de lemn.

Sute de fete tinere, aproape nişte copile, aŭ fost puse la o parte ca marfă de preţ, ele sunt urcate pe cămile ; vênzarea lor trebue să aducă maĭ bun câştig şi de aceea sunt maĭ îngrijite.

Caravanele de sclavĭ numĕră la plecarea lor din Mourzouk până la 4,000 de negri din diferite regiunĭ. Aceĭ care supravieţuesc nu maĭ aŭ conştiinţă de eĭ.

A. M.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. II

Despărţirea de Fram

In sfîrşit la 14 Martie am părăsit «Framul» pe la amiazĭ după ce a treia oară ne am luat adio şi ne am poftit reciproc noroc bun. Câţĭ-va dintre ceĭ ce rămâneaŭ pe bord ne aŭ maĭ însoţit puţin, dar Sverdrup s'a întors curînd înapoĭ, fiind-că voia să fie pe bord la ora prînzuluĭ, ora 1. Pe culmea uneĭ coline de ghiaţă ne-am luat rămas bun amîndouĭ ; şi 'mĭ aduc aminte că am maĭ stat câtva timp şi m'am uitat după Sverdrup cum se 'ntorcea liniştit cu patinile de zăpadă. Maĭ c'aş fi dorit să mĕ întorc cu dînsul ca să mĕ pot odihni iar în salonul cald şi plăcut. Ştiam prea bine că mult va trece până voĭ putea să maĭ dorm saŭ să maĭ mănânc sub un acoperiş aşa comod. Dar că acest timp va dura aşa de mult cum a durat în realitate, aceasta nu o bănuia nicĭ unul dintre noĭ atuncĭ. Cu toţiĭ credeam că, saŭ expediţia va reuşi, şi în acest caz ne vom întoarce chiar în acel an acasă saŭ că — nu va reuşi.

Peste puţin după ce Sverdrup ne-a lăsat, trebui să se întoarcă şi Mogstad. El avusese de gând să ne petreacă până în ziua următoare, dar pantaloniĭ luĭ groşĭ de piele de lup, se imbibaseră, cum zicea, de sudoare, aşa că a trebuit să se întoarcă pe bord să şi-ĭ usuce.

Scott Hansen, Hendriksen, şi Pettersen maĭ rămaseră cu noĭ, şi asudând ne petrecură maĭ departe.

In curînd ajunserăm la un loc atât de greŭ, în cât trebuirăm să ajutăm pe o mare distanţă la săniĭ. După ce în sfîrşit, cu multă osteneală, biruirăm această piedică, Peder dete din cap cu îngrijire, şi observă luĭ Iohansen că de sigur vom maĭ da peste multe alte piedicĭ de acest fel. Tocmaĭ în acel moment ajunserăm la marginea uneĭ marĭ întinderĭ de ghiaţă greŭ practicabilă, şi Peder devenea din ce în ce maĭ îngrijorat de soarta noastră.

Dar spre seară, drumul deveni maĭ bun şi puturăm înainta maĭ repede. Când ne oprirăm la 6 ore, mĕsurătorul nostru de drum arăta 11 km. ceea ce nu era tocmaĭ rĕŭ pentru ziua d'întêĭ.

Petrecurăm o seară veselă în cortul nostru, care era tocmaĭ destul de încăpător pentru 5 inşĭ. Petersen care se ostenise şi asudase maĭ mult de cât toţĭ tremura şi se plângea de frig, pe când legam căiniĭ, le dam de mâncare şi ridicam cortul ; dar când se aşeză în interiorul cortuluĭ, îmbrăcat în hainele-ĭ calde de lup şi îĭ se prezintă o oală cu ciocoladă fierbinte, se încălzi iar numaĭ de cât. Intr'o mână cu o bucată de unt şi în cea-l'altă cu o bucată de pesmet, esclamă: Acu, mĕ simt ca un prinţ. Bietul băiat! Ne rugase atât de mult ca să-l luăm şi pe el ca al treilea în această expediţie.

Făgăduia c'o să fiarbă pentru noĭ, c'o să ne facă tot felul de serviciĭ, şi pe urmă ne explica că e cu mult maĭ plăcut în treĭ de cât în douĭ.

Am fost silit fireşte să-l refuz, ceea ce i-a pricinuit un acces de melancolie ce a ţinut maĭ multe zile.

Acum se mângâia cel puţin că ne a petrecut o parte a drumuluĭ şi că stătea aci, sub acest cort, în mijlocul gheţurilor pustiĭ, unde, cum zicea el, puţinĭ se maĭ puteaŭ lăuda c'aŭ fost.

Tovarăşiĭ nu luaseră cu dînşiĭ sacĭ de dormit, aşa că şi-aŭ construit o mică colibă de zăpadă, în care s'aŭ vîrît cu hainele lor de piele de lup, şi unde aŭ petrecut o noapte destul de bună.

In dimineaţa următoare m'am sculat foarte de vreme, cu toate astea când am ieşit din cort, am vĕzut că altul se sculase înaintea mea şi anume Peder, care se deşteptase de frig şi acum se plimba în sus şi în jos ca să'şĭ încălzească membrele amorţite. Acu a încercat, zicea, nicĭodată n'ar fi crezut să fie cu putinţă ca să doarmă în zăpadă ; dar nu fusese aşa de rĕŭ. Nu voia să recu-

noască că'i fusese frig şi de aceea se sculase aşa de dimineaţă.

Pentru ultima oară luarăm dejunul împreună, apoi pregătirăm săniile şi înhămarăm câinii Incă o strângere de mână tovarăşilor şi fără vorbe multe, ne luarăm drumul înainte, în singurătate.

Peder dădea din cap cu tristeţe când plecarăm. De la o depărtare oare-care mĕ întorsei şi'l vĕzui stând pe o colină de ghiaţă. Tot se mai uita după noi. De sigur gândurile îi eraŭ turburi, îşi zicea probabil că n'o să ne mai vază.

Găsirăm înaintea noastră întinderi mari de ghiaţă netedă aşa că înaintarăm repede tot mai departe de tovarăşii noştri, în necunoscut, unde aveam să rătăcim amîndoi şi câinii luni întregi singuri.

Catargul «Framului» dispăruse de mult la marginea gheţurilor. Ajunserăm apoi la ghiaţă neegală unde trebuirăm iarăşi să ajutăm la sănii. Une ori se plecaŭ aşa de ne temeam să nu se rĕstoarne, şi trebuiam să ne dăm toată silinţa ca să le îndreptăm.

Cam obosiţi de această muncă grea ne oprirăm pe la 6 ore seara, după ce făcuserăm în ziua aceasta vre-o 9 kilometri.

Nu eraŭ tocmai marşurile pe cari contam. Speram însă că săniile aveaŭ să devină din ce în ce mai uşoare, şi că vom da peste ghiaţă mai bună. Această din urmă presupunere păru a se şi realiza la început.

Dumineca 17 Martie scriam în ziarul meŭ:

«Ghiaţa pare a deveni din ce în ce mai plană cu cât înaintăm spre nord; eri însă am dat peste o crăpătură care ne a silit să facem un înconjur mare». Din mai multe motive nu era cu cale să trecem crăpăturile cu caicele câtă vreme temperatura era aşa de joasă: Abstrăgênd de la faptul că apa era aproape în tot-d'a-una acoperită cu o pătură mai mult saŭ mai puţin groasă de ghiaţă nouĕ, caicele ar fi devenit cu mult mai grele, de oare ce apa care pătrundea în îmbrăcămintea lor, îngheţa la moment. Atunci n'aveam mijloacele de a depărta aceasta.

Pe la 5 şi jum. ore dup'amiazi, făcuserăm vre-o 9 kilometri. Fiind-că ajunseserăm la un loc bun de poposit şi câinii eraŭ osteniţi, ne oprirăm. Cea mai joasă temperatură noaptea, a fost de 42,8°C.»

In zilele următoare ghiaţa deveni din ce în ce mai plană aşa că puturăm să facem până la 15 km. pe zi.

Din când în când se întâmpla şi câte un accident care ne oprea în loc; aşa de exemplu într'o zi un sloi ascuţit făcu o spărtură într'un sac cu făină de peşte, aşa că întregul conţinut preţios al acestui sac, se vărsă şi ne trebui mai mult de o oră ca să l adunăm şi să îndreptăm stricăciunea. Pe urmă s'a frînt măsurătorul de drum şi iarăşi ne-a trebuit mai multe ore ca să l reparăm.

Dar apoi mergeam bine tot spre nord peste întinderi mari de ghiaţă cari păreaŭ ca şi când ar fi dus direct până la Pol.

Une-ori am trecut şi prin locuri unde ghiaţa era neobicinuit de greŭ de trecut din cauza colinelor înalte ce aveaŭ aspectul unui peisagiŭ accidentat acoperit cu zăpadă. De sigur era ghiaţă foarte veche care, pe drumul de la marea Ingheţată siberiană spre ţĕrmul răsăritean al Groenlandei, fusese purtată mai mulţi ani în marea polară şi formase coline mari fiind supusă în fie-care an la presiuni grele.

Mercuri, 20 Martie, scriam următoarele în ziarul meŭ:

«Iar vreme frumoasă de călĕtorit, cu apusuri de soare minunate, dar cam rece, mai ales noaptea în sacii de dormit (Aveam —40° şi —42° C.) Ghiaţa pare a deveni din ce în ce mai plană cu cât înaintăm mai mult; în unele locuri s'ar părea că ne găsim pe ghiaţă de uscat. Dacă va merge tot aşa, o să înaintăm jucându ne.»

In această zi ne-am perdut mĕsurătorul de drum şi de oare ce n'am descoperit acest lucru de cât după cât-va timp, şi nu ştiam cât trebuia poate să ne întoarcem îndărăt pentru ca să'l găsim, n'am crezut că face osteneala de a ne întoarce şi a'l căuta. Această pierdere a avut însă drept urmare că de acum nu mai puteam de cât să socotim aproximativ după chibzuială drumul pe care 'l făceam pe fie-care zi. In aceeaşi zi am mai avut un accident: unul din câini, Livjasgeren s'a bolnăvit aşa că nu mai putea trage, şi a trebuit să'l deshămăm şi să'l lăsăm slobod. Tocmai târziŭ am observat că nu mai venea cu noi; dimineaţa când am plecat el rĕmăsese la locul de popas şi a trebuit să mĕ întorc, cu patinele de zăpadă, ca să-l iaŭ,—ceea ce ne a pricinuit destulă întârziere.

Joui, 21 Martie. — Dimineaţa la 9 ore aveam —42°C. (Minimum noaptea —44°C.)

E senin, cum aŭ fost până acum toate zilele; vreme admirabilă, strălucită, minunată de umblat, dar noaptea e cam rece; mercuriul ca de obiceiŭ e îngheţat. La o as-fel de temperatură a'ţi cârpi încălţămintea în interiorul unui cort, pe când nasul îţi îngheaţă cu încetul, nu e tocmai lucru plăcut.

Vineri, 22 Martie. — Vreme admirabilă de mers înainte; din ce în ce mai bine ne merge. Intinderi mari, ici şi colo întrerupte de câte o colină produsă de presiuni, dar pretutindeni uşor de trecut. Ieri am umblat mereŭ de la $11^1/_2$ dimineaţa până la $8^1/_2$ seara şi speram că ne am făcut cele 22 kilometre socotite. Trebue să fim la latitudinea 85°

Singurul lucru neplăcut este acum frigul. Imbrăcămintea noastră peste zi se transformă din ce în ce mai mult în paveze de ghiaţă, iar noaptea în bandagii umede; tot aşa şi plapomele de lână.

Sacul de dormit devine tot mai greŭ din cauza umezelei care în gheaţă pe perii din 'năuntru.

In fie-care zi aceiaşi vreme senină, egală. Acum am dori par'că o schimbare; câţi-va nouri şi ceva temperatură mai blândă, ne-ar fi foarte bine venită. Temperatura astă-noapte a fost —42, 7° C. După o observaţie pe care am făcut'o înainte de amiazi, am găsit că suntem la 85° 9' nord.

Sâmbătă, 23 Martie. — La urma observaţiei, şi după ce am cârpit sacii cari se rupseră şi am mai făcut şi alte mici reparaţii nu prea plăcute la o ast-fel de temperatură ne-am continuat drumul, ieri, pe la 3 ore dup'amiazi. Am umblat până la 9 ore seara şi ne-am oprit în mijlocul gheţei celei mai rele pe care am avut'o în timpul din urmă. Totuşi cred că am făcut vr'o 15 kilometri. Avem tot vreme senină, dar vîntul de Nord-est pe care l'am avut în zilele din urmă, eri a început a bate şi mai tare, şi ne cam îngheţa oasele.

Aseară am ajuns la o baltă întinsă îngheţată de sigur nu fusese formată de mult de oare-ce ghiaţa era încă foarte subţire. E de mirare că iarna pot să se producă ast-fel de bălţi.

De aci încolo s'a terminat cu ghiaţa, plan pe care mergeam cu atâta plăcere şi adesea am avut acum să ne luptăm cu mari greutăţi.

Dumineca 24 Martie scriam:

«Ghiaţa nu mai e aşa bună. Eri am avut o zi grea, dar totuşi am înaintat ceva. Mĕ tem însă că mai puţin de 15 kilometri. Continua ridicare a săniilor greŭ încărcate, nu ne prea prieşte spinării, dar sperăm că vor veni şi timpuri mai bune. Frigul este încă foarte simţitor, ba eri a fost şi mai mare din causa vîntului violent de la Nord-Vest.

«Seara pe la 8 jum. ne-am oprit.

«Se observă pe fie care zi cum zilele se lungesc şi soarele apune tot mai târziŭ. Peste câte-va zile vom avea soare continuu.

«Eri seară am omorît pe Livjasgeren. Cu multă greutate l'am putut jupui.

«A fost cel d'întêi câine care a trebuit ucis; mai târziŭ a venit şi rîndul altora.

«Era cea mai neplăcută muncă pe care am avut-o în decursul călĕtoriei, mai ales la început când era aşa de frig.

«Când am tăiat în bucăţi cel din-

téĭ câine şi l'am împărţit celor l'alţĭ mulţĭ dintr'înşiĭ aŭ preferit să flămînzească toată noaptea de cât să atingă carnea; cu vremea însă aŭ aŭ început să aprecieze şi carnea de câine, deşi maĭ târziŭ nicĭ nu maĭ jupuiam câiniĭ ucişĭ, ci îĭ dădeam să-ĭ mănânce cu pielea şi părul pe eĭ.»

In ziua următoare ghiaţa iarăşĭ a fost ceva maĭ bună.

In genere însă destul de rea şi ne osteneam din ce în ce maĭ mult trebuind să ajutăm câinilor, să ridicăm sâniile de câte orĭ cădeaŭ, să le trecem peste coline şi peste alte inegalităţĭ de teren. Une orĭ seara eram aşa de somnoroşĭ în cât ni se închidea ochiĭ şi adormeam mergênd. Capul 'mĭ cădea, dormeam dar de o-dată mĕ trezeam când mĕ împiedicam cu patinile de zăpadă.

Indată ce găseam câte un loc de popas în dosul uneĭ coline saŭ a unuĭ lanţ de gheţurĭ care ne oferea ceva adăpost în contra vîntuluĭ, ne opream. Pe când Iohansen îngrijea de câinĭ, treaba mea era de obiceĭ să aşez cortul să umplu aparatul de fert cu ghiaţă, să-l aprind şi să pregătesc cât maĭ de grabă mâncarea. Aceasta se compunea de obiceĭ, din pemmicam şi cartofĭ, uscaţĭ, în altă zi di făină de peşte, făină de grîŭ şi unt. A treia zi era supă de linte saŭ de mazăre cu pâine şi pemmicamul, pe când aveam o slăbiciune pentru mâncarea de peşte. Maĭ tîrziŭ s'a alăturat şi el la părerea mea, aşa că de atuncĭ înainte această mâncare era cea preferată înaintea tuturor.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numĕrul viitor)

JULES GROS

PĂŢANIILE

Uneĭ p[illegible]riziane în jurul lumeĭ

XLII

«Ştiŭ că sănĕtatea d-tale e excelentă. Aşteptând rĕspunsul d-tale sărut de miĭ de orĭ frumoasa'ţĭ mînă.»

«Inţelegĭ Dike că această scrisoare fu departe de a mĕ linişti. Mĕ amenința o rĕsgândire a Impĕratuluĭ şi o indulgenţă, de care mĕ temeam maĭ mult ca de orĭ ce.

Luaĭ condeiul şi rĕspunseiŭ:

«*Domnule Conte,*

«Scrisoarea D-tale mĕ îngrijeşte mult, căcĭ mĕ face a vedea răsărind la orizont propoziţiunĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin morganatice, cu autorizaţia majestăţeĭ sale de astă-dată.

«Aĭ făgăduinţa mea: dacă o ţiĭ pe a d tale, n'am de cât un cuvînt: îl voiŭ ţinea.

«Dar să fie bine stabilit între noĭ, că nu e căsătoria posibilă de cât ziua mare la Sf. Petersburg, de faţă cu toată lumea.

«Până atuncĭ vĕ salut. etc. etc.»

«Contele rămase cincĭ lunĭ fără a rĕspunde, până ce într'o zi un vătăşel veni să anunţe venirea conteluĭ.

«Indată vĕzuiŭ un echipaj luxos urmat de două zecĭ cavalerĭ purtând livreaua Impĕratuluĭ.

«Locurile de onoare eraŭ ţinute de două personaje însemnate.

«Indată ce ajunse, trimese să mĕ cheme. Mĕ îmbrăcasem într'o roche strălucitoare.

«Ceĭ din trăsură eraŭ şambelanul împĕratuluĭ, d. Maĭnof şi prinţul Kolikof.

Sambelanul luă cuvîntul.

«— Doamnă, zise el, am cinstea de a vĕ informa, în numele ţaruluĭ, că d. conte Orlinoff e autorizat a vĕ lua de soţie.

«Majestatea sa doreşte ca ceremonia să aibă loc în catedrala din Sf. Petersburg cu mare pompă, şi a poruncit celor maĭ de seamă de la curte de a fi de faţă.

«Prinţul Kolikoff 'mĭ spuse:

«— Sunt fericit, doamnă, îmĭ zise el, de a recunoaşte că laudele pe care d. conte mi le a făcut despre frumuseţea şi darurile d-voastră sunt maĭ prejos de realitate.

«Nu ştiam ce rĕspuns să daŭ, căcĭ eram prinsă în laţul pe care mi l ţesusem chiar eŭ.

«Fuĭ primită la curte, rĕsfăţată, tămâiată, fiind că ţarul catadicsi, să mĕ privească şi să 'mĭ vorbească vr'o câte-va cuvinte. După un an de viaţă luxoasă şi sgomotoasă trecută în capitală, contele, vĕzînd că nimic nu 'mĭ risipeşte mâhnirea, îmĭ propuse de a mĕ reîntoarce în Ural.

«— Aide unde vreĭ, îĭ ziseiŭ, nu eştĭ stăpân?...

«Căsătoria nu schimbase relaţiunile dintre noĭ.

Când 'mĭ vorbea de dragostea, de patima nebună, de care era coprins îĭ rĕspundeam:

— Ţi-am promis să mĕ căsătoresc cu d-ta. Dar 'ţĭ am făgăduit oare să te iubesc?

«Ast-fel trecură douĭ anĭ, contele suferea atât, că la urmă se îmbolnăvi.

«Când ajunse la cele din urmă clipe aduse un notar şi stătu multă vreme închis cu el. După moarte, aflaiŭ că a lăsat un testament. Eram moştenitoarea luĭ universală. Iată de ce Dick sunt foarte bogată azĭ, de ce am alergat să caut bărbatul meŭ adorat, să'ĭ spun:

«— Dick, toată averea asta e a ta, fă cu ea ce vreĭ.

— Aicĭ, voiaĭ să ajungĭ, doamnă?

— Eĭ ce, Dick..

— Tacĭ din gură, doamnă, este aicĭ un om insultat şi al luĭ este cuvîntul.

Frumoasa indiană rămase trântită pe divan.

— Zăŭ, Dick, nu te înţeleg.

— Să ştiĭ, doamnă, că dacă e puţin onorabil pentru un om de a se însura cu o femee şi de a se îmbogăţi cu averea cea maĭ cinstit câştigată, e fapta cea maĭ ruşinoasă din lume, de a primi darurĭ de la o femee, care are un trecut ca al d-tale.

— Dick, dragă Dick, de ce te arĕtĭ aşa de neîndurător? Ce am făcut ca să merit d spreţul tĕŭ? Ţi-am spus adevĕrul, adevĕrul întreg; fatalitatea a făcut cele l'alte şi Attala ta, mica ta sĕlbatecă, cum o numeaĭ altă dată, n'a făcut nimic de bună voie, ca să merite ura ta.

«— Doamnă, rĕspunse americanul sever, D. conte d'Orlinoff a avut grijă să vĕ deslușească, că, căsătoria, care ne unea, nu se întemeia de cât pe buna credinţă, nicĭ o lege a popoarelor civilizate n'a confirmat'o. Eraĭ liberă să facĭ alte legăturĭ, cum sunt şi eŭ azĭ liber să'ţĭ spun:

— Doamnă, nu maĭ e, nu maĭ poate fi nimic comun între Dick Moore şi aceea care a fost regina câmpiilor. De aceea am cinstea de a 'ţĭ adresa un ultim şi veşnic adio!

Se sculă să plece.

Contesa, cu frumosul eĭ obraz, scăldat în lacrămĭ, vru să'l maĭ oprească, dar cuvintele nu 'ĭ maĭ puteaŭ eşi din gura eĭ strînsă. Se mulţumi a'ĭ face semn să stea.

— Maĭ aĭ să 'mĭ spuĭ ceva?

Făcu din cap o mişcare afirmativă.

El îşĭ reluă locul, fără a perde din sângele luĭ rece.

După ce frumoasa indiană îşĭ maĭ veni în fire.

— Fie, zise ea, Dick, te voĭ aştepta, şi am speranţa că într'o zi îţĭ veĭ lua de seamă.

Dar până atuncĭ aĭ uitat că pot să'ţĭ daŭ ştirĭ de comoara ta.

— Te ascult.

— Acea comoară, Dick, nu numaĭ că ştiŭ unde e, dar se găseşte aproape în stăpânirea mea.

— Dacă e în stăpânirea d-tale păstreaz'o, căcĭ îţĭ jur, nu numaĭ că nu ţi o cer, dar aş refuza de la d-ta orĭ ce restituire voluntară.

Attala urmă, făcêndu-se a nu băga în seamă.

Povesti amănunţit vizita la ţara părinţilor eĭ, înapoierea cerută de prinţul de Mexico, planurile celuĭ poreclit Rĕsbunarea, vicleana tovărăşie pe care o făcuse ea cu el.

— Dick, adăoga ea, n'aĭ de cât a rosti un cuvînt, aşa de bine am înconjurat pe conte de laţurile mele, că în ziua în care 'ţĭ va plăcea, voiŭ putea pune în mâinele tale comoara asta, pe care aĭ câştigat o descoperind'o.

«Pentru conspiraţie ajunge averea mea?

— Ş'apoĭ? întrebă Dick Moore.

— Apoĭ, când Dick Moore va fi maĭ bogat de cât contesa d'Orlinoff, pe lume, ar maĭ primi rĕŭ căsătoria lor?

Dick Moore se sculă foarte hotărît de astă-dată.

— Attala, zise el, pentru ultima dată îţĭ spun acest nume, care 'mĭ aduce aminte timpurile frumoase.

Attala ascultă bine ce-ţĭ spun:

«Nu ne vom maĭ vedea, doamnă, şi nu 'mĭ voiŭ da nicĭ o osteneală de a relua comoara strămoşilor.

«Acea comoară am crezut că e a mea, dar acum când sunt convins că e a altuia, să facă ce va voi. Adio, Attala.

— Dă'mĭ mâna, Dick!

— Fie pentru cea din urmă dată.

Dick Moore se retrase şi contesa rĕmasă singură, sta adîncită într'o visare.

Ce! toată dragostea luĭ, devotamentul fără de marginĭ, trecutul acela aşa de dureros, toate astea perdute!

Nu putea să se deprindă cu ideea asta.

Mult timp stătu nemişcată ca o statue de marmoră şi lăsată gîndurilor. De o dată se îndreptă:

— Ce 'mĭ pasă de hotărîrea luĭ Dick! strigă el. Să vrea ast fel saŭ să 'şĭ schimbe gândurile îmĭ voiŭ face datoria până la sfîrşit.

XIXX

Plecarea de la Sf. Francisco

D. Dick Moore se reîntoarse la hotel.

Se grăbea ca un om alungat de un duşman nevĕzut.

Intr'adevĕr, nu fără emoţiune vĕzuse el pe regina câmpiilor.

Attala i se înfăţişase maĭ frumoasă maĭ amorezată de cât în cele dintĕĭ zile ale unireĭ lor.

—Blestemat fie pe vecĭ, şopti el, aceste prejudecăţĭ stupide, care m'a împedicat de a erta, şi a deschide braţele celeĭ pe care o iubesc încă, singureĭ femeĭ, pe care am iubit'o! Cine mĕ va despăgubi de fericirea, pe care am sacrificat'o. Cine va pansa rana adîncă, pe care o am în inimă.

Attala mi se arată; 'mĭ arunca cu amîndouĕ, mâinile, inima sufletul, dragostea eĭ, 'mĭ spunea «Tot te iubesc!» şi eŭ am avut durerosul curaj de a'ĭ spune:

— Doamnă nu te cunosc.

La otel cucoanele îĭ eşiră înainte.

— Tocmaĭ vorbeam, îĭ zise d na Champion, că orĭ cât e de frumoasă, capitala Californieĭ începe a ne cam plictisi.

— Dacă din pricina mea aţĭ stat maĭ mult aicĭ, acum putem pleca nimic nu mĕ maĭ ţine.

Se hotărîră a merge la New York unde îĭ aştepta vaporul unchiuluĭ Milion: «Isbânda».

După douĕ zile porniră, la Ogden călĕtoriĭ n'aveaŭ de cât a schimba trenul pentru a lua linia Transcontinental.

Un alt tren era în gară şi gata de plecare; era acela care se ducea la sf. Ludovic.

D. Dick Moore bagă de seamă un cavaler elegant, care căuta a se ascunde prin mulţime.

— Attala, zise el.

Şi într'adevĕr Liberatorul şi era, dar se făcu nevĕzut într'unul din compartimentele trenuluĭ gata de plecare.

La New-York traseră la otelul Delmonico.

Acest otel este situat în Brodway, cea maĭ mare, cea maĭ lungă şi cea maĭ minunată stradă din oraş, care merge paralel cu fluviul.

Unchiul Milion după o convorbire cu otelierul, veni în salon, unde eraŭ strînşĭ toţĭ ceĭ-l'alţĭ.

— Prietenĭ, zise el, am o veste bună să vĕ spun...

D. Delmonico, proprietarul oteluluĭ, ne pune la dizpoziţie trăsurĭ şi caĭ de călărit cu care să ne ducem să vizităm oraşul şi împrejurimele.

Peste puţin toate cucoanele fură gata şi porniră la preumblare până la masă.

Oraşul New-York, astă zĭ unul din cele maĭ frumoase din lume, e construit la colţul insuleĭ Manhatlan, care se maĭ numeşte şi insula New-York.

La sud se mărgineşte de frumoasa baiă de New-York, formată de apele Oceanuluĭ Atlantic.

Riul, «East River», care în realitate e un braţ strîmt al măreĭ, o despărţeşte de Long-Island, unde a fost întemeiat mahalaua aristocratică a Brooklynuluĭ.

In timpul revoluţiuneĭ din 1776 oraşul nu numĕra maĭ mult de 23,000 de locuitorĭ. Astă-zĭ punĕnd şi anexele Brooklyn şi Jersey, populaţia are douĕ milioane de locuitorĭ.

New-York a fost fondat de Olandezĭ prin 1615 sub numele de Noul Amsterdam.

Englezii îl luară în 1696.

In centrul oraşuluĭ e rezervat un mare paralelogram, care formează Parcul Central, unul dintre cele maĭ frumoase parcurĭ din lume.

Partea de sud a oraşuluĭ e consacrată numaĭ afacerilor; toată ziua, domneşte acolo o însufleţire extraordinară; la cincĭ ore birourile se închid, negustoriĭ se duc repede în casele lor luxosse, care sunt în stradele şi şoselele aristocratice ale oraşuluĭ. Mahalaua aceasta aşa de sgomotoasă cu puţin maĭ înainte, stă tăcută şi deşartă până a doua zi.

Se numeşte Bateria, o frumoasă şosea de pe marginea măreĭ de unde începe oraşul spre Sud-Vest.

Unele din edificiĭ sunt de marmoră albă în întregime, altele de granit saŭ de greziă roşie.

In tramvaie nu există conductorĭ ci o puşculiţă unde fie-care pune paralele pentru cursă.

Preumblarea ţinu treĭ ore, ceea ce dădu voie călĕtorilor de a vizita locurile cele maĭ frumoase.

Când se întoarseră la otel, aveaŭ o poftă de mâncare nebună.

După masă d. Dick Moore ducĕndu-se în odaia luĭ, vĕzu pe sobă o cutie de lemn de sandal, cercuită toată cu oţel. O cheiţă de aur era în broască.

D. Moore foarte mirat deschise această mobilă şi acolo găsi un pacheţel învelit în hârtie de mătase şi o scrisoare.

Deschise scrisoarea şi citi.

«*Dragă Dick,*

«Iată îţĭ trimit un semn, care îţĭ va sluji de trecere la toţĭ Indieniĭ celor douĕ Americĭ, care vor intra în conspiraţie împotriva albilor.

«Aĭ să găseştĭ aicĭ o bucată de piele de bizon, pe care sunt brodate unele semne.

«Toţĭ mariĭ şefi vor purta un astfel de semn. Orĭ-ce om care poartă acest simbol va fi sfînt.

«Păstrează'l dar bine, căcĭ e o garanţie de scăpare, nu numaĭ pentru d-ta, dar şi pentru prieteniĭ d-tale.

«Aceea care te va iubi tot d'auna.

«Attala».

D. Dick Moore luă bucăţica de piele, pe care era brodat grosier un cerb. O strînse de maĭ multe orĭ şi o puse în portofoliŭ.

— Oh! de ce nu pot eŭ să cat pe această nenorocită? Simţ că fără voie, chipul eĭ e neşters din inima mea.

Strînse şi biletul Attaleĭ şi se duse în apartamentul d-luĭ Champion.

— Prietene, îĭ zise inginerul, am a 'ţĭ spune veştĭ bune.

— Te ascult, dragă Champion.

— Tot materialul trebuitor pentru exploatarea mineĭ din lac e gata.

— De unde ştiĭ?

— Iată o scrisoare de la constructorĭ.

— Din nenorocire nu suntem gata să începem lucrul.

— Ia spune mĭ, d-le Moore, nu cum-vă simţĭ mare vocaţiune pentru călĕtoria proiectată de d. Million?

— Dragă, eŭ sunt cum mĕ daĭ. Dacă staţĭ, staŭ şi eŭ. Dacă plecaţĭ, plec.

— Dar dacă ţi-aş propune, să întrerupem călĕtoria, şi să începem lucrul.

— Nu m'aş da învins fără vr'o obiecţiune.

— Care?

— Cred că ar fi bine să nu părăsim itinerariul. D l Million mi-a spus că vrea să viziteze Guyanele şi Venezuela. Cred că avem tot folosul de a'l urmări până acolo.

— De ce?

— Pentru-că putem vizita exploataţiunele aurifere, care se găsesc acolo, şi să maĭ căpătăm experienţă.

— Aĭ dreptate.

Nunta pariziană nu stătu de cât o sĕptămână la New York.

Intr'o bună dimineaţă d-l Million veni de vesti nunta că *Isbînda* e gata.

Fie-care călĕtor şi fie-care călĕtoare aveaŭ câte o odaie luxoasă şi încăpătoare.

O bibliotecă aleasă oferea cărţĭ celor care s'ar fi plictisit.

Proviziunĭ aveaŭ destule, aşa că opt zile cât ţinu călĕtoria pe Ocean o duseră foarte bine.

In sfîrşit a opta zi zăriră un pămênt mare care, nu era alt-ceva de cât insulele Haiti, apoĭ descoperiră Porto Rico şi pătrunse în marea Antilelor.

D. Million dăduse ordin să abordeze la Guadelupa.

Vom lăsa călĕtoriĭ noştriĭ să 'şĭ urmeze drumul, şi să ne întoarcem la otelul Delmonico.

Douĕ ceasurĭ în urma plecăreĭ d luĭ Million, douĭ călĕtorĭ se iviră. Eraŭ douĕ vechĭ cunoştinţe.

D. Petre Duther şi d-ra Clemenţa Allard.

Cel d'întêĭ lucru, pe care 'l făcu exploratorul fu de a se informa dacă nunta parisiană părăsise New-Yorkul.

Când fu sigur de plecare eĭ ce rură un apartament confortabil.

Ceĭ douĭ călĕtorĭ, după ce dreseră puţin dezordinea hainelor, se scoborâră la masă.

Prânzul fu servit într'un cabinet particular, care nu lăsă nimic de dorit în privinţa gustuluĭ şi a luxuluĭ.

După masă d ra începu:

— D le Duther, am să 'ţĭ spun ceva.

— Vorbeşte domnişoară.

— Vezĭ că nu e aşa de uşor precum crezĭ.

— Mĕ înspăimînţĭ, d-ră.

— M'am hotărît de a 'ţĭ spune tot ce am pe inimă.

— Poftim, te ascult.

— Cu cât mĕ gândesc, cu atât sunt convinsă că prezenţa mea lângă d-ta e necuviincioasă.

— Cu toate acestea ţi-am probat că . . . . .

— Da ştiam, că mi-aĭ arĕtat o scrisoare de la biata mea mamă, care spune să mĕ ocroteştĭ şi să înlocueştĭ pe lângă mine, pe ceĭ pe care moartea mi ĭ-a luat?

— Ei bine! ce găseştĭ incorect în acea că îndeplinesc o îndatorire sfîntă luată la căpătêiul uneĭ muribunde?

— Ţi am dovedit încrederea mea cred, fiind că te-am urmat până acum.

— Socot că prin purtarea mea, n'am dat loc la bănuelĭ.

— Cu toate acestea m'am hotărît să pun capĕt situaţiuneĭ acesteia echivoce.

— Explică-te te rog.

— Mi aĭ dovedit că nu e cu putinţă căsătoria, pe care am visat o.

— Poţĭ să nu ascultĭ de mama d-tale?

— Nu vroiam să spun asta.

— Urmează dar.

— Aveam drept tutor şi ocrotitor natural pe d. Million.

— Da.

— M'aĭ luat cu forţa de la grija luĭ părintească! Veĭ nega oare?

— De loc.

— Aĭ colorat maĭ întêĭ acest act de violenţă prefăcêndu te a avea pentru mine o patimă dezordonată.

— Nu zic nu.

— Când aĭ constatat că acestă comedie....

— Cuvîntul e aspru, dar urmează.

— Când aĭ constatat, zic, că această comedie nu va modifica în nimic simţimintele mele şi păstram pentru d. de Rivières, sincera dragoste pe care mi-o însuflase aĭ schimbat tactica.

— Aşa era de nevoie.

— Aĭ încercat să 'l asasinezĭ.

— Dacă vreĭ să numeştĭ ast-fel un duel legal...

— Nu, d-le, duelul acesta nu e cinstit, fiind-că ceĭ douĭ protivnicĭ micĭ nu eraŭ de aceiaşĭ forţă nicĭ age rimĭ egale.

— Las libertatea de apreciere, dar protestez înpotriva cuvîntuluĭ de asasinat.

(Va urma)

IN JURUL LUMEI

Aventurĭ de călĕtorie

Traversarea oceanuluĭ Atlantic pe jos

Intr'adevĕr nu poate să fie de cât un american care să încerce de a face, alt-fel de cât în vapor, traversarea oceanuluĭ Altantic. Orĭ-cât de extra-ordinar s'ar părea lucrul, aflăm că un căpitan de marină din Statele-Unite, d. Oldrieve, va încerca să facă pe jos drumul de la Boston la Havre.

După informaţiile cele maĭ exacte căpitanul Oldrieve va pleca din portul Boston în luna viitoare, cu unul din prieteniĭ sĕĭ, căpitanul W. A. Andrews, care'l va însoţi într'un mic bastiment cu pânze, cu proviziunile necesare.

Indrăzneţul ofiţer care va încerca această experienţă a inventat un sistem de cisme de lemn şi piele de 1 m. 50 lungime şi avênd la marginĭ douĕ aripioare mobile, graţie cărora el se poate susţine şi umbla pe apă. Aceste cisme sunt legate de genunchĭ printr'un fel de jartieră de cauciuc.

Ţinuta de călĕtorie, adoptată de căpitanul Oldrieve e compusă dintr'o haină impermeabilă de cauciuc, la fel cu aceea pe care celebrul Boyton a întrebuinţat acum câţĭ va anĭ la traversarea canaluluĭ La Manche.

Ast-fel echipat, îndrăzneţul călĕtor peste ocean pretinde că poate merge de la Boston la Havre (4.800 kilometri) în 15 sĕptămênĭ cel mult. El va umbla toată ziua şi noaptea, se va odihni în corabia căpitanuluĭ Andrews.

Terminând trebue să spunem că d. Oldrieve, azĭ în vîrstă de 29 anĭ, nu maĭ e la debutul experienţelor. E maĭ mult de zece anĭ de când el uimeşte America prin întreprinderile sale.

In anul 1888 s'a dus de la New-York la Albany suind cursul repede al Hudsonuluĭ pe o distanţă de 260 kilometri. Acum de curînd el a rĕuşit, în prezenţa unuĭ mare numĕr de curioşĭ să traverseze în toată lungimea lor cataractele, Niagara.

Să sperăm decĭ că va fi încununată de succes expediţia pedestră a d-luĭ Oldrieve de la Boston la Havre.

Insula magnetică

Insula Bornholm, din marea Baltică, în apropierea căreia trec vapoarele care eşind din strîmtoarea Sunduluĭ, se îndreptează spre Stockholm saŭ St. Petersburg, are o proprietate foarte ciudată care o cunosc toţĭ ceĭ care aŭ călĕtorit prin aceste locurĭ.

Această insulă, în realitate, e ca un magnet pus în mijlocul măreĭ, la 38 kilometri de Suedia. Ea emite curente magnetice de o intensitate aşa de mare în cât busolele năvilor trecênd la o depărtare de 10 mile sunt influenţate

Insula Bornholm e înconjurată de stâncĭ şi băncĭ de nisip foarte periculoase.

Decĭ trebue să se navigeze prin aceste locurĭ cu o mare prudenţă şi se atribuie acesteĭ insule magnetice marele numĕr de accidente care se produc lângă coasta suedeză.

Stanley

NOUA-GUINEE

Descoperirea Nouei-Guineï. — Ceĭ dintĕiŭ navigatorĭ şi succesoriĭ lor modernĭ

Aşezată între 129° şi 149° long. orientală (de la Paris), şi între 9° şi 0°,30' lat. sudică, marea insulă Noua-Guinee este, chiar şi astă-zĭ încă, nu bine cunoscută, maĭ cu seamă în interior.

Prioritatea descoperireĭ sale este pretinsă, în acelaş timp, şi de spanioliĭ şi de portugezĭ.

Don Jorge de Menesès, guvernator portugez din Ternate, fu, în 1526, aruncat de vênturĭ şi de curenţĭ pe coasta *Papua*, unde dînsul rĕmase până la schimbarea musonilor.

Doui anĭ după aceea, în 1528, căpitanul spaniol, Alvaro de Saavedra, venind din Moluce şi urmând direcţia de rĕsărit, aruncă ancora într'un golf mare în apropierea maĭ multor insule situate, după toate presupunerile, pe coasta septentrională, şi pe care le numi *islas de oro*, insulele de aur.

Maĭ târziŭ, lumea civilizată ob ţinu noţiunĭ puţin maĭ întinse asupra ţăreĭ de la aceĭ din marinariĭ expediţieĭ luĭ Grijalva, care supra vieţuisesă revolteĭ şi naufragiuluĭ corăbieĭ lor. Aceştĭ oamenĭ după ce fuseseră liberaţĭ din robie de către ilustrul Antonio Galvano, raportară că locuitoriĭ din toate aceste părţĭ aŭ pĕrul negru şi pieptănat; oameniĭ din Malacca îĭ numesc *Papua*.

«Este în această ţară — spuneaŭ dînşiĭ — o pasĕre mare ca şi un cocor; ea nu zboară şi niciĭ n'are aripĭ, ci fuge pe pământ ca căprioarele. Indigeniĭ fac, cu penele eĭ, găteala idolilor lor...»

In acele timpurĭ, în drumul descoperirilor geografice se puneaŭ dificultăţĭ uriaşe. Papa din Roma pentru a face să înceteze perpetuele certe pentru coloniĭ între Spanioliĭ şi Portugezĭ, dăduse o *bulă* prin care hotăra un anume meridian care să servească de hotar între posesiunile acestor două ţĕrĭ. In acelaş timp însă, Spanioliĭ şi portugeziĭ descopereaŭ pământurĭ nouĭ mereŭ, şi, unele fiind dincolo de limitele hotărîte de Papa, dînşiĭ le dedeaŭ o poziţiune astronomică falşe punêndu-le ca făcênd parte din spaţiul posesiunilor lor, pentru a sugruma orĭ-ce pretenţiune din partea vre-unuĭ rival.

Maĭ adesea însă, descoperirile eraŭ cu grije tăinuite pentru ca să nu cadă în mînele vr'unuĭ duşman, saŭ să ofere vr'un adăpost teribiluluĭ Drake, care tocmaĭ atuncĭ ocolea capul Horn, în necazul rivalilor sĕĭ.

Maĭ mult încă; obiceiul d'a nu se ţine seamă de numele indigene ale diferitelor localităţĭ făcea adesea imposibilă orĭ-ce constatare saŭ identificaţiune, când observaţiunea relativă la poziţiunea acelor locurĭ era neexactă. In sfîrşit, teoria unuĭ mare pământ austral, destinat a echilibra acumulaţiunea de pămênturĭ a latitudinelor ridicate din miază-noapte; opunea o foarte mare piedică marilor navigatorĭ.

Insă adevĕrul are o valoare singulară cu mult maĭ mare de cât părerea, şi Australia, devenită o realitate, micşoră în mod considerabil visul celor d'întêiŭ exploratorĭ, pentru carĭ, din punct de vedere geografic, ea nu era de cât o mică parte.

Tot de aci vine să se explice şi faptul de ce primiĭ navigatorĭ aŭ profitat atât de puţin de lucrările predecesorilor lor. Călĕtorul Keits, de pildă, a căruĭ relaţiune asupra NoueĭGuineĭ, pe care o vizită în 1678, abia merită să fie citată, zice: «Noua-Guinee este despărţită de Noua Hollandă către 10° de lat. sudică». Şapte zecĭ şi cincĭ de anĭ în urmă, cu toate acestea, Torrés traversase strîmtoarea atât de dificilă de navigat, care 'ĭ poartă numele. Drept este că faima acesteĭ isprăvĭ nu se rĕspîndi în lume de cât foarte tîrziŭ după îndeplinirea eĭ. Călĕtoria luĭ Torrés avu loc în 1606; însă renumele sĕŭ nu fu de cât în 1762, epocă a cuprindereĭ Manilleĭ de către Englezĭ, când scrisoarea sa către regele Spanieĭ, conţinênd descrierea descopereireĭ sale, fu găsită de Dabymple care dădu strîmtoreĭ numele curagiosuluĭ marinar. Cook este cel d'întâiŭ care reluă această strîmtoare, în 1770.

Olandeziĭ, carĭ merseră pe urmele portugezilor, rivaliĭ lor, fură principaliĭ exploratorĭ aĭ seculuĭ al XVII-lea. Afară de călĕtoriile făcute de Tasman — al căruĭ nume a devenit clasic printre primiĭ navigatorĭ — şi de către corabia «Duifken», maĭ avem lunga şi curagioasa călĕtorie, în 1616, prin strâmtoarea luĭ Magellan la coasta septentrională a NoueĭGuineĭ, a luĭ Lemaire şi Schouten, a căror corabie fu confiscată de geloşiĭ şi egoiştiĭ lor compatrioţĭ. [1]

Către sfîrşitul veaculuĭ al XVII-lea, Dampier, care a fost poate cel maĭ mare explorator Englez înainte de Cook, venind din spre rĕsărit, puse în ordine poziţiunea NoueĭGuineĭ la aproape 148° long. Est. (Greenwich), (aproape 2° maĭ jos pe coastă de cât vr'unul din navigatoriĭ carĭ'l precedaseră), şi d'acolo el merse pe lângă litoral spre apus, însemnând un mare numĕr de promontoriĭ şi de insule. Observaţiunile sale ar fi fost cu mult maĭ preţioase, dacă el ar fi ridicat la o maĭ bună şcoală în fapt sentimentele de umanitate; căcĭ obicĭnuitul usagiŭ ce'l făcea de armele sale de foc pentru a înfricoşa pe sĕlbaticiĭ carĭ nu puteaŭ saŭ nu voiaŭ să'l înţeleagă, trebui, neapărat, să prescurteze relaţiunile sale cu eĭ.

In 1774, Tomas Forrest fu trimis de către Compania Indielor să vadă dacă cum-va se găseşte «epice» (un fel de chimen) în una din Moluce saŭ în alte insule situate la răsărit de posesiunile olandeze. El îmbarcă pe um mic bastiment, «Tatar-Galley». Debarcând la Dorey, pe coasta N.-W. a NouieĭGuineĭ, el petrecu cât-va timp în raporturĭ amicale cu indigeniĭ.

Noţiunile ce s'aŭ avut despre aceste locurĭ pân'la o epocă maĭ apropiată de noĭ aŭ fost, se poate zice complectate de către Entrecasteaux care, în 1793, înaintă pân'la 5 leghe de insulele extremităţeĭ rĕsăritene a NoueĭGuineĭ; însă pentru că se ţinu în larg nu putu merge d'a lungul coasteĭ dincolo de 147° (Greenwich).

Importante observaţiunĭ fură făcute, în 1826, pe coasta de N.-W. de către locot. Olandez Kolff, şi, spre S.-E., în 1843 —45, de căpit. Blackwood, pe bordul «Fey»; de asemenea, în 1849, de căpit. Owen Stanley, pe bordul luĭ «Battle Snake». Insă studiile cele maĭ importante, şi maĭ întinse într'acelaş timp, sunt a celea ale căpit. Iohn Moresby, comandantul «Basilisc-uluĭ» care, în anul 1873—74, a executat un releveŭ neîntrerupt al părţiĭ septentrionale, pân'atuncĭ necunoscut, pe o întindere de 278 de mile. Dînsul, de asemenea, determină adevĕratele limite ale coasteĭ de rĕsărit — limite carĭ, cu treĭ-zecĭ de anĭ în urmă, fuseseră relatate de către navigatorul francez Dumont d'Urville.

Moresby procedă de asemenea la triangulaţiunea punctuluĭ de apus al insuleĭ şi al ostroavelor ce 'l înconjoară.

De atuncĭ, expediţiile de exploraţiunĭ, s'aŭ succedat cu repeziciune, şi d'abia astă-zĭ a început a se face lumină asupra multor cestiunĭ. Interiorul însă, plin de pădurĭ şi locuit de canibalĭ, e aproape complect necunoscut.

Const. A. Ştefănescu.

[1] Corabia luĭ Schouten şi a luĭ Lemaire, «Concordia», fu confiscată cu tot conţinutul eĭ de către guvernatorul Javeĭ. Ceĭ douĭ comandanţĭ, rivaliĭ luĭ Magellan, în ceea-ce priveşte descoperirea uneĭ trecerĭ maĭ uşoare şi a unuĭ numĕr maĭ mare de insule, fură puşĭ, în calitate de prizonierĭ, pe o corabie a amiraluluĭ Spilberg, care trebuia să'ĭ aducă în Europa. Lemaire muri pe drum. Schouten şi Lemaire eraŭ acuzaţĭ d'a fi trecut strîmtoarea luĭ Magellan şi d'a fi violat prin aceasta privilegiile CompanieĭIndielor. Realitatea descopereireĭ lor nu fu cunoscută de cât câţĭ-va anĭ maĭ târziŭ, şi strîmtoarea luĭ Lemaire deveni pentru mult timp calea ordinară pentru a trece dintr'un Ocean într'altul.

Numĕrul 41 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Marţĭ 31 Martie corent.

Abonamente cu premii

De la 1 Aprilie 1898

Cine se va abona cu începere de la 1 Aprilie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineaţa, va primi următoarele premiĭ:

Pentru 3 lunĭ leĭ 5.30 în toată ţara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum şi ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 10.30 în toată ţara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume şi ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 lunĭ.

Pentru un an leĭ 21.50 în toată ţara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniţă de metal nichelat, o brăţară şi un portceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-căreĭ lunĭ, afară de premiile maĭ sus notate, se maĭ acordă, prin tragere la sorţĭ şi în mod gratuit, la toţĭ abonaţiĭ, alte 3 premiĭ în obiecte de mare valoare.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatuluĭ «Universul».

N.B. De oare ce *Universul politic* apare şi în fie-care Duminecă, preţurile săŭ maĭ scumpit cu puţin.

Mica publicitate

5 Banĭ cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare şi în toate Duminicile, vom rezerva în acest numĕr şi în numĕrul care apare în fie-care Jouĭ un spaţiŭ în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru preţul de 5 banĭ cuvîntul, anunciurĭ de oferte şi cererĭ de funcţiĭ; închirierĭ şi vînzĕrĭ de case, locurĭ, etc.; oferte şi cererĭ de banĭ; cererĭ şi oferte de profesorĭ, guvernante, administratorĭ de moşiĭ, bone, servitorĭ, servitoare, etc.; corespondenţe, etc.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasoarnice

se află la administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50.
Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 şi 13.50.

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit şi oxidat, pe argint şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, carĭ se vînd cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deşteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumuseţe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Preţurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 şi leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecţionat, premiat cu cea maĭ înaltă distincţiune la cea din urmă expoziţie specială de ceasornice din Geneva (Elveţia). — Bucata leĭ 170 pe comptant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găseşte un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin şi solid şi de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Acelaşĭ ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 şi de metal oxidat leĭ 19.50

LANŢURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, cu preţurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparaţiĭ de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect şi durabil, la atelierul înfiinţat de administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveţia douĭ lucrătorĭ din cei maĭ experţĭ.—Reparaţiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½ atelierul de reparaţiuni este închis

Orĭ-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur şi în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia şi România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.50.

De vînzare în provincie la toate farmaciile şi în Bucureştĭ la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 şi la drogheria «Câinele Negru», Ion Ţetzu, strada Lipscanĭ, Bucureştĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucţie în limba română cu stampila administraţieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ, se vor considera ca falsificate.

Velodromul Român

— Soseaua Kiseleff, Rondul II, Bucureştĭ —

se va redeschide în ziua 1 şi 2 de Paşte, adică în zilele 5 şi 6 Aprilie viitor, pentru

Alergărĭ de biciclete

Naţionale (profesionişti şi amatorĭ)

precum şi Alergărĭ pe jos

Inscrierile alergătorilor se vor primi numaĭ la administraţia ziaruluĭ «Universul», strada Brezoianu No. 11, Bucureştĭ.

O sĕptămână înainte de curse, se va deschide Velodromul pentru antrenagiŭ, care se va putea face în fie-care zi de la orele 3 la 6 p. m. Biletele de intrare la Velodrom pentru antrenagiŭ se vor lua de asemenĭ de la administraţia ziaruluĭ «Universul».

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul II.—No. 41. 5 BANI IN TOATA ȚARA București, Miercuri, 1 Aprilie, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată țara
» 2.50 « 1/2 « « «
Abonațiĭ pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe sĕptămână
MARȚEA și VINEREA

O VÊNATOARE DE TIGRI. — (Vezĭ explicația)

O vînătoare de tigri

De la Haï-Dvong mĕ urcasem la Hanoï prin Thaï-Binh şi canalul Repezilor; dar viaţa de cafenea din capitala Tonkinuluĭ mĕ plictisi repede şi de aceea m'am dus să petrec câte va zile la Kuaney, pe lângă una din rudele mele, locotenentul D.

M'am coborît întêiŭ la Haphong prin fluviul Roş, canalul Bambuşilor şi Song-tong-bac; apoĭ după două ore de navigaţie vaporul sosi lângă Quan-Yen. Aproape de debarcader maşina vaporuluĭ «Luciole» stopă repede şi ne apropiarăm de ţărm.

Indată ce puntea fu aruncată D. se află înaintea mea, el mĕ luă pe uscat şi ne îndreptarăm spre Van-Meou.

— Cum te afli aci, îl întrebaĭ eŭ, pe când mergeam pe un nisip cald.

— Mĕ plictisesc grozav—rĕspunse el. Afară de plimbarea zilnică la spitalul pe care 'lŭ vezĭ pe această colină nu maĭ e nicĭ o altă distracţie.

«Mĕ duc des la vînătoare de tigri şi în noaptea asta tu mĕ veĭ însoţi la Yen-try, unde vom încerca să omorîm unul din aceste animale.

Cu mare bucurie traversaĭ distanţa care desparte fluviul de câmpie. D. locuia într'o luxoasă casă, care costase sume fabuloase, furtunele o rĕsturnase de treĭ orĭ pe când se construia; mi s'a zis că un căpitan de geniu însărcinat cu lucrările, 'şĭ sburase creeriĭ de disperare.

N'am voit la început să cred că tigriĭ veneaŭ până la apropierea fortuluĭ. Unul din aceste animale anul trecut răpise o santinelă şi aşa de repede că nicĭ una din santinele vecine n'aŭ putut observa nimic. De curând un copil fusese sfîşiat chiar în mijlocul satuluĭ.

— Nu trebue să te aventurezĭ noaptea fără torţă nicĭ la o sută de metri de aci—mi a zis D.—şi nu aĭ face cu tot aurul din lume pe un anemit să mearga singur. Indigenul are o spaimă superstiţioasă pentru tigru. El 'l consideră ca o divinitate rĕu-făcĕtoare. Odată fiara moartă nu maĭ e nimic de temut; sufletul a plecat în chip definitiv. Atuncĭ eĭ mănâncă carnea şi din ghiarele tigruluĭ fac o doctorie bună pentru toate boalele.

După masă cum trebuia să aşteptăm miezul nopţeĭ pentru vînĕtoarea proiectată, ne-am dus la capĕtul străzeĭ la o bătrână indigenă; patru tiraliorĭ ne escortaŭ cu torţe aprinse, căcĭ focul e cea maĭ bună protecţie în contra fiarelor. Am fost introduşĭ în odaia de la spatele prăvălieĭ bătrâneĭ care se numea *mama Kam-ky*.

Acolo femeĭ, copiĭ aproape goĭ, se agitaŭ, stând într'o semi-obscuritate produsă de fumul lămpilor. Toată lumea se sculă când noĭ intrarăm şi ceremonia religioasă întreruptă de sosirea noastră, reluă cursul eĭ când noĭ stăturăm jos.

Acest serviciŭ religios se făcea spre a înveseli sufletul unuĭ copil al bătrâneĭ Kam-ky, mort de maĭ mult timp. Eĭ doreaŭ a afla de la defunct situaţia sa actuală, viitorul rudelor supravieţuitoare şi mijloacele de îmbogăţire.

După o mulţime de prosternaţiĭ până la pămênt, unul din eĭ îngenunchie în faţa a douĭ copiĭ adolescenţĭ pe care'ĭ legă la ochĭ; apoĭ execută toate mimicile unuĭ magnetizator. In acest timp *mama Kam-Ky* aduse celor douĭ oracolĭ un pahar de rachiŭ de orez; în curênd unul din adolescenţĭ cade în catalepsie, şi cum în această stare nu putea să maĭ servească la nimic fu dus într'un colţ. Cel-l'alt, pe jumĕtate beat, pe jumĕtate adormit, scoate fraze neînţelese care sunt considerate ca vorbele defunctuluĭ şi al căror înţeles trebue ghicit. *Mama Kam-Ky* ia aşa în serios această experienţă, în cât ne face semn de a nu rîde căcĭ asta ar supăra pe mort. Oracolul cere mereŭ rachiu pe care'l respinge îndată ce vede că a fost amestecat cu apă.

Cum ceremonia amenința să maĭ dureze încă mult, eşirăm de acolo şi pornirăm spre pădure.

Zece tiraliorĭ înarmaţĭ ne escortaŭ cu torţe; unul din eĭ ducea un mic câine.

Sosirăm la locul ales. Acolo se afla o prăjină groasă în vîrful căreia se afla o platformă. O scară de frînghie atârna în jos. Mĕ urcaĭ cel dintêiŭ şi D. veni după mine. Un miliţian agăţă micul câine de o sfoară, sub noĭ, şi sĕrmanul animal începu să urle de durere, neîndouindu se că plângerile sale aveaŭ de scop de a chema fiarele. Escorta se retrase, lăsându-ne singurĭ, tăcuţĭ, culcaţĭ pe pântece la patru metri în aer.

Incepusem să mĕ plictisesc când de o dată câinele începu să înceteze a maĭ chelălăi; asta era semnalul că el simţea pe aproape tigrul. Spaima îl făcea să nu se maĭ mişte.

— Tăcere, nu maĭ vorbi!—zise D.

Aşteptarăm câte-va momente şi nimic nu veni. Atuncĭ tovarăşul meŭ coprins de o bănuială, aprinse o bucată de hârtie pe care o lăsă să cadă la picioarele prăjineĭ. La această lumină zărirăm totul.

— Drace!—strigă locotenentul, tigrul ne-a mâncat câinele şi noĭ n'am auzit nimic.

Eŭ am rĕmas uimit.

De aci înainte puteam să dormim în pace, căcĭ tigrul nu se întoarce nicĭ odată să 'şĭ caute pradă acolo unde a găsit una.

Se făcuse ziuă când escorta veni să ne caute. Ea era comandată de un tînĕr caporal de infanterie.

După ce 'ĭ spuserăm cele întîmplate el zise:

— Daca domnul locotenent m'ar fi luat şi pe mine, a'şĭ fi împuşcat fiara căcĭ am o vedere pătrunzătoare şi graţie sângeluĭ meŭ rece nu greşesc nicĭ o dată lovitura.

Pornirăm să ne întoarcem înapoĭ. Escorta cu caporalul în frunte mergea la 200 metri înaintea noastră, iar eŭ şi cu D. făceam tot felul de presupunerĭ asupra direcţieĭ în care se îndreptase fiara.

Ne înşelam însă. De odată un cerb traversă cărarea pe care mergeam. Un tigru enorm, care îl urmărea, alerga după el, dar zărind detaşamentul fiara se aşeză cu gura căscată în faţa caporaluluĭ privindu-l fix.

— Să nu ne mişcăm—îmĭ zise D. luându-mĕ de braţ, — la cea maĭ mică mişcare fiara s'ar repezi la caporal şi noĭ suntem prea departe să echim cu siguranţă. Numaĭ caporalul trebue să tragă foc

Dar acesta nu se gândea de loc la asta. Inmărmurit de spaimă el părea o statuie. Timp de două minute stăturăm toţĭ înşiraţĭ pe drum.

De o dată animalul făcu o săritură şi porni în urmărirea cerbuluĭ. Revenindu ne în fire din uimirea noastră pornirăm după tigru, dar era prea târziŭ căcĭ fiara era deja departe.

— Caporal—zise D.—aĭ într'adevĕr mare sânge rece.

Mehier de Mathuisieulx.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. II

Indată ce Iohansen isprăvea cu câiniĭ, se aducea diferiţiĭ sacĭ cu de ale mâncăreĭ, cum şi saciĭ cu cele necesare pentru noĭ în cort. Apoĭ se întindea sacul de dormit şi se închidea bine deschizătura cortuluĭ, după care ne vîram în sac ca să ne desgheţăm hainele. Acesta nu era un lucru prea plăcut. In decursul zileĭ, sudoarea corpuluĭ eşea tot maĭ mult prin haine, aşa că se transformaŭ într'o masă de ghiaţă, în nişte adevĕrate zale, atât de tarĭ în cât dacă ne-am fi putut desbrăca hainele, de sigur ar fi putut sta în picioare şi singure. De câte orĭ făceam câte o mişcare, trosneaŭ. Mânica haineĭ mi-a făcut o rană la încheietură, atât era de scorţoasă. Gerul contribui apoĭ ca această rană să devină tot maĭ adâncă, aproape până la os. Am încercat să o apăr cu legăturĭ, dar nu